Parc de Collserola

1997

Memòria de gestió

Memoria de gestión

Patronat Metropolità Parc de Collserola

Àrea metropolitana de Barcelona
Mancomunitat de municipis

Índice

Presentación 4

Junta del Patronato 5

Consejo de Administración
Servicios Técnicos
Centros del Parque

Presupuesto 1997 37

Presupuesto 1998 39

Gestión jurídico-administrativa 41

Introducción
Ámbitos de la gestión
Secretaría General

Conservación de los sistemas naturales 45

Introducción
Prevención
Gestión de los sistemas naturales
Potenciación de la fauna
Mantenimiento y limpieza del Parque
Vigilancia

Obras y Proyectos 52

Introducción
Actuaciones periféricas
Mantenimiento y mejoras
Recuperación del patrimonio
Sistema de Información Geográfica (SIG)

Promoción, divulgación y educación ambiental 55

Introducción
El Centro de Información
Campañas y colaboraciones
Materiales divulgativos
Can Coll, Centro de Educación Ambiental
Mas Pins Centro de Educación Ambiental
Centro de Documentación y Recursos Educativos
Los voluntarios del Parque
Programa de Patrocinio

Centre de Documentació i Recursos Educatius

Índex

Presentació 4

Junta del Patronat 5

Consell d'Administració
Serveis Tècnics
Centres del Parc

Pressupost 1997 37

Pressupost 1998 39

Gestió juridico-administrativa 41

Introducció
Àmbits de la gestió
Secretaria General

Conservació dels sistemes naturals 17

Introducció
Prevenció
Gestió dels sistemes naturals
Potenciació de la fauna
Manteniment i neteja del Parc
Vigilància

Obres i Projectes 25

Introducció
Actuacions perifèriques
Manteniment i millores
Recuperació del patrimoni
Sistema d'Informació Geogràfica (SIG)

Promoció, divulgació i educación ambiental 29

Introducció
El Centre d'Informació
Campanyes i col·laboracions
Materials divulgatius
Can Coll, Centre d'Educació Ambiental
Mas Pins Centre d'Educació Ambiental
Centre de Documentació i Recursos Educatius
Els voluntaris del Parc
Programa de Patrocini

Presentació

Aquest 1997 ha estat marcat per la celebració del 10è aniversari de l'aprovació del Pla Especial d'Ordenació i Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola. Sota el lema "Collserola, una realitat compartida. 1987-1997" vàrem inaugurar a l'octubre una exposició commemorativa basada en aquests deu anys de gestió, i amb la intenció afegida que el Parc s'acostés a la ciutat, es va instal·lar a la sala El Vienès (Edifici Enher) del passeig de Gràcia de Barcelona.

L'exposició va estar oberta a la participació i ens ha permès conèixer i exposar públicament l'opinió de 29 entitats i també, recollir els comentaris, suggeriments i opinions personals del 5% dels 5.000 visitants que van desitjar manifestar-se.

Els 10 anys transcorreguts ens han obligat a reflexionar, a avaluar la feina feta, els encerts i els desencerts, a mesurar la identificació i l'apreciació de la població envers el Parc, a reorientar algunes de les actuacions previstes inicialment i a constatar la implicació i el major interès dels ajuntaments i de la ciutadania en general.

Fruit d'aquestes reflexions i de les opinions recollides, el Patronat ha enfocat els seus esforços principalment a articular i estructurar la perifèria, tot recuperant i potenciant la natura i el paisatge en les àrees de transició i contacte entre les ciutats i el Parc. Per això s'han elaborat projectes en aquesta línia que s'exposen en aquesta memòria. Per reeixir caldrà, però, la coparticipació intensa i el compromís dels ajuntaments, i això serà així quan major sigui el nombre de ciutadans que valori i es comprometi en la defensa de Collserola. D'aquí els esforços del Patronat en les tasques de divulgació i educació ambiental.

En la mesura que aquest fet es produeixi, podrem disposar d'un espai natural de qualitat a l'abast de tota la població metropolitana.

Finalment, és obligat destacar els bons resultats de la campanya de prevenció d'incendis forestals. La pluja, que no ha estat excessiva, però sí molt ben repartida, ha complementat positivament els treballs de gestió.

Antoni Pérez Garzón
President del Consell d'Administració del Patronat Metropolità del Parc de Collserola

Presentación

Este 1997 se ha visto marcado por la celebración del 10 aniversario de la aprobación del Plan Especial de Ordenación y Protección del Medio Natural del Parque de Collserola. Bajo el lema "Collserola, una realidad compartida. 1987-1997" inauguramos en octubre una exposición conmemorativa basada en estos diez años de gestión. Con la intención añadida de que el Parque se acercara a la ciudad, la exposición se instaló en la sala El Vienés (Edificio Enher), en el paseo de Gracia de Barcelona.

La exposición estuvo abierta a la participación y nos permitió conocer y exponer públicamente la opinión de 29 entidades y, también, recoger los comentarios, sugerencias y opiniones personales del 5 % de los 5.000 visitantes que quisieron manifestarse.

Los 10 años transcurridos nos han obligado a reflexionar, a evaluar la labor realizada -con sus aciertos y desaciertos-; a establecer en qué medida la población se identifica con el Parque y lo valora; a reorientar algunas de las actuaciones previstas inicialmente, y a constatar la implicación y el interés -cada vez mayores- de los ayuntamientos y de la ciudadanía en general.

Fruto de dichas reflexiones y de las opiniones recogidas, el Patronato ha dirigido sus esfuerzos principalmente a articular y estructurar la periferia, mediante la recuperación y potenciación de la naturaleza y el paisaje en las zonas de transición y contacto entre las ciudades y el Parque. En esta línea, se han elaborado proyectos que se exponen en esta memoria. Para llevarlos a buen fin será precisa la coparticipación intensa y comprometida de los ayuntamientos, que será mayor en la medida que aumente el número de ciudadanos que valoran Collserola y se comprometen en su defensa. De ahí los esfuerzos del Patronato en las labores de divulgación y educación ambiental.

Si estas circunstancias se hacen realidad, podremos contar con un espacio natural de calidad para toda la población metropolitana.

Para acabar, hay que destacar los buenos resultados obtenidos por la campaña de prevención de incendios forestales. La lluvia, que aunque no ha sido muy generosa se ha repartido muy bien, ha complementado positivamente los trabajos de gestión.

Antoni Pérez Garzón
Presidente del Consejo de Administración del Patronato Metropolitano del Parque de Collserola.

Junta del Patronato

President
Excm. Sr. Pasqual Maragall i Mira (1)
Excm. Sr. Joan Clos i Matheu (2)

Secretari General
Ilm. Sr. Francesc Lliset i Borrell

Membres del Consell d'Administració
Ilm. Sr. Antoni Pérez i Garzón
Alcalde de l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

Ilm. Sr. Alfonso Montoro Martos
Regidor d'Urbanisme de l'Ajuntament de Montcada i Reixac

Ilm. Sr. Antoni Morral i Berenguer
Regidor de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès

Ilm. Sr. Daniel Bou i Faura
Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament del Papiol

Ilm. Sr. Germà Català i Torras
Regidor de l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Ilma. Sra. Maria Comellas i Doñate
Presidenta de l'Àrea d'Urbanisme i Promoció Econòmica
i Medi Ambient de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

Ilm. Sr. Jaume Busquets i Fàbregas
Regidor de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Ilm. Sr. Joan Sàbat i Brucart
Regidor de Via Pública i Governació
de l'Ajuntament de Molins de Rei

Ilm. Sr. Jaume Ciurana i Llevadot
Regidor-President del Districte 5è
de Barcelona: Sarrià - Sant Gervasi

Sr. Jordi Sisquella i Cussó
Gerent del Districte 7è de Barcelona: Horta - Guinardó

Ilm. Sr. Antoni Santiburcio i Moreno (3)
Regidor-President del Districte 8è de Barcelona: Nou Barris

Sra. Ma. Pilar Figueras de Diego (4)
Gerent del Districte 8è de Barcelona: Nou Barris

Sr. Jordi Bertran i Castellví
Coordinador de l'Àrea d'Agricultura i Medi Natural de la
Diputació de Barcelona

Sr. Josep Giralt i Dols
Cap de Gabinet de Presidència de l'Entitat Metropolitana
de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus

Sr. Jaume Vendrell i Amat
Gerent de la Mancomunitat de Municipis
de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona
Sr. Rafael Vinyals i Maymó
Sr. Sergi Alegre i Calero
Sr. Ramon Seró i Esteve
Sr. José Alberto Fernández Díaz
Sr. Josep M. Vegara i Carrió

Generalitat de Catalunya
3 representants, pendents de designació

Diputació de Barcelona
Sr. Vicenç Sureda i Obrador
Cap de Servei de Medi Ambient

Sr. Antoni de Maza Ramoneda
Cap de Servei de Parcs Naturals

Universitat de Barcelona
Dr. Josep Vigo i Bonada
Catedràtic de Botànica. Facultat de Biologia

Universitat Politècnica de Catalunya
Dr. Manuel Torres Capell
Vice-rector de Patrimoni

Universitat Autònoma de Barcelona
Dr. Jaume Terrades
Catedràtic d'Ecologia. Facultat de Ciències

Universitat Pompeu Fabra
Dr. Daniel Serra de la Figuera
Professor d'Econòmiques

Consell Superior d'Investigacions Científiques
Dr. Joan M. Esteban i Marquillas

Institut d'Estudis Catalans
Dr. Oriol de Bolòs i Capdevila

Entitats conservacionistes
Sr. Joan Josep Carmona (5)
Sr. Manuel Gimisó i Conejero (6)
DEPANA

Sr. Juli Fontoba
Associació Cultural i Ecologista Col lectiu Agudells

Junta del Patronat

Federació Catalana de Caça
Sr. Josep Jordà i Barreras

Federació d'Entitats Excursionistes
Sr. Josep Bernat i Barberà

Unió de Pagesos
Sr. Jaume Garriga i Pujol

Cambra Agrària Provincial
Sr. Josep Riera i Porta

Cambra Oficial de la Propietat Urbana
Sr. Lluís Terradas i Soler

Associacions de propietaris vinculades a la Serra de Collserola
Sr. José Carlos Sanz
Associació Administrativa de Col laboració
del Polígon del Baixador de Vallvidrera-Les Planes

Sr. Miquel Àngel Ros i Baraldés
Associació de Propietaris de Sant Cugat del Vallès

Associacions de veïns vinculades a la Serra de Collserola
Sr. Salvador Ferran Raubert
Associació de Veïns de Mont d'Orsà, de Vallvidrera

Sr. Juan José Gómez García
Associació de Veïns de Can Cuiàs, de Montcada i Reixac

Sr. Lluís Boada i Domènec
Ajuntament de Barcelona (Observador)

Sr. Jaume Sanmartí Argelich
E.M.D de Valldoreix (Observador)

(1) fins al 2 d'octubre
(2) des del 2 d'octubre
(3) fins al 26 de febrer
(4) des del 26 de febrer
(5) fins al 7 de novembre
(6) des del 7 de novembre

Consejo de Administración — Consell d'Administració

President
Ilm. Sr. Antoni Pérez i Garzón
Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

Secretari General
Ilm. Sr. Francesc Lliset i Borrell

Sr. José M. Gómez González
Secretari delegat

Membres
Ilm. Sr. Alfonso Montoro Martos
Ajuntament de Montcada i Reixac

Ilm. Sr. Antoni Morral i Berenguer
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès

Ilm. Sr. Daniel Bou i Faura
Ajuntament del Papiol

Ilm. Sr. Germán Català i Torras
Ajuntament de Sant Just Desvern

Ilma. Sra. Maria Comellas i Doñate
Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

Ilm. Sr. Jaume Busquets i Fàbregas
Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Ilm. Sr. Joan Sàbat i Brucart
Ajuntament de Molins de Rei

Ilm. Sr. Jaume Ciurana i Llevadot
Ajuntament de Barcelona (Districte 5è: Sarrià - Sant Gervasi)

Sr. Jordi Sisquella i Cusó
Ajuntament de Barcelona (Districte 7è: Horta - Guinardó)

Ilm. Sr. Antoni Santiburcio i Moreno (1)
Sra. Mª. Pilar Figueras i de Diego (2)
Ajuntament de Barcelona (Districte 8è: Nou Barris)

Sr. Jordi Bertran i Castellví
Diputació de Barcelona

Sr. Jaume Vendrell i Amat
Mancomunitat de Municipis
de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Sr. Josep Giralt i Dols
Àrea Metropolitana de Barcelona

Sr. Ramon Seró i Esteve
Àrea Metropolitana de Barcelona (Observador)

Sr. Lluís Boada i Domènec
Ajuntament de Barcelona (Observador)

Sr. Jaume Sanmartí Argelich
E.M.D de Valldoreix (Observador)

(1) fins al 26 de febrer
(2) des del 26 de febrer

Servicios Técnicos

Serveis Tècnics

Director Gerent
Marià Martí i Viudes

Cap del Gabinet de Presidència
Antoni Verdaguer i Viaplana

Secretari General
Francesc Lliset i Borrell

Interventor
Francesc Artal i Vidal

Tresorer
Josep Cardó i Serramià

Servei d'Administració i Gestió

- José Manuel Gómez González, cap de servei i secretari general delegat
- Antoni Puigarnau i Puigarnau, resp. recursos humans i contractació
- Isabel Raventós i Gastón, tresorera delegada
- Lourdes Alsina i Kirchner*, auxiliar administrativa arxiu (1)
- Susana Romero i Vila, secretària de direcció
- Allan Alexandre Backlund González, administratiu
- Esther Jordi Lavilla, auxiliar administrativa
- Immaculada Joseph i Munné*, telefonista recepcionista (2)
- Raquel Borobio Isla, telefonista recepcionista (3)
- Marta Pica Roca, auxiliar administrativa
- Núria Villena García, auxiliar administrativa
- Montserrat Gómez Saucedo, auxiliar administrativa
- Virgilio Juez Coca, auxiliar administratiu arxiu
- Montserrat Fructuoso Olesa, administrativa
- Antoni Sedó i Gil, vigilància i manteniment edifici
- Manuel Buixadera i Canelles, masover de Can Coll
- Neus Miró Escuer, masovera suplent de Can Coll
- Aníbal Simón Scarella, masover substitut (4)

Servei de Medi Natural

- Lluís Cabañeros i Arantegui, cap de servei en funcions (6)
- Francesc Llimona i Llovet, tècnic de fauna
- Joan Capdevila i Solà, responsable dispositiu prevenció d'incendis
- Joan Vilamú Viñas, tècnic medi natural
- Joaquim Hernández i Núñez, auxiliar tècnic

Equip de Manteniment i Gestió Forestal

- Francesc Calomardo i Ortiz, capatàs forestal
- Álvar González i Picañol, capatàs forestal
- Eduard Pozo i Navarro, capatàs
- Francisco Garcia Zamora, capatàs
- Miguel Márquez Lupiáñez, capatàs (5)
- José Montoro Monrostro, capatàs
- José Muñoz Medina, capatàs
- Carmelo Palau Pérez, capatàs
- Rafael Valverde Cid, capatàs
- Nicolás Palomares Adan, capatàs
- Fernanda Tamayo Terrón, capatàs
- Miguel Rosas Mancebo, capatàs
- Francisco Gálvez Pérez, conductor

Guardes del Parc

- Joan Maria Cabañeros Arantegui
- Angel Mateo Maldonado
- Jordi Piera Nieto
- Juan Carlos Sobrino Ruiz

Vigilants Prevenció Incendis

- Eduardo Alvarez García
- Rafael Blanca Gadeo
- Jordi Díaz León
- Julio Domínguez Laconte
- Pedro Fernández de la Cruz
- Servando Fernández López
- Pilar Flores Riol
- Francisco Javier García Gutiérrez
- Juan López Lozano
- Concepción López Porcel
- José Matorrales Arenas
- Jordi Nadal Cánovas
- Alberto Palau García
- Rafael Parra Sotillo
- Francisco Pérez Fernández
- Francisco Pozo Díaz
- José Rodríguez Llamas
- Montserrat Romero Mudarra
- Juan José Rondón Herrerías
- Juan Antonio Sánchez Barreda
- Dolores Sánchez Parra
- Jordi Sánchez Ruiz
- José Miguel Segura Tamayo
- José Antonio Silgüe Hervas
- Francisco Torres Vallejo
- Miguel Vilchez Ramírez
- Ramon Vives Carcasona
- Joaquin Vives Carcasona

Servei de Projectes i Obres

- Josep Mascaró i Català, cap de servei
- Albert Beltran i Masdeu, responsable d'urbanisme
- Teresa Sardà Amills, cap de secció
- Antoni Ardèvol i Fernández, tècnic auxiliar projectista
- Pere Mayoles i Mallol, tècnic auxiliar dissenyador
- Joaquim Calafí i Rius, projectista
- Màxim García i González, projectista
- Joan Gómez de la Tia i Vallés, tècnic auxiliar delineant
- Amadeu Bernaus Ribes, tècnic auxiliar delineant
- Isidro Félix Verano Jiménez, tècnic auxiliar delineant

Servei de Promoció, Divulgació i Educació Ambiental (21)

- Isabel Raventós i Gastón, cap de servei (6)
- Albert Torras i Pérez, cap de secció d'educació ambiental
- Heleni Munujos i Vinyoles, responsable divulgació
- Miquel Palau i Casanovas, responsable voluntaris
- Silvia Davins i Enrich, responsable relacions externes

Centre d'Informació del Parc

- Xavier Pallejà i Freixes, atenció al públic (7)
- Lourdes Alsina Kirchner*, atenció al públic (8)
- Imma Joseph i Munné*, atenció al públic (9)
- Anna Pla Adrover, atenció al públic caps de setmana
- Manel Casademunt Blay, atenció al públic caps de setmana
- Joan A. Lorente Matea, atenció al públic caps de setmana

Centre d'Educació Ambiental Can Coll

- Albert Torras i Pérez, responsable del Centre
- Roser Armendares i Calvet, tècnic d'educació ambiental
- Cecília Cardús i Ros, tècnic d'educació ambiental
- Sebastià Duñó i Esteve, tècnic d'educació ambiental
- Silvia Mampel i Alandete, tècnic d'educació ambiental
- Montserrat Ventura i Cabús, tècnic d'educació ambiental

Centre de Documentació i Recursos Educatius

- Teresa Cañellas i Isern, responsable

Centre d'Educació Ambiental Mas Pins

- Marian Navarro i Navarro, responsable del Centre
- Glòria Arribas i Muñoz, tècnic d'educació ambiental
- Alfons Raspall i Campabadal, tècnic d'educació ambiental
- Maria Molins i Guillemí, tècnic d'educació ambiental

(1) fins al 28.02.97
(2) fins al 1.06.97
(3) des del 2.06.97 fins al 31.12.97
(4) des del 22.04.97
(5) fins al 30.11.97
(6) des del 17.03.97
(7) fins al 30.04.97
(8) des de l'1.03.97
(9) des de l'1.06.97

Centros del Parque

Centres del Parc

Serveis Tècnics del Patronat Metropolità del Parc de Collserola (1)
Centre d'Informació del Parc (2)
Ctra. de l'Església, 92
(Ctra. Vallvidrera - St. Cugat, km 4,7)
08017 Barcelona
(1) tel.: 280.06.72 fax: 280.60.74
(2) tel.: 280.35.52 fax: 280.60.74
E-mail: patronat@amb.es

Can Coll, Centre d'Educació Ambiental (1)
Centre de Documentació i Recursos Educatius (2)
Ctra. de Cerdanyola a Horta, km 2
Apartat de correus 121
08290 Cerdanyola del Vallès
(1) tel.: 692.03.96 fax: 580.76.54
(2) tel. 692 29 16 fax: 580.76.54
E-mail: cancoll @bcn.servicom.es

Mas Pins, Centre d'Educació Ambiental
Ctra. de Molins de Rei a Vallvidrera, km 8
08017 Barcelona
tel.406 95 60 fax 406 84 52
E-mail: maspins @bcn.servicom.es

Pressupost 1997

Estat d'Ingressos

A. Operacions corrents

		Consignació definitiva	Contret	Excés ingrés	Recaptat
CAPÍTOL III.	Taxes i altres ingressos				
30000	Vendes	4.000.000	2.929.976	(1.070.024)	2.929.976
34302	Preus Serveis Culturals	12.700.000	12.773.420	73.420	12.773.420
35200	Preus ocupació temporal espais públics	100.000	62.500	(37.500)	62.500
35201	Preus utillització àrea acampada Can Coll	75.000	101.175	26.175	101.175
38300	Reintegraments P.T.	104.400	215.628	111.228	215.628
39490	Altres ingressos imprevistos	3.300.000	3.521.339	221.339	3.521.339
39491	Anuncis d'ofertes i concursos	740.758	751.983	11.225	751.983
Total Capitol III		**21.020.158**	**20.356.021**	**(664.137)**	**20.356.021**
CAPÍTOL IV.	Transferències corrents				
40000	Transferències MMAMB operacions corrents	598.550.000	598.550.000	0	598.550.000
46200	Transferències altres entitats locals	7.287.000	7.263.348	(23.652)	7.263.348
47000	Transferències d'empreses privades: Patrocinis	8.200.000	9.769.984	1.569.984	9.769.984
Total Capitol IV		**614.037.000**	**615.583.332**	**1.546.332**	**615.583.332**
CAPÍTOL V.	Ingressos patrimonials				
52000	Interessos de dipòsits en bancs i caixes	4.000.000	6.314.798	2.314.798	6.314.798
55000	Concessions administratives	2.988.000	3.132.541	144.541	3.132.541
Total Capitol V		**6.988.000**	**9.447.339**	**2.459.339**	**9.447.339**
Total Operacions Corrents		**642.045.158**	**645.386.692**	**3.341.534**	**645.386.692**

B. Operacions de capital

		Consignació definitiva	Contret	Excés ingrés	Recaptat
CAPÍTOL VII.	Transferències de capital				
70000	Transferències MMAMB operacion de capital	150.000.000	150.000.000	0	60.000.000
Total Capítol VII		**150.000.000**	**150.000.000**	**0**	**60.000.000**
Total Operacions de capital		**150.000.000**	**150.000.000**	**0**	**60.000.000**
Total Pressupost		**792.045.158**	**795.386.692**	**3.341.534**	**705.386.692**

Estat de despeses 1997

A. Operacions corrents

CAPÍTOL I.	Remuneracios del personal	Consignació definitiva	Contret	Executat	Estat execució (%)
130001210	Retribucions de personal laboral fix	318.436.077	318.436.077	318.436.077	100,00
131001210	Retribucions de personal laboral eventual	24.988.105	21.313.921	21.313.921	85,30
160001210	Seguretat Social	100.693.357	94.306.344	94.306.344	93,66
160051210	Fons social	15.315.720	14.749.334	14.749.334	96,30
162501210	Asseguradora	300.000	235.809	235.809	78,60
163001210	Formació del personal	1.000.000	901.808	901.808	90,18
Total Capítol I		**460.733.259**	**449.943.293**	**449.943.293**	**97,66**

CAPÍTOL II.	Adquisició de béns i serveis				
204001210	Lloguer vehicles. Leasing	9.000.000	4.800.143	4.800.143	53,33
205001210	Arrendaments fotocopiadores	1.411.000	1.282.047	1.282.047	90,86
210005330	Reparacions, manteniment i conservació vinculats a la millora del medi natural	50.580.000	49.505.704	43.964.101	86,92
212004320	Reparacions, manteniment i conservació edificis	8.146.000	8.003.040	8.003.040	98,25
214001210	Reparacions i manteniment vehicles de servei	3.500.000	3.168.659	3.168.659	90,53
220001210	Despeses oficina	5.200.000	5.193.293	5.193.293	99,87
221001210	Subministraments	17.637.260	26.372.509	16.372.509	92,83
222001210	Comunicacions	6.200.000	6.126.184	6.126.184	98,81
223001210	Transports i missatgeria	664.101	625.000	625.000	94,11
224001210	Assegurances	2.500.000	2.132.028	2.132.028	85,28
226001210	Despeses diverses	569.670	566.907	566.907	99,51
226011210	Representació i protocol	1.200.000	1.177.226	1.170.868	97,57
226021210	Anuncis d'ofertes i concursos	1.470.758	1.470.758	1.470.758	100,00
226024510	Despeses diverses divulgació i educació ambiental	35.042.741	33.584.955	33.584.955	95,84
227001210	Treballs de neteja	11.595.380	11.595.380	11.595.380	100,00
227011210	Treballs de vigilància	16.556.616	16.556.616	16.556.616	100,00
227061210	Estudis i treballs AG	1.000.000	984.600	984.600	98,46
227064320	Estudis i treballs de Projectes i Obres	650.000	520.805	520.805	80,12
227065330	Estudis i projectes de Medi Natural	3.363.780	3.363.780	3.363.780	100,00
230001210	Dietes consellers	850.000	819.000	819.000	96,35
230011210	Dietes personal	1.300.000	1.221.531	1.221.531	93,96
231001210	Locomoció i trasllats	2.355.000	2.226.099	2.226.099	94,53
Total Capítol II		**180.792.306**	**181.296.264**	**165.748.303**	**91,68**

CAPÍTOL III.	Despeses financeres	Consignació definitiva	Contret	Executat	Estat execució (%)
342001210	Interessos de demora	3.600.000	3.600.000	3.600.000	100,00
349001210	Despeses gestió bancària	100.000	19.530	19.530	19,53
Total Capítol III		**3.700.000**	**1.619.530**	**3.619.530**	**97,83**

CAPÍTOL IV.	Transferències corrents				
462011210	Can Pasqual. Can Balasc	303.000	303.000	303.000	100,00
489004510	Transferència difusió cultura	100.000	100.000	100.000	100,00
489005330	Trans. millora Medi Natural	4.206.690	4.206.690	4.206.690	100,00
Total Capítol IV		**4.609.690**	**4.609.690**	**4.609.690**	**100,00**

Total operacions corrents	**649.835.255**	**639.549.247**	**623.920.816**	**96,01**

B. Operacions de capital

CAPÍTOL VI.	Inversions reals	Consignació definitiva	Contret	Executat	Estat execució (%)
601004320	Obres àrees de lleure, vialitat i edificacions	81.354.000	81.289.116	59.178.733	72,74
601004510	Inversions en divulgació i educació ambiental	2.000.000	1.990.508	1.990.508	99,53
601005330	Inversions en Medi Natural	55.000.000	54.999.918	36.404.475	66,19
625001210	Inversions en mobiliari	5.104.400	4.303.117	3.912.625	76,65
Total Capítol VI		**143.458.400**	**142.582.659**	**101.486.341**	**70,74**
Total Operacions de capital		**143.458.400**	**142.582.659**	**101.486.341**	**70,74**
Total pressupost		**793.293.655**	**782.131.906**	**725.407.157**	**91,44**

Valoració econòmica dels recursos externs aplicats a activitats del Patronat

Treballs de neteja Pla d'Ocupació de la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (INEM)	5.800.00
Treballs forestals Pla d'Ocupació de "Barcelona Activa" (INEM)	1.680.000
Serveis i productes diversos aportats per empreses patrocinadores	21.573.000
Total recursos externs:	**29.053.000**

Pressupost 1998

Ingressos

A. Operacions corrents

CAPÍTOL III.	Taxes i altres ingressos	
[illegible]	Vendes	3.000.000
[illegible]	Serveis Culturals	13.450.000
[illegible]	Preus ocupació privativa espais públics	100.000
[illegible]	Utilització temporal instal·lacions del Parc	75.000
[illegible]	Altres ingressos	75.000
[illegible]	Anuncis d'ofertes i concursos	600.000
Total Capítol III		**17.300.000**

CAPÍTOL IV.	Transferències corrents	
[illegible]	Transferències MMAMB operacions corrents	608.320.000
[illegible]	Altres transferències entitats locals, operacions corrents	7.287.000
[illegible]	Transferències corrents d'empreses privades: patrocinis	5.093.000
Total Capítol IV		**620.700.000**

CAPÍTOL V.	Ingressos Patrimonials	
[illegible]	Interessos de dipòsits en bancs i caixes	3.000.000
[illegible]	Concessions administratives	3.000.000
Total Capítol V		**6.000.000**

Total operacions corrents	**644.000.000**

B. Operacions de capital

CAPÍTOL VII.	Transferències de Capital	
70000	Transferències MMAMB operacions de capital	150.000.000
77000	Transferències capital d'empreses privades: patrocinis	2.000.000
Total Capítol VII		**152.000.000**

Total Operacions de Capital	**152.000.000**

Total Pressupost 1998	**796.000.000**

Despeses

A. Operacions corrents

CAPÍTOL I.	Remuneracions de personal	
130001210	Retribucions de Personal	350.700.000
160001210	Seguretat Social	106.500.000
160051210	Fons Social	15.650.000
162051210	Assegurances Personal	225.000
163001210	Formació de personal	1.025.000
Total Capítol I		**474.100.000**

CAPÍTOL II.	Adquisició de béns i serveis	
204001210	Lloguer de vehicles	7.200.000
205001210	Arrendament fotocopiadores	900.000
210005330	Reparacions, manteniment de millora del medi natural	51.750.000
212004320	Reparació, manteniment	4.500.00
214001210	Reparacions i manteniment vehicles del Parc	3.200.000
221001210	Subministraments	16.500.000
222001210	Comunicacions	6.400.000
223001210	Transport i misatgeria	400.000
224001210	Assegurances:	2.850.000
226001210	Despesers Diverses A.G.	1.000.000
226011210	Representació i Protocol	1.000.000
226021210	Anuncis d'ofertes i concursos	1.200.000
226024510	Promoció, Divulg. i Ed. Amb.	27.300.000
227001210	Neteja edificis	12.500.000
227011210	Vigilancia edificis	19.000.000
227061210	Estudis i treballs A.G.	750.000
227064320	Estudis i treballs P. i O.	1.000.000
227065330	Estudis i treballs M.N.	1.000.000
230001210	Dietes Consellers Patronat	975.000
230011210	Dietes personal Patronat	925.000
231001210	Locomoció i trasllats	2.200.00
Total Capítol II		**166.800.00**

CAPÍTOL III.	Despeses financeres	
342001210	Interessos demora	0
349001210	Altres despeses financeres	
	Despeses de gestió bancaria	100.000
Total Capítol III		**100.000**

CAPÍTOL IV.	Transferències corrents	
462001210	Can Pascual Can Balasc	315.000
470005330	Altres transferencies corrents a empreses	
	privades per la millora del medi natural	100.000
489005330	Transferències operacions corrents per la millora	
	del medi natural	2.585.000
Total Capítol IV		**3.000.000**

Total Operacions Corrents	**644.000.000**

B. Operacions de Capital

CAPÍTOL VI.	Inversions Reals	
601004320	Obres d'acondicionament i millora	
	àrees lleure, vialitat i edificacions	87.000.000
601004510	Inversions Educació Ambiental	13.000.000
601005330	Inversions en Medi Natural	50.000.000
625001210	Inversions en mobiliari i equipament	2.000.000
Total Capítol VI		**152.000.000**

Total Operacions Capital	**152.000.000**

Total Pressupost 1998	**796.000.000**

Gestió juridico administrativa

Introducció

La gestió administrativa és el mecanisme estructurador de funcionament del Patronat, que s'articula en un sentit central-radial d'organització. El servei central d'Administració, permet l'assoliment de les funcions finalistes dels serveis de destinació. L'aplicació d'economies d'escala i l'esforç per contenir i dimensionar adequadament la plantilla de l'Ens en funció dels serveis que presta, obliga a consolidar un servei coordinador que serveix a la resta d'efectius.

Així, actualment, amb només dos lletrats supervisors de la gestió, un gestor de nòmines i personal, un de comptabilitat, quatre suports administratius als serveis finalistes, un gestor d'arxiu, i un suport de règim interior, pot completar-se la gestió administrativa de tot l'Ens, amb una plantilla propera al centenar de treballadors, i un pressupost que supera els vuit-cents milions de pessetes.

Àmbits de la gestió

Gestió econòmica

Execució del pressupost

Pel que fa a l'estructura dels ingressos del Patronat, corresponents a l'any 1997, el pressupost continua reflectint la dependència financera de la nostra entitat respecte a la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, que aporta el 94,65% dels recursos. Quant a la resta dels ingressos, provenen, entre d'altres, de la realització d'activitats d'educació ambiental (1,61%), del programa de Patrocini (1,57%), de l'aportació de l'Ajuntament de Barcelona per al funcionament de Mas Pins (0,92%),d'interessos dels dipòsits en bancs i caixes d'estalvis (0,51%) i de les concessions administratives (0,38%).

Referent a les despeses previstes en el Pressupost de 1997, a 31 de desembre, l'estat d'execució del mateix era del 91,44%.

El quadre següent recull l'activitat comptable de l'any:

Documents comptables 1997	Nombre
Autoritzacions i disposicions de despesa	6.657
Factures comptabilitzades	3.786
Manaments de pagament comptabilitzats	6.573
Manaments d'ingrés comptabilitzats	484
Relacions de pagament	112

Gestió de recursos humans

Al llarg de 1997, i per causes diverses –reforços de servei, substitucions, noves incorporacions etcètera– varen formalitzar-se 21 contractes laborals de diversa naturalesa amb 18 persones.

Moviment contractació laboral de l'any 1997	
Altes:	21
Baixes:	11
Incorporacions procedents de l'Àrea Metropolitana de Barcelona:	1
Trasllats a l'Àrea Metropolitana de Barcelona:	2
Excedència voluntària:	1

La Plantilla funcional consolidada a 31 de desembre de 1997 era la següent:

- Laborals indefinits	50
- Funcionaris	5
- Treballadors temporals	5
- Treballadors fixos discontinus (març-novembre)	28
- Altres contractats temporals (reforços al marge de la plantilla)	7
Total:	**95**

Els costos de personal reals de l'any es reflecteixen en les dades d'execució del Capítol I del Pressupost –remuneracions de personal. Les quantitats que varen fer-se efectives són:

Retribucions:	
de personal laboral fix:	318.436.077.-
de personal laboral eventual:	21.313.921.-
Fons Social:	14.749.334.-
Assegurances del personal:	300.000.-
Seguretat Social:	94.306.344.-
Total:	**449.105.676**

Gestió de recursos materials

Es continua actuant sota l'òptica de l'optimització dels recursos disponibles per tal de contenir la despesa corrent en determinats aspectes, com en els subministraments generals –companyies de serveis i material fungible–, la neteja i vigilància dels edificis dels Serveis Tècnics. El control s'ha intensificat en aquells punts dels serveis finalistes que denotaven determinades febleses.

Gestió administrativa

La tendència actual de la gestió administrativa continua amb ordre decreixent amb tendència a l'estabilització. D'una banda, es manifesta una consolidació del Patronat com a ens de gestió especialitzat. De l'altra banda s'ha procedit a ajustar determinats processos de gestió davant el fet que l'evolució dels serveis públics reclama l'aplicació d'un especial esforç a controlar adequadament els processos, a l'hora que es rendibilitza al màxim l'estructura administrativa i de personal, sense que la tendència de creixement com a entitat prestadora de serveis impliqui una necessitat de creixement il·limitat dels recursos personals i de la despesa corrent.

Pel que fa a la tramitació administrativa, el nombre d'expedients incoats al llarg de 1997 va ser de 473, la qual cosa comporta un decrement de 10 expedients (2% menys que l'any anterior, 483 expedients). Aquesta petita disminució reflecteix l'estabilització del marc de gestió de l'Ens, consolidada des de fa alguns anys al voltant de l'activitat administrativa exposada. La tendència de gestió d'expedients queda reflectida al quadre següent.

Evolució número d'expedients anys 1987-1997.

L'activitat administrativa varia substancialment en funció dels Serveis i del seu caràcter. El Servei d'Administració i Gestió va tramitar 245 expedients al llarg de l'any, seguit de Medi Natural amb 91, de Projectes i Obres amb 76 i de Divulgació amb 61. L'evolució de les tasques al llarg de l'any continua una línia no uniforme. Es detecten pics d'acumulació de tasques en determinats mesos, encara que aquesta tendència és menys acusada per al 1997 que en anys anteriors, conseqüència de l'esforç de programació que es realitza des del Servei, que condiciona l'actuació de la resta de Serveis en línia o finalistes. El Servei amb major uniformitat pel que fa a les tasques administratives és el d'Administració. La resta de Serveis estan subjectes a l'endegament de programes estacionals i a l'inici i tancament de l'exercici a començaments i finals d'any. Aquest fenòmen, l'any 1997 reflecteix l'activitat administrativa conforme es destaca en els quadres següents.

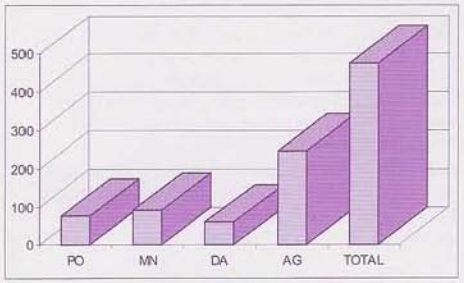

Nombre d'expedients. Tramitació per serveis.

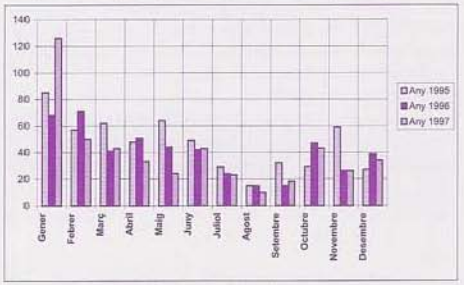

Nombre d'expedients. Evolució per mesos Anys 1995-1997

La gestió d'arxiu requereix a hores d'ara d'un increment de medis i espai per poder tractar adequadament l'enorme quantitat de documentació que es genera any darrere any. No obstant això, continua avançant el programa d'actualització de l'arxiu administratiu, que comptava amb un retard acumulat per inexistència de gestió d'arxiu entre els anys 1987 i 1992.

Contractació administrativa

El caràcter prestador de serveis i gestor públic del Patronat, fa que la major part de l'activitat administrativa tingui un contingut contractual. La contractació administrativa ha suposat el 25% dels expedients tramitats al llarg de l'any 1997, el que implica una disminució d'un 9% respecte l'exercici anterior en relació a uns recursos similars. L'activitat de contractació administrativa s'ha repartit al llarg de 1997, de la següent manera.

Tipus	Menor	Negociat	Concurs	Total
Subministrament	61	7	6	74
Subministrament amb fàbrica	3	2	2	7
Consultoria i assistència	10	5	2	17
Serveis	23	9	3	35
Obra	9	4	3	16
Assegurances		1		1
Total	**106**	**28**	**16**	**150**

Nombre d'expedients de contractes i tipus.

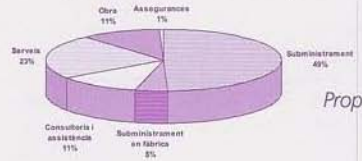

Proporció dels diferents tipus de contractació.

Coordinació juridico administrativa

Aquest àmbit de gestió, a més de comportar les tasques corresponents a la tramitació administrativa en general, contractació i personal i àrea econòmica, destaca en dos vessants d'especial transcendència, la defensa dels interessos del Patronat davant els tribunals de justícia i la formalització de convenis de col·laboració amb entitats i particulars per tal d'optimitzar la gestió del parc, obtenir fonts de finançament noves i desenvolupar programes de formació i investigació adients a l'execució de les previsions programàtiques de l'ens gestor.

Contenciosos

Durant l'any 1997, l'assessoria jurídica ha practicat el seguiment dels assumptes contenciosos següents, els quals, a 31 de desembre, es trobaven en l'estat de tràmit que s'assenyala. (vegeu quadre)

Número recurs/ Any d'inici	Tribunal Superior de Justicia de Catalunya (TSJC) Tipus/ contingut	Estat de tramitació
947/90	Urbanístic/Expropiació finca forestal	Formulades al·legacions / Continua tràmit
106/92	Urbanístic/Pla Especial de Collserola	Sentència favorable / Ferma
360/92	Urbanístic/Activitats extractives	Sentència favorable / En tràmit al T.S.
402/92	Urbanístic/Activitats extractives	Sentència favorable / En tràmit al T.S.
633/92	Urbanístic/Pla Especial de Collserola	Sentència favorable / Ferma
634/92	Urbanístic/Pla Especial de Collserola	Sentència parcialment favorable / Ferma
1118/92	Urbanístic/Pla Especial de Sol i Aire	Sentència favorable / Ferma
1211/92	Urbanístic/Declaració de ruïna edificació	Sentència parcialment favorable / En tràmit al T.S.
1292/92	Urbanístic/Pla Especial de Sant Medir	Sentència favorable / En tràmit al T.S.
1333/92	Urbanístic/Pla Especial de Sant Medir	Sentència favorable / Ferma
1341/92	Urbanísitc/Pla Especial de Sol i Aire	Sentència favorable / En tràmit al T.S.
656/93	Administratiu/Modificació dels Estatuts del Patronat	Sentència desfavorable / En tràmit al T.S.
836/93	Urbanístic/Sanció per infracció urbanística	Sentència favorable / En tràmit al T.S.
2028/96	Urbanístic/Expropiació finca forestal	Contestada la demanda / Continua tràmit
221/97	Administratiu/Reclamació responsabilitat patrimonial	Contestada la demanda / Continua tràmit

Número recurs/ Any d'inici	Tribunal Suprem (TS) Tipus/ contingut	Estat de tramitació
1296/94	Urbanístic/Activitats extractives	Formalitzat recurs / Admès / En tràmit
7350/94	Urbanístic/Pla Especial de Collserola	Sentència parcialment favorable / Ferma
5017/95	Urbanístic/Activitats extractives (Patronat)	Formalitzat recurs / Admès / En tràmit
5017/95	Urbanístic/Activitats extractives (Contrari)	Resolució que declara desert el recurs del contrari
5024/95	Urbanístic/Activitats extractives	Formalitzat recurs / Admès / En tràmit
9514/95	Urbanístic/Pla Especial de Sant Medir	Oposició a la demanda / En tràmit
0231/96	Urbanístic/Sanció per infracció urbanística	Oposició a la demanda / En tràmit
2357/96	Urbanístic/Pla Especial de Sol i Aire	Compareguts / En tràmit
3619/96	Urbanístic/Declaració de ruïna edificació	Oposició a la demanda / En tràmit
5014/96	Administratiu/Modificació dels Estatuts del Patronat	Formalitzat recurs / Admès / En tràmit

Convenis

Al llarg de l'any 1997 han continuat els programes de col·laboració amb institucions, entitats públiques i privades per a l'execució d'estudis i desenvolupament d'investigacions adreçades a la protecció i conservació del parc, com també a la captació d'aportacions econòmiques per al desenvolupament de projectes i altres vies de col·laboracions institucionals dins del marc de cooperació interadministrativa. Els resultats d'aquest àmbit de gestió és el següent:

Patrocini:

- Conveni amb Edicions Primera Plana S.A. per a la difusió del Parc de Collserola.
- Conveni amb els Serveis Funeraris, S.A., pel projecte "Manteniment de la Salut al Bosc".
- Conveni amb Televisió de Catalunya S.A. per a la cessió d'espais publicitaris gratuïts.
- Conveni amb Torre de Collserola S.A. per al manteniment i millora itineraris Font de la Budellera.
- Conveni amb Caja de Madrid per al patrocini de la Campanya d'Observació i Seguiment de la migració dels rapinyaires.
- Conveni amb l'empresa Hoechst Ibérica S.A. per al finançament del "II Pla de seguiment de ropalòcers al Parc de Collserola".
- Conveni amb l'empresa COBEGA S.A. per a l'edició de publicacions divulgatives del Centre d'Informació.
- Conveni amb l'empresa AGBAR per a la instal·lació d'una canonada amb tres hidrants, per al dispositiu de prevenció d'incendis, entre el Turó del Temple i la plaça Mireia.
- Conveni amb TABASA per al patrocini en l'exposició "Collserola, una realitat compartida".
- Conveni amb l'empresa ENHER per al patrocini en l'exposició "Collserola, una realitat compartida".
- Conveni amb l'empresa FECSA per al patrocini en l'exposició "Collserola ,una realitat compartida".
- Conveni amb l'empresa TIBIDABO S.A. per al patrocini en l'exposició "Collserola, una realitat compartida".
- Conveni amb "Valenciana de Cementos Portland" per al patrocini en l'exposició "Collserola, una realitat compartida".
- Conveni amb Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya per al patrocini en l'exposició "Collserola, una realitat compartida".
- Conveni amb la Caixa d'Estalvis de Catalunya per a l'edició de material i publicacions dels Centres d'Educació Ambiental.
- Conveni amb l'empresa Citroën Hispania per a la cessió d'un vehicle.

Universitats:

- Conveni amb la Universitat Autònoma de Barcelona per a les pràctiques d'alumnes de Mestratge en Tecnologies de la Informació Geogràfica.
- Conveni amb la Universitat Autònoma de Barcelona per a la cooperació i estudi dels models de simulació del comportament dels incendis forestals.
- Conveni amb la Fundació Bosch Gimpera de la Universitat de Barcelona per al projecte de recerca "Els heteròpters a Collserola".
- Conveni amb la Universitat de Barcelona per a l'estudi de la frugivoria.
- Conveni amb la Universitat Pompeu Fabra per a les pràctiques d'alumnes de la llicenciatura de Dret.

Altres institucions:

- Pròrroga del Conveni amb l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat i la societat colombicultora "Club de Palomos Deportivos" per a la instal·lació i manteniment d'un camp de vol de coloms.
- Conveni amb l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès per a la cessió de l'exposició "Foc al bosc".
- Conveni amb l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès per a la cessió de l'exposició "Collserola una realitat compartida".
- Conveni amb l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès per a la recuperació i restauració de la Font de Sant Pau.
- Pròrroga del conveni amb el Club de Tennis Ciutat Diagonal per al consum d'aigua de reg i manteniment de l'àrea de lleure de Sant Pere Màrtir.
- Pròrroga del conveni amb el Grup Català d'Anellament per a l'estudi de la dinàmica poblacional d'ocells.
- Conveni amb l'Escola de Capacitació Agrària Forestal per a la realització de pràctiques d'alumnes.
- Conveni amb l'Escola Viver Castell de Can Foix per a la realització de pràctiques d'alumnes.
- Conveni amb l'Escola Taller i Casa d'Oficis del Consell Comarcal del Baix Llobregat per a la realització de pràctiques d'alumnes.
- Conveni amb l'Escola Especial St. Genís dels Agudells per al manteniment d'una zona del Parc i repoblació de Montbau.
- Conveni amb l'Associació per a la Promoció i Inserció Professional per a la realització de pràctiques de formació ocupacional.
- Conveni amb la Fundació privada Hospital Santa Creu i Sant Pau per a la instal·lació d'una bassa d'helicòpters a la zona de Can Ferrer.

Gestió urbanística, d'usos i activitats al Parc

El Patronat, com a òrgan gestor del Parc, té encomanades, entre d'altres funcions de gestió, la urbanística, peça clau d'execució del Pla Especial d'Ordenació i de Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola i que genera un gran nombre d'expedients l'any, així com nombroses consultes personals i telefòniques o petites intervencions que no arriben a comportar la tramitació ulterior d'un expedient administratiu.

Gestió urbanística

L'any 1997 van ser incoats i tramitats 27 expedients relatius a la gestió urbanística directament vinculada a la execució del Pla Especial d'Ordenació i de Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola.

Aquests expedients varen generar l'elaboració de 23 informes preceptius dels previstos al Pla Especial, a més d'altres informes vinculats a expedients d'anys anteriors i nombroses consultes urbanístiques al marge dels informes vinculats a expedients. En total es varen atendre de l'ordre de 215 consultes personals o telefòniques a més endegar la tasca de coordinació de temes urbanístics amb la resta de Serveis Tècnics del Patronat i dels Ajuntaments amb territori al Parc.

Pel que fa a la disciplina urbanística, varen tramitar-se 10 expedients amb seguiment complet, i nombroses denúncies de caire menor adreçades directament als Ajuntaments competents. A més cal afegir altres denúncies no vinculades a la disciplina urbanística.

En relació al total d'expedients del Patronat, la activitat de gestió urbanística implica el 5,7% de l'activitat administrativa de l'Ens.

Pel que fa a l'assessoria jurídica directa del Servei, un altre àmbit consisteix en el suport jurídic, coordinació i supervisió del planejament urbanístic i de la gestió urbanística, amb la redacció dels documents corresponents i revisió dels informes redactats en desenvolupament de les previsions del Pla Especial d'Ordenació i de Protecció del Parc de Collserola.

Control i tutela d'activitats

Aquest vessant de la gestió del Parc comporta el control i la tutela de les activitats i els usos promoguts per particulars i entitats dins del marc de la capacitat d'oferta lúdica, i la preservació dels valors naturals de la serra.

Aquests mecanismes de control han d'assegurar l'equilibri entre dos principis:
1. Que el parc compleixi la funció d'oferta d'esbarjo com a parc metropolità.
2. Que es preservi la riquesa d'aquest pulmó verd, de vital importància per als més de tres milions i mig d'habitants de la regió metropolitana.

El control d'activitats diverses sotmeses a la tutela del Patronat ha comportat la tramitació de 69 expedients al llarg de l'any 1997, el que comporta el 14% dels expedients anuals. La naturalesa de les activitats més nombroses és l'esportiva, seguida de l'educativa i els enregistraments cinematogràfics amb finalitats comercials. La tutela del Patronat ha d'entendre's sense perjudici de les competències que corresponen a les altres administracions i entitats amb competències concurrents. La consolidació del Patronat com a ens gestor, destaca pel fet que comença a estabilitzar-se el paper que juga en aquest àmbit de gestió. Aquesta tasca de tutela és cada dia més assumida pels usuaris del parc. L'any 1993 va haver-hi un increment del 160% d'expedients tramitats respecte a l'any 1992. Des del 1993 fins al 1997 l'increment ha estat més progressiu, tal i com es reflexa al quadre següent:

Gestió del patrimoni públic

Continua la línia de gestió indirecta mitjançant concessions administratives en determinats serveis del Parc, fonamentalment a les àrees de lleure. Directament el Patronat continua desenvolupant actuacions de gestió i millora de forestal del patrimoni públic, sense descuidar la política d'incentius per al desenvolupament de plans de promoció privada, mitjançant subvencions.

Secretaria General

El Servei d'Administració i Gestió té encomanades, per delegació, les funcions de la Secretaria General. Les tasques fonamentals desenvolupades són les que corresponen per imperatiu estatutari i legal a l'assessoria jurídica preceptiva a l'entitat, i la tutela i assistència dels òrgans de govern del Patronat a més de l'assessoria en matèria de reclamacions administratives i contenciosa–administrativa. Durant l'any 1997 l'activitat d'aquests òrgans del Patronat va ésser la següent.

Consell d'administració

La periodicitat de les sessions ordinàries ha estat bimestral. En total varen celebrar-se cinc sessions ordinàries els dies 26 de febrer, 30 d'abril,16 de juliol, l'1 d'octubre i el 26 de novembre, en les quals es tractaren 172 punts als diferents ordres del dia (136 resolutoris i 36 informatius). El 80% dels temes debatuts pel Consell corresponen a actes de tràmit i resolutoris relatius a l'activitat administrativa del Patronat. Això implica que quasi el 29% dels expedients tramitats al llarg de l'any han comptat amb qüestions debatudes dins el màxim òrgan de govern de la nostra entitat.

Junta del Patronat

La Junta General es convoca ordinàriament un cop a l'any. L'any 1997 va celebrar-se el dia 16 d'abril. En aquesta sessió s'exposa la memòria d'actuacions de l'any anterior i se sotmet a debat el programa de l'exercici iniciat, amb les previsions pressupostàries. També és el fòrum de debat de les qüestions amb major controvèrsia i actualitat que afecten o poden afectar el futur de la conservació del Parc.

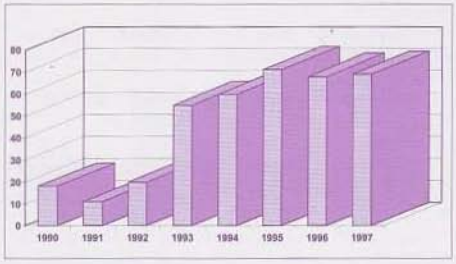

Evolució del nombre d'autoritzacions, anys 1989-1997.

Assessoria jurídica general

La Secretaria General es responsabilitza de la defensa jurídica del Patronat, i exerceix les funcions d'assessoria jurídica al President del Consell d'Administració, a la Gerència i al Consell d'Administració. Aquest àmbit d'assessoria comporta la redacció i preparació d'informes específics, amb caràcter previ a moltes qüestions i problemàtiques que cal afrontar des dels òrgans de govern del Patronat. En altre ordre temàtic, s'han tramitat 12 recursos en via administrativa i 2 en via laboral, en defensa dels interessos generals i del propi Patronat.

Enderroc urbanització il·legal

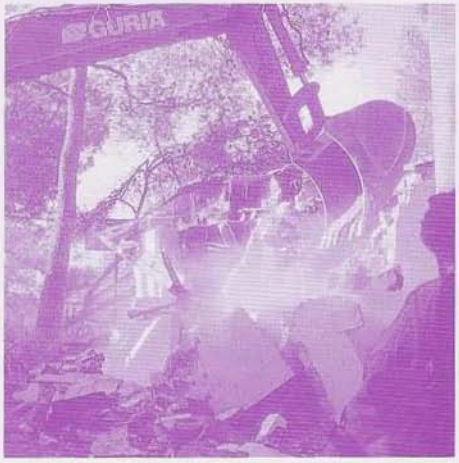

Conservació dels sistemes naturals

Introducció

Els treballs d'enguany del Servei del Medi Natural han estat marcats per:
- una forta empenta en les activitats de recerca, especialment en l'àmbit de fauna
- per l'execució de les actuacions dissenyades al Pla Integral de Prevenció d'Incendis Forestals (PIPIF)
- per la gestió forestal i dels sistemes naturals.

Cal destacar, així, les actuacions de realització de franges de protecció i manteniment de repoblacions.

L'exercici s'ha caracteritzat per una baixa incidència d'incendis, afavorida per un bon repartiment de les precipitacions durant els mesos càlids i una absència de situacions climatològiques extremes.

Prevenció

Prevenció d'incendis

El Dispositiu de Prevenció d'Incendis Forestals ha estat actiu com cada any des del 1984. Està basat en la vigilància fixa realitzada per guaites de la plantilla del Patronat de Collserola situats en 13 torres i en una Central de Coordinació de tot el Dispositiu.

Per a la realització de les tasques que genera la campanya, es precisa d'un total de 33 persones distribuïdes de la següent manera:

- 26 per atendre els dos torns corresponents a cadascun dels 13 punts de vigilància.
- 2 persones per atendre els dos torns de la Base de comunicacions de la Central del Patronat.
- 1 persona per a la Central que realitza tasques de suport al SIG i al sistema de detecció automàtic d'incendis.
- 4 persones per formar l'equip de suport (Víctor-1), que realitza diferents tasques relacionades amb el dispositiu, així com la intervenció immediata en incendis gràcies al fet que circulen amb un vehicle equipat per a l'extinció. Com a novetat, aquest any s'ha dotat l'equip de dues persones més per tal de poder cobrir tot l'horari de vigilància de les torres.

Ateses les especials condicions meteorològiques dels mesos de febrer i començaments de març de l'any 1997, es va decidir avançar l'inici de la campanya de vigilància, posant en funcionament una part del dispositiu a partir del 24 de març fins al 21 d'abril (4 torres, la central i l'equip d'intervenció immediata).

A partir d'aquesta data el funcionament del dispositiu de detecció va ser el normal fins al dia 28 de setembre, en què es va donar per acabada la campanya de vigilància:

Mes	dies	horari	hores jornada	hores mes
Abril	9	10-20 h	10	90
Maig	31	10-20 h	10	310
Juny	30	11-21 h	10	300
Juliol	31	11-21 h	10	310
Agost	16	11-21 h	10	160
Agost	15	10-20 h	10	150
Setem	28	10-20 h	10	280
Total	**160**			**1600**

Actuacions en matèria de prevenció d'incendis

Arranjament i millora dels camins per al pas de vehicles de bombers:

Aquesta actuació es basa en l'arranjament del ferm, en l'obertura de caixa de la vegetació invasora i el repàs de marges de les vies principals i estratègiques.

T.M Barcelona:	
Camí del Pas del Rei (B01).	2.100 m
Camí del Pas del Rei al Portell de Valldaura (B03)	2.100 m
Camí d'unió del B03 a la finca de Llars Mundet 450 m	
Camí de Can Borni (C05).	1.800 m
Camí de Sant Llàtzer (A03)	1.400 m
Camí de la repoblació de Montbau	1.500 m
Camí de Finestrelles	750 m
Camí del Turó de Can Balasc	1.600 m
Camí de Can Balasc al Turó de Can Balasc	400 m
Camí del Turó d'en Segarra des de l'A06	1.100 m
Camí de la Torre Golf	500 m
Camí d'en Cors (E02)	500 m
Camí de Torre Baró (A01)	1.000 m
Subtotal =	**14.750 m**

T.M Cerdanyola del Vallès:	
Camí de la Riera de Can Codina.(A09)	2.400 m
Camí de Can Coll a Can Cerdà (A13)	1.700 m
Camí de Can Valldaura	100 m
Camí de la Serra d'en Fotjà a Can Catà (A10)	3.650 m
Camí del Torrent de Sant Iscle (A05)	650 m
Camí de la Font dels Caçadors (A11)	1.300 m
Subtotal =	**9.800 m**
T.M Sant Feliu de Llobregat:	
Camí del Turó Rodó (E07)	2.000 m
Camí de la Riera de la Salut (E04)	1.950 m
Camí de Santa Margarida (E14)	2.250 m
Subtotal =	**6.200 m**
T.M Molins de Rei:	
Camí del Can Canaris a Castellciuró (F07)	2.150 m
Camí de Castellciuró a Santa Creu d'Olorda (F02)	2.500 m
Camí de Can Barça (F06)	1.300 m
Camí de Can Tintorer a Santa Creu d'Olorda (F03)	3.100 m
Camí de Can Campmany (F04)	1.100 m
Camí de Can Castellví (G04)	1.650 m
Camí de la Colònia Montserrat a La Rierada (G05)	1.100 m
Camí al Coll del Amigonet (G08)	1.800 m
Subtotal	**13.400 m**
T.M El Papiol:	
Camí de Can Planes a les Escletxes (G06)	2.850 m
Camí de Les Escletxes a la Serra d'en Rabassa (G02)	2.500 m
Camí de Can Maimó (G03)	1.000 m
Subtotal =	**6.350 m**
T.M Sant Just Desvern:	
Camí de Can Bell Solleig a La Salut (E15)	2.250 m
Camí de la Font Beca (E08)	1.600 m
Camí de Can Vilà (E09)	1.750 m
Camí a la Pedrera de Can Vilà a Sant Feliu	700 m
Camí de Can Coscoll	300 m.
Subtotal =	**6.600 m**
T.M Tiana:	
Camí a la Torre Alfa	1.700 m
Subtotal =	**1.700 m**

T.M Torrelles de Llobregat	
Camí Pla de les Bruixes-	
Planta compostatge	2.000 m
Subtotal=	**2.000 m**
T.M Montcada i Reixac:	
Camí carener de Can Cuiàs	1.000 m
Subtotal =	**1.000 m**
Total camins =	**61.800 m**

Construcció d'un pont nou al funicular de Vallvidrera al camí de Can Borni que permet el pas de vehicles pesats.

El Camí de Can Borni, pertanyent a la xarxa viària bàsica de camins de prevenció d'incendis, (camí C05) té molta importància per al trànsit de vehicles de bombers. Fins a l'any 1997, en el punt on el camí travessa el Funicular de Vallvidrera, hi ha hagut un pont d'estructura metàl·lica que no oferia les condicions de seguretat necessàries per al pas de vehicles pesats, fins al punt que hi havia una indicació de càrrega màxima de 2 TM.

Aquest any es va realitzar la construcció d'un nou pont reforçat del pont, actuació finançada a parts iguals entre el Patronat de Collserola i l'Ajuntament de Barcelona amb un import total de quasi 8 milions de pessetes.

Creació i manteniment de franges de protecció

Aquesta actuació es basa en la tala selectiva d'arbrat i desbrossada de matolls en una amplada mitjana de 25 metres a l'entorn de zones urbanitzades i a banda i banda de camins principals de la Xarxa Bàsica, i en el manteniment de rebrots en les franges realitzades en anys anteriors.

T.M Barcelona:	
Can Sauró-Mas Guimbau (Manteniment)	4,0 ha
Can Totxo-Can Tano (Manteniment)	2,4 ha
Turó d'en Cors (Manteniment)	1,4 ha
Turó de l'Alzinar (Creació)	2,0 ha
Escola Especial Vil·la Joana (Creació)	1,1 ha
Observatori Fabra (Creació)	10,5 ha
Centre Informació PMPC (Creació)	15,0 ha
T.T.M.M Barcelona i Sant Cugat del Vallès:	
Serra d'en Balasc (Creació)	6,8 ha
T.M Molins de Rei:	
Turó d'en Quirze (Creació)	1,6 ha
T.M Cerdanyola del Vallès:	
Serra d'en Fotjà (Creació)	10,6 ha
T.M Santa Coloma de Cervelló:	
Can Via (Creació)	2,4 ha
T.M Gavà:	
Barri de Bruguers (Creació)	4,9 ha
Total ha:	**62,7 ha**

Manteniment de punts d'aigua existents

* Sistemes de dipòsits d'aigua amb hidrants normalitzats pels bombers:

Santa Creu d'Olorda. Barcelona
Can Catà. Cerdanyola
La Salut. El Papiol
Flor de Maig. Cerdanyola
Plaça Mireia. Sant Just

* Basses per helicòpters bombarders:

En aquests moments (any 1997) el terme municipal de Barcelona disposa de 5 basses operatives per a helicòpter que el Patronat ha construït en els darrers 4 anys. Quatre d'elles estan situades al vessant de llevant de la Serra de Collserola i molt properes al casc urbà, amb una capacitat de 12.000 litres i una velocitat de càrrega de 900 litres/minut. L'altra bassa, molt més gran (400.000 litres), està situada a Can Balasc, sobre la vall central de la riera de Vallvidrera, i protegeix els barris interiors de la ciutat.

Aquest exercici s'ha instalat una nova bassa a la capçalera de Ciutat Meridiana, per cobrir l'àrea de Nou Barris i Montcada i Reixac. Així mateix se n'ha endegat una altra a la zona de Sant Llàtzer, al districte d'Horta-Guinardó.
També es disposa d'una bassa de 12.000 litres de capacitat a l'indret de Can Planes dins el terme de Begues.

Franja de protecció a Can Balasc

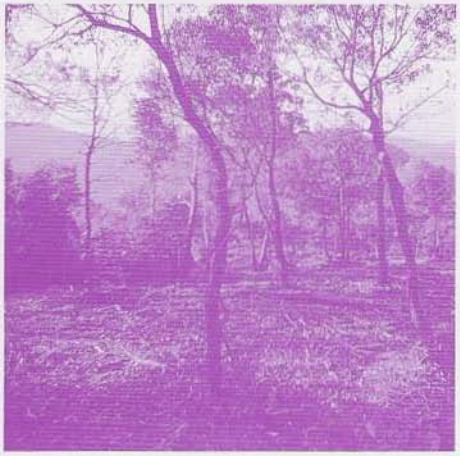

Instal·lació de noves boques d'incendis al Districte de Sarrià - Sant Gervasi i Horta Guinardó dins el terme de Barcelona, i al terme d'Esplugues de Llobregat.

L'Ajuntament de Barcelona ha instal·lat 11 boques d'incendis noves en els barris del Rectoret (1), Mas Guimbau (2), Mas Sauró (1), Vallvidrera (4) i carretera de les aigües (3), ampliant la millora iniciada l'any passat per cobrir una actuació eficaç dels vehicles de Bombers, tenint en compte la dificultat afegida de tractar-se d'uns barris immersos en una zona forestal, amb forts pendents i vials estrets.

El Patronat va instal·lar un hidrant a l'esplanada de Can Borni -Ctra. BV1418- dins el districte d'Horta Guinardó, i 3 hidrants nous al camí de Plaça Mireia a Carretera de les Aigües, dins el terme d'Esplugues de Llobregat.

Així mateix, el Parc d'Atraccions del Tibidabo, a proposta del Patronat, ha instal·lat un nou hidrant a la bifurcació de la carretera de Vallvidrera al Tibidabo, aprofitant la bassa de 400.000 l creada amb les noves muntanyes russes d'aigua.

Sistema d'alerta meteorològica

Ha seguit funcionant el dispositiu d'alerta meteorològica que es va dissenyar amb l'objectiu principal de detectar les situacions climatològiques més desfavorables i, per tant, més perilloses, per l'inici i posterior propagació dels incendis forestals.

En la definició d'aquest sistema d'alerta, els factors més importants són els que es refereixen als valors màxims que poden prendre algunes variables meteorològiques abans d'esdevenir perillosos. En aquest cas els factors determinants han estat la velocitat i direcció del vent, la humitat relativa i la temperatura.

Per tal d'establir el valor límit a partir del qual es determinarà l'estat d'alerta, s'han realitzat nombroses medicions de camp que han conduït a l'establiment de les següents condicions d'alerta mesurades al nivell 5 de la Torre de Collserola:

- Velocitat del vent superior a 4,5 m/s (velocitat mitjana durant 30 minuts o més) quan té components d'est a oest (dels 60 als 220º).
- Velocitat del vent superior a 5,5 m/s (velocitat mitjana durant 30 minuts o més) quan té components d'oest a est (dels 220 al 60º).
- H. R. inferior al 40%
- Temperatura mitjana durant 30 minuts o més superior als 26 graus.

Les mesures s'obtenen mitjançant la xarxa de control ambiental de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, rebent-se en temps real a la central de telecomunicacions del Patronat, on es van efectuant consultes cada 30 minuts.

Una vegada declarada una situació d'alerta es comunica al Cap de Bombers de l'Ajuntament de Barcelona, que dóna les instruccions per tal que diferents vehicles se situïn en indrets d'especial risc de la vessant barcelonina de la Serra de Collserola. L'objectiu és reduir al mínim el temps d'arribada als possibles incendis gràcies a una situació d'espera en llocs especialment afectats pels incendis o d'especial dificultat d'extinció.

Incorporació d'una nova estació meteorològica a la seu dels Serveis Tècnics

Amb vista a millorar les dades meteorològiques i en particular la rapidesa de resposta a una situació d'emergència, el Patronat s'ha dotat d'una estació meteorològica que amplia la base d'informació i permet unes actuacions de caire preventiu molt més eficaces.

Continuació de la prova pilot del sistema de detecció automàtica d'incendis mitjançant infraroigs

L'any 1997 el sistema BOSQUE va continuar instal·lat a la Torre de Collserola gràcies a l'acord que el Patronat va establir amb l'empresa BAZAN per tal de millorar la detecció i localització dels incendis. Aquest aparell consisteix en una càmera de vídeo infraroja, complementada amb una de TV amb *zoom*, que és capaç de detectar petits focus de calor a molta distància, i un ordinador que processa aquests senyals i discrimina si es pot tractar d'un inici de foc forestal. L'objectiu era adaptar, en condicions reals, el funcionament i l'efectivitat del sistema automàtic a les especials circumstàncies del Parc.

Ampliació del Pla Integral de Prevenció d'Incendis Forestals (PIPIF) als municipis d'Esplugues de Llobregat, Sant Just Desvern, Sant Feliu de Llobregat, Montcada i Reixac i Cerdanyola del Vallès

Després d'haver conclòs el PIPIF del municipi de Barcelona, enguany s'ha treballat per ampliar-lo als municipis a dalt ressenyats. Aquest treball és la base per a la realització d'actuacions i inversions que milloren i sistematitzen la prevenció i extinció d'incendis (camins, hidrants, basses, franges de protecció, etc.). Actualment s'estan elaborant els de Molins de Rei i El Papiol.

Millora de la coordinació dels cossos d'extinció

Per tal d'aconseguir una actuació més efectiva i coordinada de l'extinció d'incendis es va organitzar una jornada de treball amb els comandaments de Bombers de Barcelona i Bombers de la Generalitat, Agents Rurals, Guàrdies Urbanes, Guarderia i Intervenció immediata del Patronat. Fruit de les discussions establertes, les actuacions posteriors d'extinció s'han millorat en eficàcia.

Resultats de la Campanya de Prevenció i Detecció d'incendis forestals

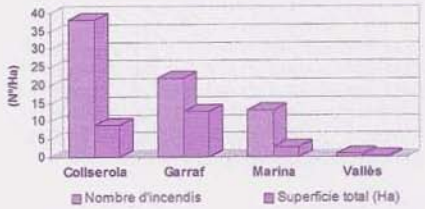

Distribució per àmbits de les superfícies cremades i del nombre d'incendis.

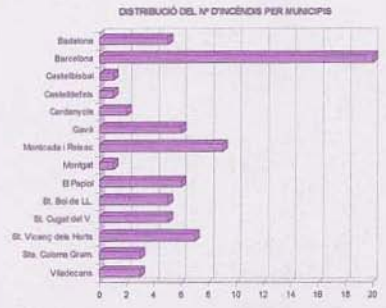

Incendis per municipis

Gestió dels sistemes naturals

Restauració de la vegetació

L'aspecte més important de les tasques realitzades en matèria de restauració vegetal és el que es refereix al manteniment de les reforestacions realitzades en anys anteriors. Durant l'any 1997 s'ha continuat el programa d'anys enrere, el qual consisteix en l'execució de les següents tasques:

- Tractaments fitosanitaris
- Esporga de branques inferiors
- Col·locació o extracció de tutors segons necessitats
- Reposició de marres i reg d'aquestes

Aquestes actuacions han estat realitzades a les repoblacions següents:

TM Barcelona	
Font del Bacallà	1 ha
Turó dels Alcaldes	1 ha
Font de Canyelles	1 ha
Mirador de Torre Baró	1 ha
Penitents	3 ha
Torre Baró	27 ha
Forat del Vent	30 ha
Subtotal =	**64 ha**
TM Sant Just Desvern	
Font de la Beca	5 ha
Can Baró	21 ha
Subtotal =	**26 ha**
TM Sant Feliu de Llobregat	
Can Ferriol	7 ha
Subtotal =	**7 ha**
TM Badalona	
Can Ruti	1 ha
Subtotal =	**1 ha**
Total:	**98 ha**

Al llarg d'aquest any també s'ha col·laborat amb ajuntaments i associacions per a la realització de petites repoblacions, aportant els arbres i donant assessorament tècnic:

Neteges d'àrees cremades

Consistents en la tallada de restes vegetals cremats i la seva reincorporació al sòl mitjançant trituració de residus:

TM Barcelona
Font del Bacallà 1 ha

Aclarida i esporga sanitària

Tala d'arbres amb el fust trencat, escapçats, torts, secs, inclinats, sense possibilitat de recuperació i aquells la densitat dels quals faci inviable el desenvolupament normal. Esporga de les branques seques i trencades. Aquesta actuació es realitza normalment en indrets on hi ha perill de caiguda d'arbres o branques sobre persones o edificis, o en el cas de caiguda d'arbres en camins forestals.

Mas Guimbau
Camí de Can Borrell
Camí de Torre Cendrera
Camí Can Borni
Camí de Can Salat a Can Planes
Camins de la Font Groga
Sant Medir
Flor de Maig
Font Vella, Parc de Vallvidrera
Camí Antic de Vallvidrera
Pont del Funicular
Carretera del Tibidabo
Camí Can Valldaura a Font dels Caçadors
Can Portell
Carrer Artesania, Montbau
Budellera
Font Joana, Parc de Vallvidrera
Carretera de les Aigües
Escola Baloo, Montbau
Camí del Centre d'Informació del PMPC
Mas Pins
Pas del Rei

Lluita contra els flagells forestals

Durant el 1997 s'ha continuat el programa de lluita contra els flagells forestals. Aquest ha consistit, bàsicament, en el control de l'escarabat perforador dels pins, *Tomicus destruens*, centrant-se en dos aspectes: el seguiment visual de les poblacions i la seva eliminació mitjançant punts esquer. Per a la construcció d'aquests punts esquer s'han utilitzat els troncs dels pins abatuts en les neteges de franges de vegetació contra incendis forestals.

Referent a la processionària del pi, *Thaumetopoea pityocampa*, s'ha realitzat el control anual de vol de mascles adults mitjançant trampes de feromones durant els mesos d'estiu, des de la primera quinzena de juliol fins a primers d'octubre, enregistrant-se un augment considerable en el nombre de captures amb relació a l'any anterior en totes les zones estudiades excepte a Roquetes, i en alguns casos –Vallvidrera, Can Canaris i Carretera de les Aigües– els valors obtinguts són els més alts de tot el període en què s'ha fet el seguiment (1988-97). S'han realitzat tractaments amb motxilla i màquina polvoritzadora a les repoblacions, àrees de lleure i a les vores de carreteres i camins més afectats, però atès el fort augment poblacional s'ha contractat els serveis d'un helicòpter amb el qual, el 30 d'octubre, es va tractar una superfície de 400 hectàrees de les pinedes més afectades del Parc, sobretot a les vessants de Barcelona i del Llobregat.

La importància dels flagells forestals demana una atenció constant, ja sigui per les anteriors plagues o pel seguiment d'altres plagues i malalties que es controlen de forma natural, però que en qualsevol moment poden afectar un nombre considerable d'arbres, com poden ser la caparreta de l'alzina o diferents tipus de fongs.

Manteniment de línies elèctriques

Tales i podes d'arbrat i manteniment de sendes de zelador realitzades per les companyies elèctriques durant l'any 1997 dins l'àmbit del Parc de Collserola i on el Patronat realitza la tasca de marcatge i seguiment.

S'ha elaborat, amb les companyies, un estudi de racionalització de línies fixant el cost econòmic de les actuacions. Fruit d'aquest estudi, s'han retirat els cables de la línia, fora de servei, Collblanc-Casabarba (FECSA), en el tram que va des de la Ctra. de Molins de Rei a Sant Pere Màrtir.

Tractament fitosanitari contra la processionària

FECSA:
- Rubí-Sant Andreu 220 i 110 KV: tala, poda i senda en els termes de Sant Cugat del Vallès, Cerdanyola i Barcelona
- Derivació a ET Casa Blava 11 KV: repàs de senda en el terme de Sant Cugat del Vallès
- Derivació a ET Potax 25 KV: tala i poda en el terme de Molins de Rei
- Vallcarca 11 KV: tala, poda i senda en els termes de Barcelona i Sant Cugat del Vallès

ENHER-HECSA:
- Les Corts/El Corte Inglés 25 KV i derivacions als CCTT 8057, 8058 i 5639: tala, poda i senda en el terme de Barcelona
- Rubí-Santa Coloma i Sant Just-Santa Coloma 220 Kv: repàs de senda, peanyes i accessos en els termes de Sant Cugat del Vallès, El Papiol, Molins de Rei, Barcelona, Montcada i Reixac i Sant Just Desvern
- Mas Figueres-L'Hospitalet 110 KV: tala, poda i peanyes en els termes de Sant Cugat del Vallès, El Papiol, Molins de Rei, Sant Feliu de Llobregat i Sant Just Desvern
- Rubí-Sant Just i Rubí-Collblanc 220 KV: repàs de peanyes i accessos a torres en els termes de Sant Cugat del Vallès, El Papiol, Molins de Rei, Sant Feliu de Llobregat i Sant Just Desvern
- Sant Cebrià 25 KV: tala i poda en el terme de Barcelona
- Santa Coloma-Sant Just 66 KV: tala, poda, senda i peanyes en els termes de Barcelona i Sant Just Desvern
- Montbau 25 KV: tala i poda en els termes de Barcelona i Montcada i Reixac

REE:
- Rubí-Begues 400 KV: tala i poda dins el terme de Molins de Rei

Altres actuacions de millora per al medi natural efectuades per les companyies elèctriques:

FECSA:
- Cerdanyola-Asland 110 KV: canvi d'una torre metàl·lica en el terme de Montcada i Reixac

ENHER:
- Sant Feliu-Rubí 66 KV: canvi de suports de formigó per torretes metàl·liques en els termes de Sant Feliu de Llobregat, Molins de Rei, Sant Cugat del Vallès i Papiol
- Rubí-Collblanc 220 KV: ampliació de preses de terra de torres en els termes de Sant Cugat del Vallès, Molins de Rei i Sant Feliu de Llobregat

Potenciació de la fauna

Estudis

L'any 1997 s'ha potenciat la línia d'estudis faunístics amb vista a establir les bases per a la gestió mercès a les informacions recollides. També s'ha constatat la necessitat de divulgar de manera adient aquests treballs científics en el marc d'unes jornades obertes previstes per a finals de l'any 1998.

- *Monitoring* de l'avifauna: Seguiment quantitatiu de les poblacions d'ocells nidificants i hivernants als diferents ambients del Parc. Estructura, composició, riquesa i densitat (10è any consecutiu). S'ha continuat el seguiment de l'avifauna de les àrees cremades l'estiu de 1994 amb relació a l'evolució estructural de la vegetació. En aquest treball es constata la relació entre l'avifauna i l'estructura de la vegetació i, per tant, l'associació entre les diverses espècies i els canvis produïts els darrers anys, que bàsicament són l'increment de la component forestal del Parc.

- Quart any de seguiment de papallones diürnes incorporat a la xarxa de monitoring (*Butterfly Monitoring Scheme* - Pla de Seguiment de Ropalòcers) que es realitza en diferents indrets de Catalunya. L'àrea treballada a Collserola consisteix en un transecte a la finca de Can Ferriol en la qual hi ha una representació de les diferents unitats de vegetació del Parc de Collserola. En aquests quatre anys s'han recollit dades de 62 espècies entre les quals destaca el grup de la família dels ninfàlids amb un 62% dels exemplars i quasi un 37% de les espècies. Aquest treball palesa l'interès bioindicador de les papallones i remarca la importància del manteniment dels espais oberts amb vista a preservar la biodiversitat del Parc.

- Tercer any de seguiment de les papallones diürnes a la zona cremada del Turó d'en Fumet. Aquest treball permetrà en un futur pròxim poder establir un patró de successió en la recolonització en les àrees afectades per incendis forestals.

- Actualització del catàleg rapinyaires diürns nidificants a Collserola (6è any consecutiu). Per tal de comptabilitzar la conservació de les parelles nidificants d'astor, aligot, esparver i xoriguer s'han supeditat els calendaris de les intervencions forestals (tractaments, franges de prevenció d'incendis i manteniment de línies elèctriques) a l'època de cria dels rapinyaires. Actualment se segueixen 4 nius d'aligot, 4 d'astor, 12 d'esparver i 4 de xoriguer, tot i que alguns d'ells estan situats a la perifèria del Parc.

- Novena campanya de seguiment de la migració de rapinyaires al Parc de Collserola. Durant els mesos de setembre i octubre s'ha realitzat una nova campanya d'aquest tradicional seguiment. En el decurs de la campanya de 1997 han estat comptabilitzats 1.224 ocells. Les espècies més abundants han estat, com és habitual, l'aligot vesper amb un 28% del total, seguit del xoriguer amb un 17% i de l'esparver i l'arpella amb un 15%. Crida l'atenció el baix nombre d'observacions del mes d'octubre, 284 ocells. Així doncs, les xifres registrades se situen per sota dels valors d'altres campanyes. El permanent anticicló al Centre d'Europa que ha donat lloc a un pas esglaonat i difós, explicaria aquestes dades baixes. D'altra banda l'acceptació de les noves instal·lacions del Turó de la Magarola ha estat molt bona i anem cap als deu anys de seguiment i divulgació de la migració de tardor al Parc.

- Estudi ecològic i faunístic dels ortòpters de Collserola com a preses potencials dels vertebrats i la seva relació amb la vegetació: camps experimentals, prats sabanoides, màquia i bosc de ribera. S'ha realitzat aquest treball amb la finalitat de determinar la composició i estructura de les poblacions d'ortòpters presents a Collserola i la seva variació temporal. S'han localitzat 27 espècies, algunes de les quals són endemismes ibèrics. La unitat de vegetació més interessant per a aquest grup ha estat els prats sabanoides d'albellatge.

- Inici de l'Estudi pluridisciplinari de la geneta. L'any 1997 s'ha iniciat un treball sobre la geneta o gat mesquer (*Genetta genetta*) amb els següents objectius: completar el coneixement de l'estatus d'aquest carnívor al Parc millorant la base de dades del SigFauna. Caracteritzar i tipificar les latrines i el seu ús. Establir els primers criteris de fotoidentificació a partir de trampes fotogràfiques i vídeos nocturns. Aprofundir en l'estudi de la dieta. Millorar el coneixement de la distribució territorial amb tècniques de radioseguiment. Aquest treball es va endegar en el marc del primer camp d'estudi de tècniques d'estudi de la fauna a Collserola realitzat al Centre d'Educació Ambiental de Mas Pins el juliol de 1997.

- Ha finalitzat la primera fase del treball: "Introducció al coneixement de la mostela (*Mustela nivalis*) al Parc de Collserola." Aquest estudi s'ha realitzat utilitzant els mètodes de captura-marcatge i recaptura i ha permès de conèixer alguns aspectes de la biologia d'aquest carnívor fins ara molt desconegut.

- L'any 1997 s'ha posat en marxa el mòdul de fauna del SigParc. El primer tema desenvolupat ha estat la creació d'una base de dades d'observacions puntuals i incidències associades. L'aplicatiu creat permet d'obtenir els primers productes Sig referits a la distribució de determinades espècies i d'algunes incidències d'interès amb vista a la gestió, com ara el

Charaxes jasius

Mustela nivalis

registre d'atropellaments d'animals salvatges produïts a l'àmbit del Parc. L'any 1998 es preveu desenvolupar altres productes Sig dins el mòdul de fauna.

- Campanya de col·locació i seguiment col·lectiu de caixes niu. L'any 1997 dins de la campanya coordinada pel Parc s'han col·locat 112 noves caixes niu per a insectívor que s'afegeixen a les 479 controlades l'any anterior. Un total de 22 grups de voluntaris han fet un seguiment de 591 caixes. Pel que fa als resultats de l'ocupació, en destaca l'elecció massiva de les caixes de forat petit per part de la mallerenga blava (*Parus caeruleus*) i de les caixes amb forat estàndard per part de la mallerenga carbonera (*Parus major*).

- Atenent a la demanda de la Direcció General del Patrimoni Natural del Departament de Medi Ambient de la Generalitat, s'ha realitzat per part del Servei de Medi Natural del Parc, un estudi faunístic complementari a l'estudi d'impacte ambiental de la Carretera de les Aigües, tram Mirador dels Xiprers-Turó del Temple (Sant Pere Màrtir). En aquest treball s'ha relacionat el poblament faunístic del sector amb les diferències de freqüentació humana observades en l'àrea d'estudi.

- S'ha realitzat el Projecte tècnic de Can Balasc pel que fa al Centre d'Assistència a la Fauna Salvatge.

- S'han dirigit des dels Serveis Tècnics del Parc diferents treballs de pràctiques d'empresa duts a terme per estudiants de Biologia i Ciències Ambientals tant de la Universitat de Girona com de la Universitat Autònoma (UAB).

Geneta

S'han desenvolupat diferents projectes de col·laboració en forma de conveni:

Amb la Universitat de Barcelona (Departament de Biologia Animal de la Facultat de Biologia):

- Estudi de la biologia i ecoetologia del toixó (*Meles meles*) al Parc de Collserola. A més de continuar amb el treball de camp amb la participació de l'equip de voluntaris, els tècnics i la guarderia del Parc, aquest any s'han seguit 3 animals equipats amb emissors per tal de poder estimar el territori i localitzar els caus que han utilitzat. D'altra banda, l'any 1997 s'ha estudiat de manera intensiva el comportament dels toixons a la instal·lació de Can Balasc que així ha quedat en ple funcionament. El naixement de diverses cries ha permès de realitzar interessants observacions referides al cicle reproductor d'aquesta espècie.

- Els heteròpters de Collserola. Aquest any s'ha iniciat un estudi sobre els heteròpters o xinxes de camp, amb els següents objectius: elaborar un cens de les espècies d'aquest grup fins ara molt poc conegut al Parc, analitzar la seva biogeografia, relacionar les espècies amb els diferents ambients presents al Parc, i utilitzar amb vista la gestió, les capacitats bioindicadores d'aquest grup d'insectes fitòfags. Aquest programa plantejat amb vista a la realització d'una tesi doctoral es desenvoluparà els tres propers anys.

- Tercera fase de l'estudi de la frugivoria i dels processos de dispersió de llavors per vertebrats al Parc de Collserola. Aquest any l'estudi s'ha centrat a saber el paper que juguen les espècies de mamífers carnívors, com la guineu, en la dispersió de llavors de plantes natives i exòtiques que produeixen fruits carnosos. Aquesta valoració s'està fent mitjançant el marcatge i seguiment de les llavors trobades a les femtes de carnívors i la determinació de l'èxit de colonització de les espècies vegetals disseminades.

Amb el Grup Català d'Anellament:

- Activitats d'anellament científic al Parc de Collserola. S'ha dut a terme per tercer any consecutiu la campanya d'anellament emmarcada en el projecte d'Estudi sobre la dinàmica poblacional d'ocells nidificants al Parc de Collserola: Productivitat i relacions mediambientals. Aquest és un programa internacional en el qual s'utilitza el mètode del (CES) Constant Effort Site. El sector escollit per dur a terme aquest treball és la finca de Can Balasc.

- S'ha continuat el programa d'anellament científic en el decurs del cicle anual als camps experimentals d'ajut a la fauna de Can Ferriol i, durant la migració de tardor, a les màquies al voltant del punt d'observació del Turó de la Magarola i a Can Masdeu, i en caixes niu. Les dades acumulades permeten establir l'origen i destí dels individus anellats i posen en evidència la gran importància de Collserola en les vies migratòries.

Museu de Ciències Naturals de Granollers:

- Estudi sobre la predació i dispersió de llavors d'arbres mediterranis pel ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*). El Parc ha donat suport logístic a un treball experimental encaminat a conèixer la importància del ratolí de bosc com a agent dispersant i predador dels fruits dels principals arbres mediterranis: alzines, pins i roures.

Gestió i potenciació

- La situació cinegètica no ha sofert cap modificació que reculli les sol·licituds de regulació del PMPC. En el decurs de la temporada de caça s'ha continuat el seguiment de camp de les 26 batudes de senglar autoritzades pels SSTT del Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca de la Generalitat realitzades al Parc en el decurs de la temporada de caça1996-1997 per tal d'obtenir dades tècniques d'interès. El nombre de senglars caçats en aquestes batudes ha estat de 31 (14 mascles i 17 femelles) mentre que el total de senglars avistats en el decurs de les batudes ha estat de 100 individus, de manera que l'índex de probabilitat de captura ha resultat ser 0,34.

- Ha continuat el programa d'adequació d'hàbitats (recuperació i manteniment de les feixes de conreu i realització de sembres específiques, plantació de fruiters i establiment de punts d'aigua, i seguiment de l'aprofitament per part de la fauna).

- Dins del projecte de millora i extensió d'ambients aquàtics puntuals, s'ha efectuat un control periòdic dels abeuradors artificials i de la seva ocupació per part de la fauna, la qual cosa ha permès constatar la idoneïtat i utilitat de les

aigüeroles tant com per a abeuradors per ocells i mamífers com per a punts de cria d'amfibis, sobretot del tòtil (*Alytes obstetricans*).

- És continua de manera constant el treball dels Guardes del Parc de detecció i control exhaustiu de punts de caça furtiva, tant de senglar com d'ocells, amb col·laboració dels agents forestals de la Generalitat, les Guàrdies Urbanes i el Seprona. Se'n controlen una cinquantena i enguany s'han detingut 2 grups de furtius a Sant Just Desvern i a Barcelona.

Manteniment i neteja del Parc

Any rere any s'ha augmentat l'esforç en les tasques de manteniment d'àrees de lleure, mobiliari, senyalització, vegetació d'àrees molt freqüentades, etc. La imatge del Parc depèn moltes vegades de la qualitat d'aquestes operacions de manteniment. És per això que durant l'any 1997 s'ha dedicat una especial atenció a aquests aspectes.

La quantitat total de brossa i escombraries recollides regularment a les papereres de les àrees de lleure, i a les vores de camins i carreteres, ha estat de **160.610 kg**.

En aquestes quantitats s'inclouen les actuacions puntuals realitzades amb la col·laboració ciutadana i institucional, del total recollit **9.710 kg** ho ha estat pels Voluntaris del Parc.

També s'ha de reflectir la recollida de 560 pneumàtics al camí d'accés al cementiri des de Can Catà.

Vigilància

El servei de Guardes del Parc, en el seu cinqué any d'existència, ha consolidat la seva tasca diària de vigilància i control d'activitats il·legals. Durant el 1997 ha continuat la col·laboració amb les guàrdies urbanes dels municipis, amb les patrulles d'agents rurals de la Generalitat i amb les patrulles de SEPRONA de la Guàrdia Civil, la qual cosa permet canalitzar moltes denúncies i disminuir les realitzades directament pel Parc.

En resum, es pot dir que el Servei de Guardes ha patrullat un total de 3.600 hores i ha recorregut més de 34.000 km durant l'any 1997, ha cursat 200 informes-denúncia, ha detectat 15 nous punts de caça furtiva i ha actuat directament en els 38 incendis que hi ha hagut aquest any.

Accions de neteja per la brigada

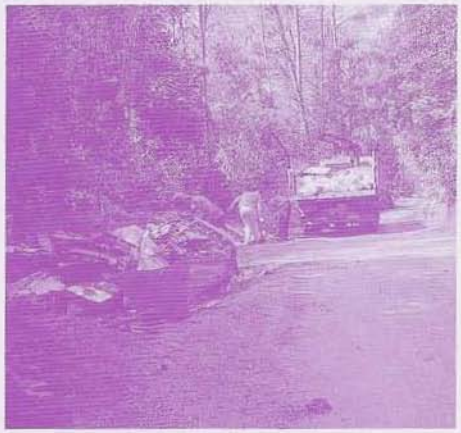

ACTUACIONS ESPECIALS DE NETEJA DINS DEL PARC DE COLLSEROLA

DIES D'ACTUACIÓ	LLOC	KGS	
12/03/97	Ctra. L'Arrabassada-Zoonosi	2.770	Voluntaris de Collserola
12/03/97	Sant Medir	850	
30/04/97	Forat del Vent	580	
30/05/96	Vall de Sant Just	330	
06/06/97	Ctra. Cerdanyola-Pas del Rei	1.660	Voluntaris de Collserola
08/07/97	Joan XXIII-Can Cata	1.170	
14/07/97	Camí Can Borrell	2.170	Voluntaris de Collserola
14/07/97	Camí Can Borrell	150	
14/07/97	Camí accés cementiri	950	
14/07/97	Camí accés cementiri	1.050	
16/07/97	Esp. Can Fermí	1.010	
18/07/97	Esp. Can Fermí	2.270	
18/07/97	Panta Can Borrell	1.660	
21/07/97	Ctra. Molins de Rei	1.060	
23/07/97	Ctra. Cementiri -Oficines	1.560	
25/07/97	Ctra. Cementiri -Oficines	380	
25/07/97	Can Catà-Camí accés Cementiri	560	Pneumàtics
21/10/97	Can Fatjkó-Ctra. Cerdanyola	2.130	Voluntaris de Collserola
97/11/97	Horts Vall de Sant Just	1.340	
23/11/97	Ctra. Alta de Roquetes	200	
24/11/97	Font de Can Mallol	980	Voluntaris de Collserola
28/11/97	Ctra. Alta de Roquetes	1.550	
01/12/97	Can Fatjó	3.240	36 Extintors
04/12/97	Ctra. Alta de Roquetes	2.020	
05/12/97	Esp. Clínica Stauros	1.700	
12/12/97	Entrada de la Font Beca	460	
15/12/97	Horts Vall de Sant Just	1.280	
	TOTAL EN KGS	**35.080**	

RETIRADES DE COTXES EN EL PARC DE COLLSEROLA

DIES D'ACTUACIÓ	LLOC	KGS
30/07/97	Pas del Rei-Sant Medir	370
30/07/97	Ctra. Molins de Rei	690
30/07/97	Torrent dels Caçadors	580
25/07/97	Can Catà-Camí accés Cementiri	520
23/10/97	Riera de Can Fatjó	570

Obres i Projectes

Introducció

L'any 1997 s'ha caracteritzat per un increment substancial en la realització de projectes vinculats a les àrees perimetrals del Parc, per tal d'anar relligant i articulant els nuclis urbans amb el propi Parc. Aquests projectes són d'índole ben diversa i d'escales diferents: des de la recuperació d'amplis territoris com la vall del Cerdanet o l'àrea de Can Cuiàs, fins a la implantació de petits elements en llocs perimetrals, com els miradors de can Candeler i del Besòs. Aquests projectes han de constituir la punta de llança de la futura ordenació global de les perifèries.

Un altre aspecte important en les realitzacions d'aquest any ha estat la tasca de manteniment i millores de tot el patrimoni construït al llarg dels deu anys de funcionament del Patronat. Lògicament, aquesta feina s'anirà incrementant en el futur, bàsicament per dues raons: l'una, per l'envelliment progressiu de les instal·lacions, i l'altra, per l'augment continu del patrimoni.

Finalment, el tercer aspecte substantiu ha estat el de concloure el projecte i començar el procés d'adjudicació d'un equipament vital per al futur: el centre de fauna de can Balasc.

Actuacions perifèriques

Finalització de la 1ª fase de la riera Major de Cerdanyola del Vallès i redacció del projecte de la 2ª fase
Al començament d'estiu es va finalitzar la 1ª fase de la riera Major. Aquesta va consistir en: neteja, restauració i consolidació de la llera, acondiciament i plantació dels marges; la construcció d'una passera de formigó; el moviment de terres i la conformació de l'àrea de Canaletes i Guiera; la col·locació de les xarxes d'aigües pluvials i d'electricitat; la conformació dels camins, i la plantació d'arbres, arbusts i tapitzants. El projecte de la 2ª fase consisteix en: col·locació del mobiliari, de l'il·luminació i de la senyalització de les àrees de Canaletes i Guiera; la neteja i adequació de la riera dels Gorcs; l'adequació del turó de ca n'Oliver, amb el tractament, consolidació i exhibició de les restes iberes; el tractament de la porta de Parc a la cruïlla del camí de can Canaletes amb la riera, i la realització de passeres de formigó.

Vista de l'àrea de Canaletes.

Projecte de quiosc informatiu a la porta del Parc a Cerdanyola del Vallès
De comú acord amb l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, s'ha realitzat el projecte d'un quiosc informatiu a la cruïlla de la riera Major i el camí de can Canaletes. El quiosc, construït amb fusta tractada a l'autoclau, servirà per donar informació del Parc, de la riera Major i de la ciutat de Cerdanyola del Vallès. El seu finançament correrà a càrrec de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès.

Projecte i adjudicació del mirador de Can Candeler, a Sant Just Desvern
En un repetjó d'un turonet del vessant sud de la vall de Sant Just s'organitza, a base d'elements de mobiliari del parc, un petit mirador en la línia d'intervencions de colonització de la perifèria.

Projecte i adjudicació del mirador del Besòs a Torre Baró
Aprofitant un petit solar públic situat a l'extrem oriental de Torre Baró, i aprofitant una vista espectacular de la vall del Besòs, es projecta un petit mirador amb els elements de mobiliari del Parc.

Creació d'una franja de passejada i de protecció als límits de Torre Baró (c/ Sant Feliu de Codines)
Aprofitant l'enderrocament per part de l'Ajuntament de Barcelona d'unes barraques i horts il·legals ubicats als límits del Parc al barri de Torre Baró, s'han realitzat uns treballs de conformació topogràfica, tractament de la vegetació i plantació d'arbres que, complementat amb la col·locació de mobiliari i de senyalització que es realitzarà durant l'exercici de 1998, convertirà aquesta zona en una agradable àrea de passejada, al mateix temps que servirà per al control i contenció dels possibles incendis que s'hi puguin originar.

Projecte LIFE-Mediambient: Projecte experimental per al tractament global de les perifèries urbanes i industrials de l'Àrea Metropolitana de Barcelona
Aquest ambiciós projecte, que inclou tres grans àrees de la perifèria del Parc, com són la vall del Cerdanet a San Feliu del Llobregat, el vessant de can Cuyàs a Montcada i Reixac, i el Pantà de Vallvidrera, planteja l'organització de la perifèria per aconseguir un ecotó ciutat-camp. Concretament, a la vall del Cerdanet es proposa transformar 20 ha de terrenys sotmesos a una antiga explotació d'àrids i ocupats per hortes il·legals en una vall amb vegetació de bosc de ribera i la creació d'hortes familiars amb l'aprofitament de l'aigua pluvial mitjançant una represa i un sistema autònom de reg programat. Al vessant de can Cuyàs, a la vora d'una zona industrial i en uns terrenys alliberats d'ocupacions il·legals, es planteja la rehabilitació del paisatge vegetal amb la reintroducció de vegetació mediterrània, experimentant amb la col·locació de filtres vegetals per tal de garantir una transició harmònica amb el paisatge industrial circumdant. Finalment, al Pantà de Vallvidrera es proposa, prèvia restauració de la presa i el vas del pantà, l'establiment d'una zona humida que permeti consolidar un hàbitat per a espècies aquàtiques i d'avifauna mediterrània.

Projecte de restaurant a l'àrea de lleure de la plaça Mireia a Esplugues del Llobregat
El projecte realitzat corregeix un projecte anterior per tal d'adequar-lo al nou programa derivat de l'experiència en la gestió de les àrees de lleure amb restaurants. Ha estat redactat pels arquitectes Robert i Esteve Terradas i Muntañola.

Projecte i adjudicació de l'itinerari de Vallvidrera a la font de Sant Ramon
Recollint una vella aspiració dels veïns de Vallvidrera, s'ha projectat la conformació de l'antic camí que anava de Vallvidrera a Santa Maria de Vallvidrera, resseguint el fondal que dóna al torrent de la Budellera, tot passant per la font de Sant Ramon. Elements puntuals de mobiliari i senyalització completen l'actuació.

Manteniment i millores

Projecte d'asfaltat del camí del Centre d'Informació

La intensitat de trànsit vehicular que suporta el camí que, des de la carretera BP-1417 mena al Centre d'Informació del Parc, a l'escola municipal Xiprer i al museu Verdaguer, va aconsellar realitzar el projecte del seu asfaltat. El projecte s'ha realitzat amb cura, definint una secció mínima que faci compatible el pas dels vehicles amb la passejada a peu, uns passos d'aigua per prevenir problemes d'erosió i en fi, tots els aspectes pertinents en un camí de muntanya.

Senyalització i mobiliari

Els nous dissenys realitzats l'any 1996 de les banderoles de fosa d'alumini i de les papereres i barbacoes de fosa de ferro s'han implementat massivament al llarg de 1997. Els nous elements han representat un gran avenç tant en l'estètica com en la duresa i durabilitat de les peces, i, per tant, el major cost s'ha vist compensat, i encara s'en veurà més en el futur, pels menors manteniment i reposició. D'una altra banda, s'ha continuat fent les reposicions i substitucions dels elements que, per la lògica de l'ús i la intempèrie, van deteriorant-se.

Remodelació i millores a l'edifici del Centre d'Informació

S'han finalitzat les obres de millores i ajustos del Centre d'Informació, i que han consistit bàsicament en la redistribució de la zona de recepció, Presidència i Gerència, així com el Servei d'Administració a la planta superior; tancament de l'escala de comunicació mitjançant paraments i porta de vidre, i també el tancament de la comunicació amb l'espai del darrere el taulell d'informació a la planta baixa; i condicionament per a llocs de treball, per al SIG i per al centre de comandament de prevenció d'incendis, a la planta del semisoterrani.

Remodelació i millores a l'edifici del Viver de can Borni i canalització d'aigua potable

S'han realitzat les obres d'adequació de l'edifici al programa d'usos que se li havia destinat, això és, el de servir com a vestidors i centre dels treballadors de camp del Patronat. Amb aquesta fi es varen construir uns vestidors amb dutxes, banys i lavabos tant per a homes com per a dones, es va habilitar una sala com a centre de trobada i es va pavimentar l'accés exterior. Igualment es va canviar el sistema de depuració existent de pou mort per una fosa de filtre compacte. Finalment, es varen fer les obres de portada d'aigua potable, de la qual no es disposava.

Reforç estructural i restauració del pont del funicular del Tibidabo.

L'antic pont del funicular del Tibidabo presentava dos greus problemes: no havia estat calculat per suportar unes càrregues com les que estava suportant en l'actualitat (camions de bombers i altres vehicles pesants), i la seva estructura metàl·lica estava en un procés de fort deteriorament. Per tal de solucionar aquesta situació, i donat el valor estètic i històric de l'element, es va encomanar la redacció del projecte de reforç estructural i restauració a l'arquitecte Eduard Riba de Palau, i es van realitzar les obres corresponents.

Arranjament del sanejament del Centre d'Educació Ambiental deMas Pins i del magatzem de Vista Rica

Les instal·lacions de sanejament horitzontal de les dues finques es molt antiga i estava en males condicions. Per això, es va substituir part d'aquestes xarxes, i també les fosses sèptiques existents per compactes fosses-filtre.

Millores diverses a les àrees de lleure

A més dels treballs habituals de reposició dels elements de mobiliari i senyalització que precisen les àrees de lleure, a causa de l'intens ús a què es veuen sotmesos, també s'han realitzat altres millores. A la font de la Budellera s'ha consolidat els talussos laterals amb murets de pedra en sec. S'han substituït dos bancs d'en Forestier; s'han col·locat enfeixinats i s'ha realitzat plantació suplementària. A l'àrea de Santa Creu d'Olorda s'ha construït una rampa graonada amb travesses, d'accés al mirador dels Ocells. Finalment s'hi ha fet plantació complementària de pins pinyers i d'arbusts. Al llarg de l'any, es va completar l'arranjament de les vores de les carreteres BV-1468, BP-1417 i BV-1415.

Instal·lació d' una conducció d'aigua a la Plaça Mireia, a Sant Pere Màrtir

S'ha realitzat la canalització d'una canonada d'aigua des de la xarxa de la companyia d'aigües ubicada al turó del Mont fins a la plaça Mireia, passant pel tram de camí existent (600 m) dotant-la amb 3 hidrants.

La Font de Sant Pau abans d'arranjar

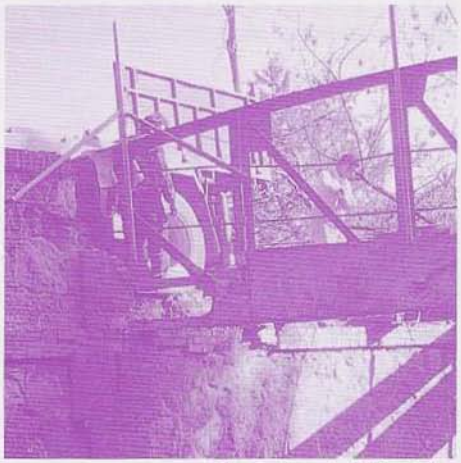

Obres al pont del funicular

Recuperació del patrimoni

Projecte i adjudicació de la rehabilitació de can Balasc, 2ª fase

S'ha realitzat el projecte de la fase final de la rehabilitació de la masia de can Balasc per tal de adequar-la com a centre d'estudi i d'ajut a la fauna salvatge, així com arxiu i magatzem.

Projecte i adjudicació de la recuperació de la font de Sant Pau, a Cerdanyola

A partir de la troballa de les restes de la font de Sant Pau per uns excursionistes, s'ha redactat el projecte de la seva recuperació.

Inici de l'estudi per a la recuperació del pantà de Vallvidrera

S'han començat a realitzar els estudis d'enginyeria necessaris per tal de rehabilitar i arranjar la presa i el vas del pantà. D'aquesta forma es podrà disposar una altra vegada d'una considerable superfície d'aigua i convertir tota l'àrea en un santuari d'avifauna i en un excel·lent indret per visitar.

Sistema d'Informació Geogràfica (SIG)

Durant l'any 1997 es consolida el Projecte SigParc com a eina de gestió dels Serves Tècnics del Patronat.

S'ha distribuït la informació als serveis del Patronat per a la visualització i consulta de les dades que formen part del banc de dades del SigParc.

S'ha finalitzat la primera versió de productes customitzats amb informació distribuïda en les àrees de gestió de la fauna, guarderia i de la gestió de la senyalització.

Es realitza la producció del catàleg de cartografia generada pel SigParc pels serveis tècnics, amb una mitjana de 30 impressions setmanals.

El SigParc es realitza conjuntament amb el Servei d'Informàtica de la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

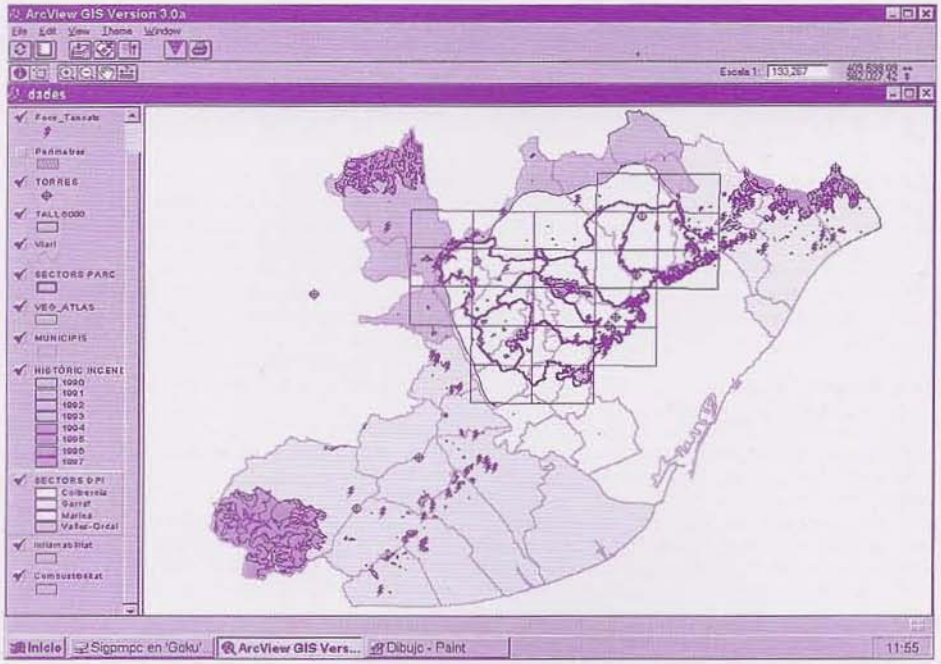

Promoció, divulgació i educació ambiental

Introducció

Dins el marc de les línies de gestió del Patronat Metropolità del Parc de Collserola, el programa d'educació ambiental té com a objectius fer comprensible als ciutadans els valors naturals, en especial els de Collserola, sensibilitzant-los de la necessitat de la seva protecció i conservació, i envers un canvi en les seves actituds davant del medi natural.

Les eines que s'utilitzen per assolir aquests objectius han estat sempre en funció dels seus destinataris, per una part les escoles i, per una altra, el públic en general.

Els objectius generals comuns s'han centrat en els següents punts:

* Descobrir l'entorn en un primer contacte.
* Potenciar actituds positives.
* Donar a conèixer els valors naturals i de patrimoni.
* Acostar el ciutadà al funcionament de la gestió i de les línies d'actuació del Parc.

Els equipaments del Parc en els quals s'ha coordinat i dinamitzat aquest treball són:

- El Centre d'Informació
- Can Coll, centre d'educació ambiental
- Mas Pins, centre d'educació ambiental
- Centre de documentació i recursos educatius

Per afavorir la participació ciutadana i d'altres sectors de la societat en les tasques de conservació del Parc, el Patronat compta amb una organització de Voluntaris i amb el Programa de Patrocini.

L'any 1997 s'ha destacat per la celebració dels 10 anys de l'aprovació del Pla Especial d'Ordenació i Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola, que tingué lloc l'1 d'octubre de 1987.

Amb la idea d'apropar el Parc a la ciutat es va presentar l'exposició itinerant "Collserola una realitat compartida, 1987-1997", a la Sala "El Vienès" a l'edifici seu de l'empresa ENHER. Amb el lema *Un viatge a l'interior del Parc: deu anys de gestió, un repte de futur.*

Durant els quinze dies en què l'exposició va estar a Barcelona, la varen visitar **5.000** persones. Les característiques diferencials de l'exposició van ser la utilització dels mitjans audiovisuals i la participació d'entitats diverses. En total, vam obtenir la col·laboració de 29 entitats:

Amics de Collserola
Arxiu Històric de Roquetes - Nou Barris
Associació de Propietaris i Veïns de Ntra. Sra. de la Salut
Associació de Veïns de Montbau
Associació de Veïns de Santa Maria de Vallvidrera-Mas Sauró
Associació Mediambiental GRODEMA
Associació per la Preservació del Patrimoni Cultural de Sant Cugat del Vallès
Biciclot
Camp d'Aprenentatge Can Santoi
Centre d'Estudis i Protecció de la Natura (CEPNA)
Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)
Centre Excursionista de Molins de Rei
Club d'Amics dels arbres per la Terra (Ars natura et mundi)
Club de Velers de Collserola
Club Muntanyenc Sant Cugat
Col.lectiu Agudells
Col lectiu de Recerques Arqueològiques de Cerdanyola (CRAC)
Collserola 10 - Centre d'Investigació per a la Conservació dels Rapinyaires
Creu Roja a Barcelona

Collserola, una realitat compartida

Federació Catalana de l'Esplai
Fòrum Terrassenc per a la protecció i ordenació del medi natural i del paisatge
Fundació EcoMediterrània
Grup Català d'Anellament
Museu Verdaguer - Ajuntament de Barcelona
Penya Regalèssia
Servei d'Extinció d'Incendis i Salvament de l'Ajuntament de Barcelona
Unió Excursionista de Catalunya d'Horta
Universitat de Barcelona. Facultat de Biologia. Departament de Biologia Animal (Vertebrats)

A través dels comentaris al personal de l'exposició, d'un llibre de suggeriments i d'un parell de plafons on enganxar les opinions, es va fomentar la participació ciutadana per tal d'establir un diagnòstic popular del Parc.

Al voltant del 5 % dels visitants hi van fer constar la seva opinió. Es van recollir 269 propostes. Es van transcriure i agrupar per facilitar-ne la lectura. Els dos blocs més nombrosos de suggeriments, que recullen el 40 % dels textos, són opinions sobre l'exposició i valoracions generals del Parc de Collserola. Independentment, les temàtiques que van suscitar més polèmica van ser les bicicletes, la caça, la ubicació de la presó preventiva a Sant Llàtzer i els problemes de neteja i vigilància. Hi van haver també puntualitzacions sobre la conservació d'alguns elements del Parc, com Sant Adjutori o la Font Groga.

Cal afegir que durant els dies en que l'exposició va romandre a la Sala "El Vienès", es va organitzar una taula de tertúlia diària, amb la presència dels diferents tècnics del Patronat, i en les quals es van debatre els següents temes:

Projectes i obres:
Perllongació del Passeig de les Aigües
Sistema d'Informació Geogràfica
Projecte de restauració de la Riera Major de Cerdanyola

Gestió del medi natural:
Pla Integral de Prevenció d'Incendis Forestals del municipi de Barcelona
Dispositiu de Prevenció i Detecció d'Incendis Forestals
Gestió dels boscos públics i privats
Tècniques de recerca i gestió de la fauna. Caça i furtivisme a Collserola

Administració i gestió:
Parlem del pressupost. Els comptes clars
Federació Europea d'Espais Naturals i Rurals Metropolitans i Periurbans
La defensa del Parc, l'aplicació del Pla Especial

Divulgació i Educació:
Portar Collserola a l'escola, a l'esplai, al centre cívic...
Ús públic. Freqüentació *versus* conservació. Voluntariat ambiental. Exposicions, publicacions, patrocinis.

Al mes de desembre l'exposició es va traslladar a l'Ateneu de Cerdanyola del Vallès amb el motiu de la celebració d'unes Jornades sobre el 10è aniversari del Pla Especial, que es van desenvolupar segons el següent programa:

* Ordenació i gestió d'un Parc Forestal Metropolità: Antecedents, present i perspectives futures
* L'ordenació i protecció dels espais naturals oberts. El context territorial de Collserola.

En el capítol de col laboracions amb altres administracions, hem de destacar la participació en la redacció del llibre de Cerdanyola del Vallès, una publicació per fascicles que posarà a l'abast dels escolars un material de treball específic sobre el terme municipal, una part del qual forma part de Collserola. S'ha treballat també en el Projecte Educatiu Riera de Sant Cugat que, un cop restaurada, servirà de nexe i de porta d'entrada al Parc. S'ha col laborat en la coordinació de les administracions implicades i en la preparació del curs per a monitors que es durà a terme la primavera de 1998 amb la coordinació de la UAB. S'ha participat també en la Consultoria Tècnica de l'Assessoria d'Educació Ambiental a fi de redactar l'Agenda 21 de l'Ajuntament de Barcelona. El Parc ha col laborat també en el grup de treball d'educació ambiental que està definint el Projecte Educatiu de la Ciutat de Barcelona, a més de participar en el Consell de Coordinació Pedagògica del mateix ajuntament.

En el capítol de relacions, hem de comentar que s'han establert intercanvis tècnis amb representants de:
- Associació de Mestres Rosa Sensat
- Departamento de Medio Ambiente, Ordenación del Territorio y Vivienda del Gobierno de Navarra.
- Direcció General d'Educació Ambiental de la Generalitat Valenciana
- Equip de mestres d'Educació Ambiental d'Alacant
- Escola Tècnica Professional López Vicuña de Barcelona
- Escola-Taller El Riu de Molins de Rei
- Granja Escola Jovent de Palma de Mallorca
- Parc Aix-en-Porvence ADES (França)
- Parque Natural de Urkiola (País Basc)
- Professors de Secundària xilens que participàven en un curs de postgrau de la UAB

A través de correu o correu electrònic, hem tingut contactes amb:
- Ajuntament de Castelldefels
- Ajuntament de Sabadell
- Ayuntamiento de Zaragoza
- Camp d'Aprenentatge del Delta de l'Ebre
- CEIDA de Bilbao
- Centres de Recursos de Barcelona
- Centro de Interpretación de la Naturaleza de Valladolid
- Centro de Investigaciones Ambientales de la Comunidad de Madrid.
- Centro de Estudios Ambientales del Ayuntamiento de Vitoria-Gasteiz
- Centro Nacional de Educación Ambiental (Valsaín-Segovia)
- Consejeria de Medio Ambiente de la Junta de Andalucía
- Diputació de Barcelona
- Facultad de Ciencias Económicas de Bilbao
- Fundació Catalana de l'Esplai
- Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient
- Greenpeace
- Ministerio de Medio Ambiente. Dirección General de Calidad y Evaluación Ambiental
- Parc d'Atraccions Tibidabo S.A.
- Parc de la Jacques Cartier (Québec-Canadà)
- Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa
- Parque Nacional Marítimo Terrestre del Archipiélago de Cabrera
- Patronat Flor de Maig
- Societat Catalana d'Educació Ambiental
- Universidad Complutense de Madrid
- Universidad de Granada

Una part important de les intervencions educatives s'ha dirigit als programes destinats a les escoles i instituts de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Una altra part, més difícil de valorar, s'ha destinat a la creació de nous materials educatius, a la recerca i a la reflexió sobre temes vinculats a l'educació ambiental.

Una part de la tasca educativa s'ha dirigit als estudiants de magisteri de les universitats de Barcelona. A través de les sessions de presentació del Centre, de les sessions de didàctica i dels períodes de pràctiques. Hem col laborat en la formació d'uns 500 futurs educadors. Per tal de col laborar en la formació dels joves, han fet pràctiques als Centres educatius del Parc un total de 17 alumnes, que hi han destinat 2.360 hores

Durant el mes de juliol, amb la col laboració del Servei de Medi Natural, es va oferir des de Mas Pins un curs sobre Tècniques d'estudi de la fauna de Collserola. Hi van participar 19 estudiants, la majoria universitaris, ja que el curs es podia convalidar com a crèdit de lliure elecció per la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona. La valoració del personal del Parc i dels estudiants va ser realment molt alta, tant per la novetat de les tècniques utilitzades com pels resultats.

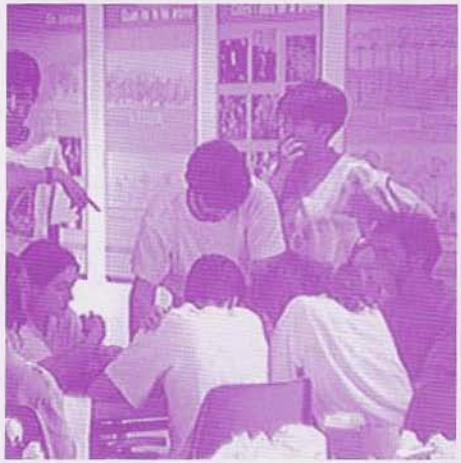

Debatent els resultats del curs

El Centre d'Informació

El Centre d'Informació del Parc és el lloc des d'on es coordinen i dinamitzen les activitats participatives i educatives dels ciutadans relacionades amb el Parc. Els seus objectius són, doncs, oferir una informació general bàsica i pràctica (indrets, possibilitats, transports, serveis, etc.), suggerir activitats encaminades al coneixement del Parc i dels seus valors i promoure'n un ús educatiu i respectuós.

Les tasques del Centre d'Informació són: l'atenció al públic, personal i telefònica, la difusió de les activitats que es promouen des del Patronat, a través de la premsa i dels diferents ens d'informació ciutadans, l'actualització del

directori de subscriptors del *Butlletí del Parc* i la venda de les publicacions del Patronat.

L'oferta del Centre d'Informació es complementa amb la possibilitat de realitzar, per part de les escoles, visites guiades que comprenen, a més de l'oferta habitual del Centre, la realització d'activitats de descoberta del medi a través dels sentits, o bé un recorregut en autocar pel Parc que es combina amb petites passejades a peu i que és idoni per a grups de secundària o grups organitzats d'entitats. Aquests itineraris els condueixen monitors especialitzats.

El Centre d'Informació els dies feiners

L'usuari d'entre setmana és, principalment, l'escola. Per a l'escola, el Centre d'Informació esdevé una alternativa als Centres d'Educació Ambiental del Parc, oferint propostes que combinen el lleure i la didàctica, així com l'oportunitat de treballar temes específics (EGB), temes de medi ambient o exemples de gestió (BUP, COU i Escoles taller). Enguany han visitat el Centre d'Informació més de **15.000** alumnes, dels quals gairebé **10.000** han realitzat alguna de les activitats de descoberta que ofereix el Centre.

Any 1997	nombre visitants
Alumnes preescolar	1.803
Alumnes Primària i EGB	5.182
Alumnes ESO i BUP/COU	2.045
Alumnes FP	611
Casals i esplais	411
Visites escolars sense concertar	5.690
Total	**15.675**

El Centre d'Informació els dies festius

Els visitants tipus dels dissabtes i dies festius són famílies, principalment amb nens petits, i excursionistes. Uns vénen cercant informació, amb ganes de gaudir de l'entorn que se'ls ofereix, i amb la intenció de passar el matí; d'altres, els caminadors, vénen sobretot cercant novetats en itineraris ja sia a peu o bé en bicicleta, noves àrees arranjades, etc. per poder continuar descobrint llocs a la serra. L'horari d'atenció al públic és de 9,30 a 15 h.

Any 1997	dies	total visitants
hivern	24	5.422
primavera	29	4.344
estiu	29	3.406
tardor	27	6.641
Total	**109**	**19.813**

Val la pena remarcar l'increment de visitants respecte l'any anterior en **1.849** persones més, i això significa que l'oferta del Centre desperta l'interès del ciutadà.

Passejades guiades i altres activitats

Nits d'astronomia: sessions d'iniciació a l'observació del cel i els cossos celests. Se celebren dos divendres al mes a Mas Pins i al Centre d'Informació. Durant el 1997 se'n varen fer 30 amb un total de **890** participants. Enguany la meteorologia ha estat protagonista, en el sentit que ha impedit portar a terme moltes de les activitats programades.

Collserola-Tour: passejada per la serra que combina l'autocar i el passeig a peu. Activitat adreçada a tot tipus de grups organitzats (escoles, esplais, casals, etc.). Se n'han fet 9, amb una participació de **360** persones.

Conèixer el Parc de prop: activitat adreçada a grups familiars i similars, que pretén, mitjançant la realització d'una petita activitat, explicar el perquè de la conservació del Parc. Aquesta activitat es du a terme els dissabtes al matí, enguany hi ha participat vora d'un **miler** de persones.

Campanyes i col·laboracions

* Novena Campanya de rapinyaires de l'11 de setembre al 12 d'octubre. Aquesta campanya de seguiment i observació de la migració de rapinyaires ha suposat la consolidació d'aquesta iniciativa com a campanya de participació col·lectiva. Molts dels observadors casuals s'han implicat progressivament en el seguiment, fins i tot aportant-hi dades. Han estat vora els **1.500** participants, entre col·laboradors actius i interessats.

* Campanya de col·locació de caixes-niu, ja tradicional al Parc. Cal recordar que es tracta de la primera campanya en la qual varen participar col·laboradors voluntaris.

Materials divulgatius

Com a eina de difusió bàsica, s'edita trimestralment el *Butlletí del Parc*, on es reflecteixen tant les actuacions del Patronat com els diferents esdeveniments o notícies que fan referència a Collserola. El Butlletí és de suscripció gratuïta i actualment es fa arribar a prop de **17.000** adreces, entre persones interessades i organismes i institucions.

Enguany s'han editat les següents publicacions i audiovisuals:
- El curs al Parc. Petita publicació destinada a les escoles i entitats, que explica totes les possibilitats educatives i de lleure que ofereix el Parc.
- Díptic Campanya Observació Migració Rapinyaires
- Butlletí (35, 36, 37 i 38)
- Memòria de Gestió 1996
- Catàleg de l'exposició "Collserola, una realitat compartida"
- Programa i cartell de l'exposició "Collserola, una realitat compartida"
- Reedició del fulletó del Parc de Collserola
- Fulletó "Coneix els Voluntaris", versió catalana i castellana.
- Bosses estampades amb l'anagrama del Parc amb ocasió del 10è aniversari.
- Vídeo: "Treballar a Collserola" que tracta sobre les tasques dels treballadors del Patronat al Parc.

Fulletó "Coneix els Voluntaris

- Audiovisual "A peu per Collserola", muntatge audiovisual sobre els usos de lleure al Parc.

Ambdós productes han estat editats amb motiu del 10è aniversari del Parc, i formen part de l'exposició "Collserola, una realitat compartida" Un repte important que hi havia plantejat era la posada 'en línia' de la **Web del Parc**. Es va donar a conèixer coincidint amb la inauguració de l'exposició. S'hi pot trobar informació sobre indrets, sobre els sistemes naturals del Parc , sobre els programes educatius i sobre l'oferta d'activitats. Tanmateix, s'anirà ampliant i actualitzant contínuament. L'adreça és: http://pmpc.amb.es.

En l'apartat d'exposicions, ja hem esmentat el muntatge de l'exposició commemorativa dels 10 anys de Pla especial, "Collserola, una realitat compartida". Aquesta exposició està concebuda amb l'objectiu d'itinerar pels municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona. Amb el lema *Un viatge a l'interior del Parc* es divulguen 10 anys de gestió d'aquest espai natural i es presenten els reptes de futur que cal assolir els propers anys. L'exposició s'estructura de la següent manera:
- un audiovisual que mostra el Parc avui.
- un reportatge de vídeo que reflecteix el dia a dia dels serveis tècnics.
- un espai que a través de textos i imatges recorre els deu anys de gestió.
- un fòrum obert a la participació ciutadana.

Can Coll, Centre d'Educació Ambiental

Com en els anys anteriors, l'oferta de Can Coll als escolars s'ha organitzat a través de dos programes, anomenats genèricament: "Aproximacions" i "Experimentem". Les *Aproximacions* han girat al voltant de cinc grans temes: geografia, vegetació, fauna, història i món rural. Les activitats *Experimentem* han focalitzat l'atenció en Collserola, al bosc i a la granja. Els programes de *Didàctica* i les *Sessions de presentació* s'ha desenvolupat amb la participació d'estudiants universitaris.

A més, i per tal de aprofitar els recursos que ofereix la masia, s'han dut a terme una sèrie de programes de visita, de curta durada, centrats en el coneixement del sistema de vida rural del segle passat i unes sessions de coneixement dels animals de granja adreçades als infants de primer cicle d'educació infantil (0-3 anys).

El Parc de Collserola on-line

Els mestres que han pres part en alguna de les activitats les han preparat conjuntament amb els educadors del Centre les sessions de dissabte o dilluns.

En total, han treballat a Can Coll, durant una jornada del curs escolar 96-97 un total de **12.703** alumnes d'Educació Infantil i Primària amb els seus mestres. Mereixen una menció destacada les sis escoles d'educació especial que han cregut interessant treballar a Collserola. En total, 178 alumnes amb 47 professors.

Com a novetat didàctica, cal citar l'experimentació del Programa *Cuidem la Terra, cuidem Collserola*, amb l'escola Sant Martí de Cerdanyola del Vallès. El treball de col laboració va ser intens i fructífer, des de les sessions de

Aprenent a Cuidar la Terra

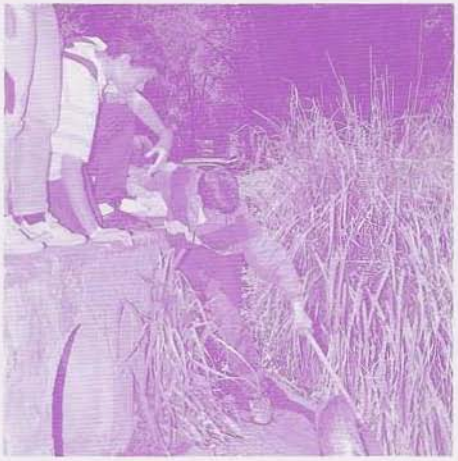

preparació a la jornada de col laboració amb el Parc o les activitats finals de compromís amb la plantada d'arbusts al pati de l'escola i els tallers organitzats a l'escola pels pares a partir de la recuperació de mobles vells. Per tal de donar suport a l'activitat, es va treballar en la recopilació de materials dins d'una carpeta temàtica que s'incorporarà a la *Col lecció Carpetes*.

S'ha col laborat també amb el Servei Local del Català de Cerdanyola del Vallès per tal de publicar un article mensual al *TOT Cerdanyola*. Per Sant Jordi es van recollir en una petita publicació tots els articles de l'any.

Els diumenges, Can Coll ha servit com a punt d'Informació del Parc de Collserola. Durant l'any hi ha hagut **2.750** visitants que han fet 71 visites a la casa guiades per voluntaris.

Per tercer any, durant els mesos més freds, s'han ofert també 9 visites guiades a l'observatori d'ocells hivernants, amb una participació de 93 persones acompanyades per 29 voluntaris.

Mas Pins, Centre d'Educació Ambiental

L'oferta d'activitats del centre s'ha organitzat aquest any a partir de dos programes, amb un total de set propostes de treball diferents: les *Descobertes* i *Investigacions*, amb propostes concretes sobre la vegetació, la fauna i els aspectes geogràfics.

Com a fet remarcable, cal citar la incorporació d'un tècnic de l'Ajuntament de Barcelona, gràcies a l'ampliació del conveni existent entre ambdues entitats. Aquest és l'inici d'una nova línia de treball i col·laboració amb la qual es pretén portar a terme conjuntament diferents projectes educatius.

En total, el nombre d'alumnes que han treballat a Mas Pins, durant l'últim curs, ha estat de **3.712** repartits en 137 activitats. Tots els professors responsables dels grups fan una sessió de treball prèvia al centre, i això ha representat força sessions preparatòries durant l'últim curs.

Com a novetat, pel que fa a materials didàctics, s'ha publicat el dossier de mestres de la *Descoberta de la fauna*.

Els caps de setmana i èpoques de vacances escolars, el centre segueix acollint grups de treball que porten a terme el seu propi programa. Durant l'any, s'han acollit 17 grups, amb un total de 358 persones, que han realitzat 43 dies d'estada.

Procedència dels alumnes de Can Coll i Mas Pins el curs 1996-1997

Barcelona	7.571
Cerdanyola del Vallès	3.277
Esplugues del Llobregat	953
Molins de Rei	99
Sant Cugat del Vallès	679
Sant Feliu del Llobregat	100
Sant Just Desvern	183
Altres Poblacions	3.644
Total	**16.506**

Centre de Documentació i Recursos Educatius

Durant el curs 96-97 el servei ha estat obert al públic de 10 a 14 h. els dies feiners. El CDRE ha atès un total de **295** consultes personals, telefòniques, per correu, fax o correu electrònic. Les consultes han implicat **499** préstecs.

Procedència de les consultes

Escoles (professors i mestres)	53 %
Estudiants universitaris	24 %
Biblioteques, Ajuntaments i CRP	18 %
Altres	5 %

El préstec de material audiovisual és un servei amb força demanda. Els vídeos del Parc s'han cedit en 96 ocasions, un 25 % de les quals s'ha demanat des dels CRP. Una altra línia de materials en préstec són les col leccions de diapositives de producció pròpia, que s'han cedit 67 vegades per facilitar la preparació de les activitats.

Per tal que la informació sobre Collserola estigui disponible per a tots els centres educatius de l'àrea metropolitana de Barcelona, s'han lliurat un total de 63 paquets de publicacions a les escoles, instituts, biblioteques i centres de recursos que ho han demanat.

L'exposició itinerant *Foc al bosc!* va estar exposada durant els mesos de març i abril a Granollers i durant el mes de maig a Cerdanyola del Vallès. L'exposició *Collserola una realitat compartida* va estar a Cerdanyola del Vallès entre l'11 i el 28 de desembre.

Durant el curs 96-97 es va enllestir la **bibliomòbil**, una biblioteca itinerant que forma part del programa educatiu *Cuidem la Terra, cuidem Collserola*. Aquest material, juntament amb l'exposició *Un lloc en el món* va estar a l'escola Sant Martí de Cerdanyola del Vallès durant el mes d'abril. Van treballar els dos recursos uns 200 alumnes amb les seus professors.

La bibliomòbil en acció

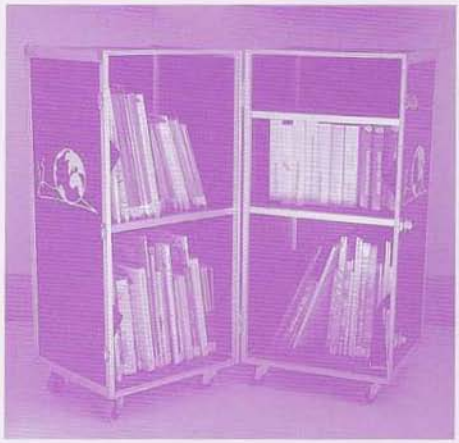

La biblioteca comptava a final d'any amb 3.249 documents registrats. A més, s'han rebut regularment 40 publicacions periòdiques i 3 butlletins de sumaris.

Per tal de mantenir la relació amb els mestres, les escoles, els grups i les institucions que s'interessen per aprofundir en el Parc de Collserola i amb els serveis d'informació que poden difondre el CDRE, s'ha enviat informació a 413 adreces, destacant les escoles que han fet consultes al CDRE, els centres de recursos pedagògics i les biblioteques de l'àrea d'influència del Parc, les revistes d'educació, les administracions i els grups amb qui es manté intercanvi de publicacions, etc.

Durant l'any s'ha fet diverses sessions de presentació del servei, directament a Can Coll, o bé a cursos d'educadors ambientals, CRP i escoles d'estiu.

Aquest curs es va organitzar una segona trobada de coordinació amb tècnics municipals d'educació dels Ajuntaments de Parc. Aquest cop, es van afegir a la convocatòria els tècnics de medi ambient. Hi van participar representants de Cerdanyola, Montcada i Reixac, Esplugues, Sant Just Desvern i Sant Feliu del Llobregat.

Durant l'any s'ha treballat també en l'elaboració de la normativa d'ús i accés a la documentació del Centre de Documentació i Recursos Educatius, de cara a la seva publicació definitiva al BOP.

Els voluntaris del Parc

Any rere any les actuacions dels voluntaris tenen més acceptació. La difusió del Parc a través dels itineraris guiats –durant el 1997 els voluntaris guies-intèrprets han guiat gairebé 5.000 usuaris– i la participació en fires i sessions de debats i taules rodones i mitjans de comunicació, han propiciat que la difusió de l'organització per part dels voluntaris i del Parc hagi estat creixent. La consolidació del Club de Voluntaris també ha estat un fet significatiu enguany.

Tasques de difusió:

Itineraris guiats
* A l'entorn del C.I. de Vallvidrera
* Visita a l'interior de la Masia de Can Coll
* Observació d'ocells des de la Feixa de Can Coll
* Excursions de mitja jornada
* Excursions de tota la jornada
* Passejades gent gran
* Guiatge de grups

* A l'entorn del C.I. de Vallvidrera. Llevat d'alguns dies que el visitant del Centre d'informació no sol licitava aquests itineraris, enguany s'han fet un centenar d'itineraris guiats i interpretats. Uns 456 usuaris han estat atesos per 148 voluntaris. Això fa una mitjana de 3 usuaris per voluntari.

- A Can Coll (interior de la masia): **2.750** visitants que han fet l'itinerari guiat. Cada voluntari guia 28 persones per terme mitjà per cada jornada de servei.

- Aguait de la Feixa dels Ocells: 147 visitants (gener, febrer, novembre, desembre) Fa una mitjana de quatre visitants per voluntari.

- Mitja jornada:
La Vall de Vallvidrera (2 vegades)

Els voluntaris ajuden a mantenir net el Parc

Gr-6 (2 vegades)
Barcelona als peus (del Coll de Roquetes a Vallvidrera)
Volta al Tibidabo
Verdaguer i Collserola
De Sant Feliu a La Floresta
La Vall de Sant Just
La Floresta - Mas Pins - Pantà de Vallvidrera
Casino de l'Arrabassada (2 vegades)
Vallvidrera - Sant Pere Màrtir - Pedralbes
Ruta de les fonts
Masies particulars de Collserola al vessant del Llobregat
Parc de Cervantes - Sant Just
Itinerari de la Budellera
Parc de Cervantes - Vallvidrera
Valldoreix - El Papiol

A les sortides de mitja jornada hi han participat **850** excursionistes

* Tota la jornada:
De Torre Baró al Puig Madrona
Gr-92
Hi han participat **60** excursionistes

* Passejades per a gent gran:
De Les Planes a La Floresta
Masia i reserva de fauna de Can Catà
Hi han participat **45** persones jubilades

Altres itineraris: Centre Excursionista Pontsicà (**90** persones)
UEC d'Igualada (**80** persones)

El servei d'itineraris guiats i interpretats ha atès un total de **4.748** usuaris

Tasques de gestió forestal

Neteges
Una mitjana de 20 voluntaris per acció han desbrossat les immundícies dels següents llocs:

Carretera de l'Arrabassada-Zoonosi,	2.770 kg
Carretera Cerdanyola-Pas del Rei,	1.660 kg
Camí Can Borrell,	2.170 kg
Carretera de Cerdanyola-Fan Fatjó,	2.130 kg
Camí Font de Can Mallol,	980 kg

Total: **9.710 k**gs. Un voluntari ha recollit, doncs, 100 kg aproximadament en cada neteja.

Inventari forestal
Els cinc grups d'inventari (30 voluntaris en total) han treballat en les parcel les properes al C.I. de Vallvidrera. Han fet 45 parcel les.

Repoblacions
Una vintena de voluntaris repartits en quatre grups han fet el seguiment fenològic a: Can Furriol, Sant Pere Màrtir, Font de la Beca, Forat del Vent, Ca n'Abadal, Roquetes, Torre Baró i Montbau. Durant el 97 han estat elaborant un herbari. S'han fet 30 sortides de seguiment.

Seguiment fitosanitari
S'han continuat fent el seguiment de les zones afectades per l'escarabat barrinador i per la processionària. Una dotzena de voluntaris han fet els controls de trampes, prenent-ne dades i elaborant materials de les observacions.

Els ocells de Can Coll
Els voluntaris que donen a conèixer els ocells de can Coll als usuaris que visiten la Masia també fan un seguiment dels ocells que veuen. En quantifiquen el nombre, característiques, etc., en un full de presa de dades on es reflecteixen les observacions efectuades cada diumenge.

Aforament
Durant els dos darrers dissabtes i diumenges d'octubre, 30 voluntaris van fer aquesta tasca puntual col.laborant amb els serveis tècnics de Medi Natural. L'acció es va dur a terme en dos llocs: al Passeig de les Aigües cruïlla camí de Can Borni i a la fi d'aquest mateix Passeig, a sota de Sant Pere Màrtir.

Formacions

Formació bàsica inicial als voluntaris de la setena promoció
Al llarg d'aquest anys, s'han fet dues formacions de seguiment per a les següents tasques:
- inventari forestal, seguiment fitosanitari, repoblacions i ocells.

Formacions especialitzades
El grup d'ocellaires ha dut a terme dues sortides: als Aiguamolls de l'Empordà i al Centre de recuperació de Rapinyaires de Torreferrussa.
El voluntaris especialistes en inventari forestal han tingut una sessió de treball amb membres del CREAF.

Intercanvis

* Amics del Jardí Botànic. Visita al centre d'Informació de Vallvidrera i Itinerari a la Budellera.
* Els Voluntaris de l'Ajuntament de l'Hospitalet visiten Can Coll, guiats per 8 voluntaris del Parc.
* Una trentena de voluntaris van visitar el Museu de Zoologia. Van tenir l'oportunitat de veure el taller de preparació d'animals dissecats, el departament de comportament animal, l'exposició "Vida sota terra", la Biblioteca, entre altres dependències.
* La Presidenta dels Amics del Arbres va guiar un nombrós grup de voluntaris en un itinerari especialitzat en els arbres com a energies vives.
* Un grup de voluntaris del Delta de l'Ebre van passar un cap de setmana participant en les tasques pròpies dels voluntaris al Parc i en les activitats del Club de Voluntaris.

Participació sessions de treball, taules rodones

* Jornades de Gestió de Parcs i Espais Naturals, celebrats al PNIN de l'Albera, on es van tractar temes de voluntariat

* Jornades de Formació als voluntaris de l'associació d'Amics del Jardí Botànic.

* Setmana del Medi Ambient a Ciutat Badia

* Reserva de la *Biosfera Hitoy Cerere*, a Costa Rica: participació especial en temes relacionats amb interpretació ambiental.

* El Voluntariat pel Medi Ambient a Catalunya, organitzat per la Fundació Solidaridat UB.

* Participació a la classe: *El paper dels voluntaris en l'Educació Ambiental. Curs d'Educadors Ambientals de Formació Ocupacional. Organitzat per Fundació Ecomediterrània.*

* Sessió de treball: Sensibilització i Participació: Eines cap a la sostenibilitat. Organitza Fundació Ecomediterrània.

* Ràdio Estel: Entrevista al Programa Un País a la Motxilla.

* Ràdio Quatre: Entrevista sobre els itineraris guiats i interpretats al Parc.

Exposicions i fires

* Collserola una realitat compartida. 18 voluntaris van participar durant els dies no festius, donant suport en l'aspecte d'informació, acolliment, secretaria, etc.

* II Mostra d'Associacions de Voluntariat; Mercè 97.Una trentena de voluntaris van fer tasques d'informació a l'estand ubicat a la Plaça de Catalunya, durant els 6 dies de la fira, que enguany tenia per lema: Contra Racisme, Cultura!

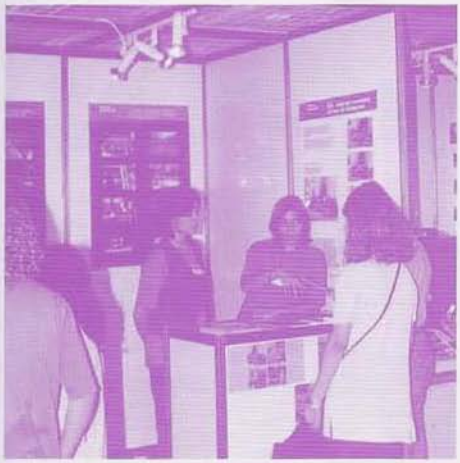

Voluntaris a la Fira de la Mercè 1997

Nova promoció i renovacions de compromisos

* Es van incorporarr 21 nous voluntaris pertanyents a la setena promoció.
* Van renovar compromís: 10 voluntaris de la primera, 10 de la segona, 30 de la tercera, 17 de la quarta, 6 de la cinquena i 16 de la setena.

Activitats del Club de Voluntaris

A finals d'aquest any, el Club de Voluntaris ha dut a terme la segona assemblea. S'han consolidat les vocalies de suport de gestió, cultura, arxiu, festes, excursions i divulgació històricocultural de Collserola.

Visites i col·laboracions amb altres Parcs

* Col laboració amb el Parc Natural del Delta de l'Ebre en el cens anual de les aus mortes a les platges del delta.
* Els voluntaris del Delta ens van visitar el 25 i 26 d'octubre. Van estar allotjats a Mas Pins i van fer les activitats previstes per tal de conèixer el Parc i les tasques que hi fan els voluntaris.
* Sortida de dos dies al Cadí-Moixeró. Allotjats al Coll de Pal, van visitar el centre d'Informació i van fer dos itineraris guiats.
* Excursió al Montseny, visitant tres centres d'informació i fent un parell d'itineraris guiats.

Festes
S'han celebrat les festes de la Primavera i la de Nadal. El Club va organitzar un conjunt d'activitats complementàries a la Trobada de Voluntaris del dia 20 de setembre. També va endegar la festa de la Castanyada durant la sortida del Montseny.

Publicacions

Durant l'any 97 ha editat 4 números de l'*Erola* –butlletí adreçat als voluntaris i entitats interessades– que ha anat acompanyats d'un monogràfic referent als itineraris dissenyats i guiats pels voluntaris.

Programa de Patrocini

L'objectiu de conservar i millorar Collserola, com a futur gran parc metropolità, esdevindria una tasca inabastable si no s'hi impliquessin tots els elements de la societat: ciutadans, administració, entitats i empreses privades. Per aconseguir el suport d'aquest important sector de la societat, el de les empreses, el Patronat Metropolità del Parc de Collserola disposa des de l'any 1993 d'un Programa de Patrocini que aplica amb tres objectius principals:

* L'obtenció de recursos suplementaris que permetin assolir nous projectes en els diferents àmbits del Parc (el medi natural, el patrimoni arquitectònic, la divulgació i l'educació ambiental).

* La implicació d'un nou col·lectiu social, –les empreses, els seus directius i treballadors–, en la voluntat de conservació del Parc.

* La difusió i comunicació dels projectes patrocinats i de les empreses patrocinadores com una nova eina de promoció dels valors del Parc entre els ciutadans de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Activitats del Programa el 1997

L'activitat del Programa de Patrocini de l'any 1997 s'ha estructurat en gran part al voltant dels actes de celebració dels deu anys d'existència del Pla Especial de Collserola i, especialment, de la realització de l'exposició "Collserola, una realitat compartida".

La incorporació de cinc noves empreses patrocinadores, així com la renovació dels convenis amb les entitats que col·laboren amb el Parc des de l'inici del Programa de Patrocini, assenyala la seva consolidació com un dels projectes de mecenatge mediambiental més reconeguts dins i fora de Catalunya.

Divuit entitats i empreses han signat el 1997 convenis que han permès donar suport i continuïtat a diferents projectes de conservació, millora i difusió del Parc.

A l'hora de valorar el suport de les empreses, ens cal diferenciar les aportacions econòmiques de les realitzades en productes i serveis.

Programa de Patrocini 1997

Aportacions econòmiques	12.470.000.-pts
Aportacions en productes i serveis	21.573.000.-pts
Total absolut	**34.043.000.-pts**

Activitats de comunicació del Programa de Patrocini
En el marc del Pla de comunicació del Patronat de Collserola, el Programa de Patrocini té un pes específic molt important, acompanyant l'objectiu principal del Pla que és la difusió dels valors naturalístics, socials i educatius del Parc. L'exposició "Collserola, una realitat compartida" fou el marc triat com més idoni per difondre enguany l'activitat del Programa de Patrocini, representada en uns plafons on hi figuraven totes les entitats col·laboradores del Parc des de l'any 1993. L'exposició va romandre a Barcelona

del 24 d'octubre al 9 de novembre, per anar a continuació a Cerdanyola del Vallès. Durant tot l'any 1988 es podrà visitar en un seguit de municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona, iniciant-se a Esplugues de Llobregat.

Els patrocinadors de l'exposició, entitats totes elles amb una presència històrica important en l'àmbit geogràfic del Parc, varen ser presents a l'acte d'inauguració, el 24 d'octubre, on l'Alcalde de Barcelona, Exc. Sr. Joan Clos, els feu lliurament d'un guardó commemoratiu.

Amb l'objectiu de donar ressò als projectes patrocinats i fer arribar als ciutadans de Barcelona i la seva àrea metropolitana la identitat de les entitats col·laboradores del Parc, el Patronat compta amb la important col·laboració dels mitjans de comunicació, els quals, des del començament, han ofert el seu suport als objectius del Patronat i del Programa de Patrocini.

En aquest sentit, la principal eina de difusió durant 1997 ha estat la pàgina mensual, "La Ventana de Collserola", publicada per *El Periódico de Catalunya*, on es tracten temes d'actualitat del Parc, s'ofereixen els serveis del Centre d'Informació i s'hi esmenten els projectes i les entitats patrocinadores; des del novembre es publica , també, en català: *La Finestra de Collserola*.

Per la seva part, el *Butlletí* trimestral del Parc ha explicat el desenvolupament de cadascun dels projectes en la seva secció dedicada al Programa de Patrocini.

Els programes temàtics dedicats al medi ambient de Televisió de Catalunya i Televisió Espanyola han dedicat espais al Parc de Collserola i als projectes que s'hi desenvolupen, apropant d'aquesta manera la identitat de les empreses col·laboradores al conjunt de la societat.

En el capítol de difusió del propi Programa, el Patronat de Collserola va ser convidat a explicar la seva experiència de patrocini en el Curs sobre Gestió de patrocinis impartit per l'Escola d'Administració Pública de la Generalitat de Catalunya. Així mateix, el Patronat a principis de l'any 1997, va fer arribar a totes les entitats i empreses que formen part del *mailing* del Programa, el nou catàleg del Programa de Patrocini, document que recull les experiències del període 93-96, així com els objectius per al proper trienni.

Projectes patrocinats al Parc de Collserola durant l'any 1997

El contingut dels projectes patrocinats pertanyen als diferents àmbits de conservació del medi natural, millora d'infrastructures i difusió dels valors del Parc, que duu a terme el Patronat de Collserola.

Torre de Collserola
Millora i manteniment de l'itinerari de la Budellera, que uneix el Centre d'Informació amb la Torre de Collserola.

Serveis Funeraris S.A.
Tractaments fitosanitaris per al control de plagues forestals

Ediciones Primera Plana (El Periódico de Catalunya) i **Televisió de Catalunya**
Campanyes de difusió del Parc de Collserola i del Programa de Patrocini

Enher
Fecsa
Valenciana de Cementos Portland
Parc d'Atraccions Tibidabo
Ferrocarrils de la Generalitat
Túnels i Accessos de Barcelona
Sony
Torre de Collserola
Exposició "Collserola, una realitat compartida"

Caixa d'Estalvis de Catalunya
Publicacions per als programes educatius dels Centres d'Educació Ambiental del Patronat

Caja de Madrid
Campanya anual d'observació de la migració d'aus rapinyaires

Hoechst Ibérica
IV Pla de seguiment de papallones diürnes (*Butterfly Monitoring Scheme*)

Coca Cola, Cobega
Publicacions divulgatives del Centre d'Informació

Aigües de Barcelona
Instal·lació de la canonada entre el Turó del Temple i la Plaça Mireia

Citroën Hispania
Cessió d'un vehicle de suport al Serves Tècnics

Col·laboracions:
Torrespapel
El Corte Inglés

Presupuesto 1997

Estado de ingresos

A. Operaciones corrientes

CAPITULO III	Tasas y otros ingresos	Consignación definitiva	Formalizado	Exceso ingreso	Recaudado
30000	Ventas	4.000.000	2.929.976	(1.070.024)	2.929.976
34302	Precios servicios culturales	12.700.000	12.773.420	73.420	12.773.420
35200	Precios ocupación temporal espacios públicos	100.000	62.500	(37.500)	62.500
35201	Precios utilización área de acampada Can Coll	75.000	101.175	26.175	101.175
38.000	Reintegros P.T.	104.400	215.628	111.228	215.628
39900	Otros ingresos imprevistos	3.300.000	3.521.339	221.339	3.521.339
39901	Anuncios de ofertas y concursos	740.758	751.983	11.225	751.983
Total Capítulo III		**21.020.158**	**20.356.021**	**(664.137)**	**20.356.021**

CAPITULO IV.	Transferencias corrientes				
40000	Transferencias MMAMB operaciones corrientes	598.550.000	598.550.000	0	598.550.000
46200	Transferencias otras entidades locales	7.287.000	7.263.348	(23.652)	7.263.348
47000	Transferencias de empresas privadas: Patrocinios	8.200.000	9.769.984	1.569.984	9.769.984
Total Capítulo IV		**614.037.000**	**615.583.332**	**1.546.332**	**615.583.332**

CAPITULO V.	Ingresos patrimoniales				
52000	Intereses de depósitos en bancos y cajas	4.000.000	6.314.798	2.314.798	6.314.798
55000	Concesiones administrativas	2.988.000	3.132.541	144.541	3.132.541
Total Capítulo V		**6.988.000**	**9.447.339**	**2.459.339**	**9.447.339**
Total Operaciones Corrientes		**642.045.158**	**645.386.692**	**3.341.534**	**645.386.692**

B. Operaciones de capital

CAPITULO VII.	Transferencias de capital	Consignación definitiva	Formalizado	Exceso ingreso	Recaudado
70000	Transferencias MMAMB operaciones de capital	150.000.000	150.000.000	0	60.000.000
Total Capítulo VII		**150.000.000**	**150.000.000**	**0**	**60.000.000**
Total Operaciones de capital		**150.000.000**	**150.000.000**	**0**	**60.000.000**
Total Presupuesto		**792.045.158**	**795.386.692**	**3.341.534**	**705.386.692**

Estado de gastos 1997

A. Operaciones corrientes

CAPITULO I.	Remuneraciones del personal	Consignación definitiva	Formalizado	Ejecutado	Estado Ejecución (%)
130001210	Retribuciones de personal laboral fijo	318.436.077	318.436.077	318.436.077	100,00
131001210	Retribuciones de personal laboral eventual	24.988.105	21.313.921	21.313.921	85,30
160001210	Seguridad Social	100.693.357	94.306.344	94.306.344	93,66
160051210	Fondo social	15.315.720	14.749.334	14.749.334	96,30
162501210	Aseguradora	300.000	235.809	235.809	78,60
163001210	Formación del personal	1.000.000	901.808	901.808	90,18
Total Capítulo I		**460.733.259**	**449.943.293**	**449.943.293**	**97,66**

CAPITULO II.	Adquisición de bienes y servicios				
204001210	Alquiler vehículos. Leasing	9.000.000	4.800.143	4.800.143	53,33
205001210	Alquiler fotocopiadoras	1.411.000	1.282.047	1.282.047	90,86
210005330	Reparaciones, mantenimiento y conservación vinculados a la mejora del medio natural	50.580.000	49.505.704	43.964.101	86,92
212004320	Reparaciones, mantenimiento y conservación edificios	8.146.000	8.003.040	8.003.040	98,25
214001210	Reparaciones y mantenimiento vehículos de servicio	3.500.000	3.168.659	3.168.659	90,53
220001210	Gastos oficina	5.200.000	5.193.293	5.193.293	99,87
221001210	Suministros	17.637.260	26.372.509	16.372.509	92,83
222001210	Comunicaciones	6.200.000	6.126.184	6.126.184	98,81
223001210	Transportes y mensajería	664.101	625.000	625.000	94,11
224001210	Seguros	2.500.000	2.132.028	2.132.028	85,28
226001210	Gastos diversos	569.670	566.907	566.907	99,51
226011210	Representación y protocolo	1.200.000	1.177.226	1.170.868	97,57
226021210	Anuncios de ofertas y concursos	1.470.758	1.470.758	1.470.758	100,00
226024510	Gastos diversos divulgación y educación ambiental	35.042.741	33.584.955	33.584.955	95,84
227001210	Trabajos de limpieza	11.595.380	11.595.380	11.595.380	100,00
227011210	Trabajos de vigilancia	16.556.616	16.556.616	16.556.616	100,00
227061210	Estudios y trabajos AG	1.000.000	984.600	984.600	98,46
227064320	Estudios y trabajos de Proyectos y obras	650.000	520.805	520.805	80,12
227065330	Estudios i proyectos del Medio Natural	3.363.780	3.363.780	3.363.780	100,00
230001210	Dietas consejeros	850.000	819.000	819.000	96,35
230011210	Dietas personal	1.300.000	1.221.531	1.221.531	93,96
231001210	Locomoción i traslados	2.355.000	2.226.099	2.226.099	94,53
Total Capítulo II		**180.792.306**	**181.296.264**	**165.748.303**	**91,68**

CAPITULO III.	Gastos financieros	Consignación definitiva	Formalizado	Ejecutado	Estado Ejecución (%)
342001210	Intereses de demora	3.600.000	3.600.000	3.600.000	100,00
349001210	Gastos gestión bancaria	100.000	19.530	19.530	19,53
Total Capítulo III		**3.700.000**	**1.619.530**	**3.619.530**	**97,83**

CAPÍTULO IV.	Transferencias corrientes				
462011210	Can Pasqual. Can Balasc	303.000	303.000	303.000	100,00
489004510	Transferencia difusión cultura	100.000	100.000	100.000	100,00
489005330	Trans. mejora Medio Natural	4.206.690	4.206.690	4.206.690	100,00
Total Capítulo IV		**4.609.690**	**4.609.690**	**4.609.690**	**100,00**

Total operaciones corrientes	**649.835.255**	**639.549.247**	**623.920.816**	**96,01**

B. Operaciones de capital

CAPITULO VI.	Inversiones reales	Consignación definitiva	Formalizado	Ejecutado	Estado Ejecución (%)
601004320	Obras áreas recreativas, vialidad y edificaciones	81.354.000	81.289.116	59.178.733	72,74
601004510	Inversiones en divulgación y educación ambiental	2.000.000	1.990.508	1.990.508	99,53
601005330	Inversiones en Medio Natural	55.000.000	54.999.918	36.404.475	66,19
625001210	Inversiones en mobiliario	5.104.400	4.303.117	3.912.625	76,65
Total Capítulo VI		**143.458.400**	**142.582.659**	**101.486.341**	**70,74**

Total Operaciones de capital	**143.458.400**	**142.582.659**	**101.486.341**	**70,74**

Total presupuesto	**793.293.655**	**782.131.906**	**725.407.157**	**91,44**

Valoración económica de los recursos externos aplicados a actividades del Patronato

Trabajos de limpieza Plan de Ocupación de la Mancomunidad de Municipios del Area Metropolitana de Barcelona (INEM)	5.800.000
Trabajos forestales Plan de Ocupación de "Barcelona Activa" (INEM)	1.680.000
Servicios y productos diversos aportados por empresas patrocinadoras	21.573.000
Total recursos externos:	**29.053.000**

Presupuesto 1998

Ingresos

A. Operaciones corrientes

CAPITULO III.	Tasas y otros ingresos	
30000	Ventas	3.000.000
34302	Servicios Culturales	13.450.000
35200	Precios ocupación privada espacios públicos	100.000
35201	Utilitzación temporal instalaciones del Parque	75.000
39900	Otros ingresos	75.000
39901	Anuncios ofertas y concursos	600.000
Total Capítulo III		**17.300.000**

CAPITULO IV.	Transferencias corrientes	
40000	Transferencias MMAMB operaciones corrientes	608.320.000
46200	Otras transferencias entidades locales, operaciones corrientes	7.287.000
47000	Transferencias corrientes de empresas privadas: patrocinios	5.093.000
Total Capítulo IV		**620.700.000**

CAPITULO V.	Ingresos Patrimoniales	
52000	Intereses de depósitos en bancos y cajas	3.000.000
55000	Concesiones administrativas	3.000.000
Total Capítulo V		**6.000.000**

Total operaciones corrientes	**644.000.000**

B. Operaciones de capital

CAPITULO VII.	Transferencias de Capital	
70000	Transferencias MMAMB operaciones de capital	150.000.000
77000	Transferencias capital de empresas privadas: patrocinios	2.000.000
Total Capítulo VII		**152.000.000**

Total Operaciones de Capital	**152.000.000**

Total Presupuesto 1998	**796.000.000**

Gastos

A. Operaciones corrientes

CAPÍTOL I.	Remuneraciones de personal	
130001210	Retribuciones de Personal	350.700.000
160001210	Seguridad Social	106.500.000
160051210	Fondo Social	15.650.000
162051210	Seguros del Personal	225.000
163001210	Formación del personal	1.025.000
Total Capítol I		**474.100.000**

CPÍTOL II.	Adquisición de bienes y servicios	
204001210	Alquiler de vehículos	7.200.000
205001210	Alquiler de fotocopiadoras	900.000
210005330	Reparaciones, mantenimiento de mejora del medio natural	51.750.000
212004320	Reparación, mantenimiento	4.500.00
214001210	Reparaciones y mantenimiento vehículos del parque	3.200.000
221001210	Suministros	16.500.000
222001210	Comunicaciones	6.400.000
223001210	Transporte i mensajería	400.000
224001210	Seguros	2.850.000
226001210	Gastos Diversos A.G.	1.000.000
226011210	Representación i Protocolo	1.000.000
226021210	Anuncios de ofertas y concursos	1.200.000
226024510	Promoción, Divulg. i Ed. Amb.	27.300.000
227001210	Limpieza edificios	12.500.000
227011210	Vigilancia edificios	19.000.000
227061210	Estudios y trabajos A.G.	750.000
227064320	Estudios y trabajos P. i O.	1.000.000
227065330	Estudios y trabajos M.N.	1.000.000
230001210	Dietas Consejeros Patronato	975.000
230011210	Dietas personal Patronato	925.000
231001210	Locomoción y transportes	2.200.00
Total Capítulo II		**166.800.000**

CAPITULO III. Gastos financieros		
342001210	Intereses demora	0
349001210	Otros gastos financieros	
	Gastos de gestión bancaria	100.000
Total Capítulo III		**100.000**

CAPITULO IV. Transferencies corrientes		
462001210	Can Pascual Can Balasc	315.000
470005330	Otras transferencias corrientes a empresas privadas para la mejora del medio natural	100.000
489005330	Transferencias operaciones corrientes para la mejora del medio natural	2.585.000
Total Capítulo IV		**3.000.000**
Total Operaciones Corrientes		**644.000.000**

B. Operaciones de Capital

CAPITULO VI. Inversiones Reales		
601004320	Obras de acondicinamiento y mejora áreesde esparcimiento, vialidad y edificaciones	87.000.000
601004510	Inversiones Educación Ambiental	13.000.000
601005330	Inversiones en Medio Natural	50.000.000
625001210	Inversiones en mobiliario y equipamiento	2.000.000
Total Capítulo VI		**152.000.000**
Total Operaciones Capital		**152.000.000**
Total Presupuesto 1998		**796.000.000**

Gestión jurídico administrativa

Introducción

La gestión administrativa es el mecanismo que estructura todo el funcionamiento del Patronato, que se articula en un sentido central-radial de organización. El servicio central de Administración, permite alcanzar las funciones finalistas de los servicios de destino. La aplicación de economías de escala y el esfuerzo de contención y dimensionamiento adecuado de la plantilla del Ente en función de los servicios que presta obliga a consolidar un servicio coordinador que sirve al resto de efectivos.

Así, actualmente con, únicamente, dos letrados supervisores de la gestión, un gestor de nóminas y personal, uno de contabilidad, cuatro apoyos administrativos a los servicios finalistas, un gestor de archivo y un apoyo de régimen interior, puede completarse la gestión administrativa de todo el ente, con una plantilla próxima al centenar de trabajadores y un presupuesto que supera los ochocientos millones de pesetas.

Ámbitos de la gestión

Gestión económica

Ejecución del presupuesto

Por lo que se refiere a la estructura de los ingresos del Patronato correspondiente al año 1997, el presupuesto sigue mostrando una gran dependencia financiera de la Mancomunidad de Municipios del área Metropolitana de Barcelona, organismo autónomo que aporta el 94,65 % de los recursos liquidados. En cuanto al resto de ingresos, provienen, entre otros, de la realización de actividades de educación ambiental (1,61 %); del programa de patrocinio (1,57 %.), de la aportación del Ayuntamiento de Barcelona al funcionamiento de Mas Pins (0,92 %), de intereses de los depósitos en bancos y cajas de ahorro (0,51 %) y de las concesiones administrativas (0,38 %).

En lo referente a los gastos previstos en el presupuesto de 1997, a 31 de diciembre, el estado de ejecución del mismo era del 91,44 %.

El siguiente cuadro recoge la actividad contable del año:

Documentos contables 1997	Número
Autorizaciones y disposiciones de gasto	6.657
Facturas contabilizadas	3.786
Órdenes de pago contabilizadas	6.573
Órdenes de ingresos contabilizadas	484
Relaciones de pago	112

Gestión de recursos humanos

A lo largo de 1997 -y por diferentes causas (refuerzos de servicio, sustituciones, nuevas incorporaciones, etcétera)- se formalizaron 21 contratos laborales de diversa naturaleza con 18 personas.

Movimiento de contratación laboral del año 1997	
Altas	21
Bajas	11
Incorporaciones procedentes del Área Metropolitana de Barcelona:	1
Traslados al área Metropolitana de Barcelona:	2
Excedencia voluntaria:	1

La plantilla funcional consolidada a 31 de diciembre de 1997 era la siguiente:

- Laborales indefinidos	50
- Funcionarios	5
- Trabajadores temporales	5
- Trabajadores fijos discontinuos (marzo-noviembre):	28
- Otros contratados temporales (refuerzos al margen de plantilla)	7
Total:	**95**

Los costos de personal reales del año se reflejan en los datos de ejecución del capítulo I del presupuesto -remuneraciones del personal-. Las cantidades que se hicieron efectivas son:

Retribuciones:	
de personal laboral fijo:	318.436.077.-
de personal laboral eventual:	21.313.921.-
Fondo social:	14.749.334.-
Seguros del personal:	300.000.-
Seguridad Social:	94.306.344.-
Total:	**449.105.676**

Gestión de recursos materiales

Se sigue actuando desde la perspectiva de la optimización de los recursos disponibles a fin de contener el gasto corriente en determinados aspectos, como los suministros generales -compañías de servicios y material fungible-, la limpieza y vigilancia de los edificios de los servicios técnicos. El control se ha intensificado en aquellos puntos de los servicios finalistas que mostraban cierta debilidad.

Gestión administrativa

La tendencia actual de la gestión administrativa sigue en orden decreciente con visos de estabilización. Por un lado, se manifiesta una consolidación del Patronato como ente de gestión especializado; por otro, se ha procedido a ajustar determinados procesos de gestión ante el hecho de que la evolución de los servicios públicos reclama dedicar un especial esfuerzo en controlar al máximo los procesos, al mismo tiempo que se rentabiliza al máximo la estructura administrativa y de personal, sin que la tendencia de crecimiento como entidad que presta servicios implique un necesario crecimiento ilimitado de los recursos personales y del gasto corriente.

En cuanto a la tramitación administrativa, el número de expedientes incoados a lo largo de 1997 fue de 473, lo que comporta una disminución de 10 expedientes (el 2 % menos que al año anterior: 483 expedientes). Esta pequeña disminución refleja la estabilización del marco de gestión del ente, consolidada desde hace unos años en torno a la actividad administrativa expuesta. La tendencia de gestión de expedientes queda reflejada en el cuadro siguiente.

Evolución del número de expedientes, años 1987-1997

La actividad administrativa varía sustancialmente en función de los servicios y de su carácter. El Servicio de Administración y Gestión tramitó 245 expedientes a lo largo del año, seguido de Medio Natural con 91, de Proyectos y Obras con 76 y de Divulgación con 61. La evolución de los trabajos en el transcurso del año no es uniforme. Se detectan momentos de máxima acumulación de tareas en determinados meses, aunque esta tendencia resulta menos acusada en 1997 que en años anteriores, como consecuencia del esfuerzo de programación que se realiza desde el Servicio, que condiciona la actuación del resto de servicios en línea o finalistas. El servicio con mayor uniformidad, en cuanto a su labor administrativa, es el de Administración. El resto de servicios dependen del inicio de programas estacionales y del inicio y cierre del ejercicio a principios y a finales de año.
Este fenómeno, en el año 1997, refleja la actividad administrativa, tal como se hace patente en los cuadros siguientes.

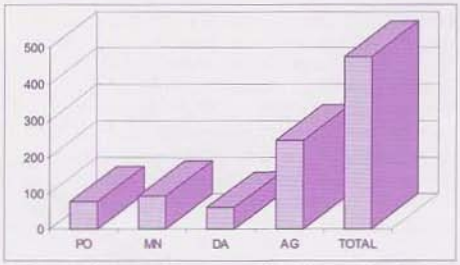

Número de expedientes. Tramitación por servicios

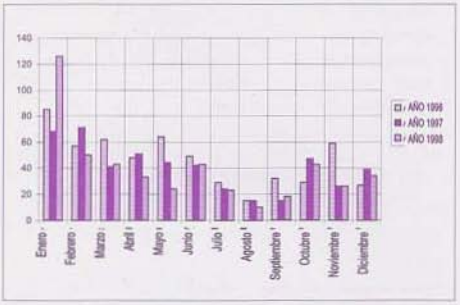

Número de expedientes. Evolución por meses. Años 1995-1997

Hoy por hoy, la gestión de archivo requiere un incremento de medios y de espacio a fin de poder tratar adecuadamente la enorme cantidad de documentación que se genera año tras año. Sin embargo, continúa avanzando el programa de actualización del archivo administrativo, que acumulaba un retraso por inexistencia de gestión de archivo entre los años 1987 y 1992.

Contratación administrativa

Su carácter de prestador de servicios y de gestor público conlleva que la mayor parte de la actividad administrativa del Patronato tenga un contenido contractual. La contratación administrativa generó el 25 % de los expedientes tramitados durante el año 1997, lo que implica una disminución del 9 % respecto al ejercicio anterior con recursos similares. La actividad de contratación administrativa se ha distribuido de la siguiente manera a lo largo de 1997:

Tipo	Menor	Negociado	Concurso	Total
Suministro	61	7	6	74
Suministro con fábrica	3	2	2	7
Consultoría y asistencia	10	5	2	17
Servicios	23	9	3	35
Obra	9	4	3	16
Seguros		1		1
Total	**106**	**28**	**16**	**150**

Número de expedientes de contratos y tipo.

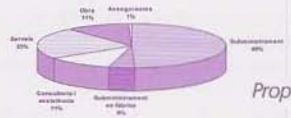

Proporción de los diversos tipos de contratación

Coordinación jurídico-administrativa

Este ámbito de la gestión, además de comportar las labores correspondientes a la tramitación administrativa en general, contratación y personal y área económica, destaca por dos aspectos de especial trascendencia: la defensa de los intereses del Patronato ante los tribunales de justicia y la formalización de convenios de colaboración con entidades y particulares a fin de optimizar la gestión del Parque, obtener nuevos fondos de financiación y desarrollar programas de formación e investigación adecuados a la ejecución de las previsiones programáticas del ente gestor.

Contenciosos

Durante el año 1997, la asesoría jurídica ha practicado el seguimiento de los contenciosos siguientes, que el 31 de diciembre se encontraban en el estado de trámite que se señala:

Número recurso Año de inicio	Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (TSJC) Tipo/ contenido	Estado de tramitación
947/90	Urbanístico/Expropiación finca forestal	Formuladas alegaciones / En trámite
106/92	Urbanístico/Plan Especial de Collserola	Sentencia favorable / Firme
360/92	Urbanístico/Activitades extractivas	Sentencia favorable / En trámite al T.S.
402/92	Urbanístico/Activitades extractivas	Sentencia favorable / En trámite al T.S.
633/92	Urbanístico/Plan Especial de Collserola	Sentencia favorable / Firma
634/92	Urbanístico/Plan Especial de Collserola	Sentencia parcialmente favorable / Firme
1118/92	Urbanístico/Plan Especial de Sol y Aire	Sentencia favorable / Firme
1211/92	Urbanístico/Declaración de ruina edificación	Sentencia parcialmente favorable / En trámite al T.S.
1292/92	Urbanístico/Plan Especial de Sant Medir	Sentencia favorable / En trámite en el T.S.
1333/92	Urbanístico/Plan Especial de Sant Medir	Sentencia favorable / Firme
1341/92	Urbanisitco/Plan Especial de Sol y Aire	Sentencia favorable / En trámite al T.S.
656/93	Administrativo/Modificación Estatutos Patronato	Sentencia desfavorable / En trámite en el T.S.
836/93	Urbanístico/Sanción por infracción urbanística	Sentencia favorable / En trámite en el T.S.
2028/96	Urbanístico/Expropiación finca forestal	Contestada la demanda / Continúa ten trámite
221/97	Administrativo/Reclamación responsabilidad patrimonial	Contestada la demanda / Continúa en trámite
Número recurso Año de inicio	**Tribunal Superior (TS) Tipo/ contenido**	**Estado de tramitación**
1296/94	Urbanístico/Activitades extractivas	Formalitzado recurso / Admitido / En trámite
7350/94	Urbanístico/Plan Especial de Collserola	Sentencia parcialmente favorable / Firme
5017/95	Urbanístico/Activitades extractivas (Patronato)	Formalitzado recurso / Admitido / En trámite
5017/95	Urbanístico/Activitades extractivas (Contrario)	Resolución que declara desierto el recurso del contrario
5024/95	Urbanístico/Activitades extractivas	Formalitzado recurso / Admitido / En trámite
9514/95	Urbanístico/Plan Especial de Sant Medir	Oposición a la demanda / En trámite
0231/96	Urbanístico/Sanción por infracción urbanística	Oposición a la demanda / En trámite
2357/96	Urbanístico/Plan Especial de Sol y Aire	Comparecidos / En trámite
3619/96	Urbanístico/Declaración de ruina edificación	Oposición a la demanda / En trámite
5014/96	Administrativo/Modificación Estatutos Patronat	Formalitzado recurso / Admitido / En trámite

Convenios

Durante el año 1997 se ha proseguido con los programas de colaboración con instituciones, entidades públicas y privadas para la ejecución de estudios y el desarrollo de investigaciones encaminadas a proteger y conservar el Parque, así como a recabar aportaciones económicas para el desarrollo de los proyectos y otras vías de colaboración institucional en el marco de la cooperación interadministrativa. El resultado de este ámbito de gestión ha sido el siguiente.

Patrocinio:

- Convenio con Ediciones Primera Plana S.A. para la difusión del Parque de Collserola.
- Convenio con los Servicios Funerarios, S.A. para el proyecto "Mantenimiento de la Salud en el bosque"
- Convenio con Televisión de Cataluña S.A. para la cesión gratuita de espacios publicitarios.
- Convenio con Torre de Collserola S.A. para el mantenimiento y mejora itinerarios Font de la Budellera.
- Convenio con Caja de Madrid para el de la Campaña de Observación y Seguimiento de la migración de las aves rapaces.
- Convenio con la empresa Hoechst Ibérica S.A. para la financiación del "II Plan de seguimiento de ropalóceros en el Parque de Collserola".
- Convenio con la empresa COBEGA S.A. para la edición de publicaciones divulgativas del Centro de Información
- Convenio con la empresa AGBAR para la instalación de una tubería con tres hidrantes, para el dispositivo de prevención de incendios, entre el Turó del Temple y la plaza Mireia.
- Convenio con TABASA. para el patrocinio en la exposición "Collserola, una realitat compartida".
- Convenio con la empresa ENHER para el patrocinio en la exposición "Collserola, una realitat compartida".
- Convenio con la empresa FECSA para el patrocinio en la exposición "Collserola, una realitat compartida".
- Convenio con la empresa TIBIDABO S.A. para el patrocinio en la exposición "Collserola, una realitat compartida".
- Convenio con Valenciana de Cementos Portland para el patrocinio en la exposición "Collserola, una realitat compartida".
- Convenio con Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya para el patrocinio en la exposición "Collserola, una realitat compartida".
- Convenio con la Caja de Ahorros de Cataluña para la edición de material y publicaciones de los Centros de Educación Ambiental.
- Convenio con la empresa Citroën Hispania para la cesión de un vehículo.

Universidades:

- Convenio con la Universidad Autónoma de Barcelona para las prácticas de alumnos de Maestría en tecnologías de la Información Geográfica.
- Convenio con la Universidad Autónoma de Barcelona para la cooperación y estudio de los modelos de simulación del comportamiento de los incendios forestales.
- Convenio con la Fundación Bosch Gimpera de la Universidad de Barcelona para el proyecto de investigación "Los heterópteros en Collserola".
- Convenio con la Universidad de Barcelona para el estudio de la frugivoría.
- Convenio con la Universidad Pompeu Fabra para las prácticas de alumnos de la licenciatura de Derecho.

Otras instituciones:

- Prórroga del Convenio con el Ayuntamiento de Sant Feliu de Llobregat y la sociedad colombicultora "Club de palomos deportivos" para la instalación y mantenimiento de un campo de vuelo de palomas.
- Convenio con el Ayuntamiento de Cerdanyola del Vallès para la cesión de la exposición "Foc al bosc".
- Convenio con el Ayuntamiento de Cerdanyola del Vallès para la cesión de la exposición "Collserola, una realidad compartida".
- Convenio con el Ayuntamiento de Cerdanyola del Vallès para la recuperación y la restauración de la Font de Sant Pau.
- Prórroga del convenio con el club de tenis Ciutat Diagonal para el consumo de agua de riego y mantenimiento de la zona de recreo de Sant Pere Màrtir.
- Prórroga del Convenio con el Grup Català d'Anellament para el estudio de la dinámica poblacional de aves.
- Convenio con la Escuela de Capacitación Agraria Forestal para la realización de prácticas de alumnos.
- Convenio con la Escuela Viver Castell de Can Foix para la realización de prácticas de alumnos.
- Convenio con la Escola Taller y Casa d'Oficis del Consell Comarcal del Baix Llobregat para la realización de prácticas de alumnos.
- Convenio con la Escuela Especial St. Genís dels Agudells para el mantenimiento de una zona del Parque y la repoblación de Montbau.
- Convenio con la Asociación para la Promoción e Inserción Profesional para la realización de prácticas de formación ocupacional.
- Convenio con la fundación privada Hospital Santa Creu i Sant Pau para la instalación de una balsa para helicópteros en la zona de Can Ferrer.

Gestión urbanística de usos y actividades del Parque

El Patronato, como órgano gestor del parque, es el encargado, entre otras funciones de gestión, de la urbanística, pieza clave de la ejecución del Plan Especial de Ordenación y de Protección del medio Natural del Parque de Collserola, y que genera un buen número de expedientes al año, así como numerosas consultas personales y telefónicas o pequeñas intervenciones que no llegan a comportar la tramitación ulterior de un expediente administrativo.

Gestión urbanística

En 1997 fueron incoados y tramitados 27 expedientes relativos a la gestión urbanística directamente vinculada a la ejecución del Plan Especial de Ordenación y de Protección del medio Natural del Parque de Collserola.

Estos expedientes generaron la elaboración de 23 informes preceptivos de los previstos por el Plan Especial, además de otros informes vinculados a expedientes de años anteriores y numerosas consultas urbanísticas, al margen de los informes vinculados a expedientes. En total, se atendieron del orden de 215 consultas personales o telefónicas, además de poner en marcha la labor de coordinación de temas urbanísticos con el resto de Servicios Técnicos del Patronato y de los ayuntamientos con territorio en el Parque.

Por lo que a disciplina urbanística se refiere, se tramitaron 10 expedientes con seguimiento completo, y numerosas denuncias de menor carácter dirigidas directamente a los ayuntamientos competentes. Además, hay que añadir otras denuncias no vinculadas a la disciplina urbanística.

Respecto a la suma de expedientes del Patronato, la actividad de gestión urbanística representa el 5,7 % de la actividad administrativa del Ente.

En cuanto a la asesoría jurídica directa del Servicio, otro ámbito consiste en el apoyo jurídico, coordinación y supervisión del planeamiento y la gestión urbanísticos, con la redacción de los documentos correspondientes y revisión de los

informes redactados en el marco del desarrollo de las previsiones del Plan Especial de Ordenación y de Protección del Parque de Collserola.

Control y tutela de actividades

Este aspecto de la gestión del Parque comporta el control y tutela de las actividades y usos promovidos por particulares y entidades dentro del marco de la capacidad de oferta lúdica y la preservación de los valores naturales de la sierra.

Estos mecanismos de control han de asegurar el equilibrio entre dos principios:
1. Que el Parque cumpla la función de oferta de entretenimiento como parque metropolitano.
2. Que se preserve la riqueza de este pulmón verde, de vital importancia para los más de tres millones y medio de habitantes de la región metropolitana.

El control de actividades diversas sometidas a la tutela del Patronato ha comportado la tramitación de 69 expedientes a lo largo del año 1997, lo que representa el 14 % de los expedientes anuales. La naturaleza de las actividades más numerosas es la deportiva, seguida de la educativa y de las grabaciones cinematográficas con finalidad comercial. La tutela del Patronato no va en detrimento de las competencias concurrentes que correspondan a otras administraciones y entidades. La consolidación del Patronato como ente gestor destaca por el hecho de que empieza a estabilizarse el papel que desempeña en este aspecto de la gestión.
Los usuarios del Parque asumen, cada día más, esta labor de tutela. El año 1993 se produjo un incremento del 160 % de expedientes tramitados en comparación con el año 1992. Desde 1993 hasta 1997 el incremento ha sido más progresivo, como se pone de manifiesto en el siguiente cuadro:

Gestión del patrimonio público

Prosigue la línea de gestión indirecta mediante concesiones administrativas en determinados servicios del Parque, básicamente en las zonas de recreo. Directamente, el Patronato continúa desarrollando actuaciones de gestión y mejora forestal del patrimonio público, sin olvidar la política de incentivos para el desarrollo de planes de promoción privada mediante subvenciones.

Secretaría General

El Servicio de Administración y Gestión tiene encomendadas, por delegación, las funciones de la Secretaría General. Las principales tareas desarrolladas son las que vienen asignadas por imperativo estatutario y legal a la asesoría jurídica preceptiva a la entidad, y la tutela y asistencia de los órganos de gobierno del Patronato, además de la asesoría en materia de reclamaciones administrativas y contenciosa administrativa. Durante el año 1997 la actividad de estos órganos fue la siguiente:

Consejo de administración

La periodicidad de las sesiones ordinarias ha sido bimestral. En total se celebraron cinco sesiones ordinarias los días: 26 de febrero, 30 de abril, 16 de julio, 1 de octubre y 26 de noviembre, en cuyos órdenes del día se trataron 172 puntos (136 resolutorios y 36 informativos). El 80 % de los temas debatidos por el Consejo corresponden a actos de trámite y resolutorios relativos a la actividad administrativa del Patronato. Ello implica que casi el 29 % de los expedientes tramitados a lo largo del año son cuestiones que han sido debatidas por el máximo órgano de gobierno de nuestra entidad.

Junta del Patronato

La Junta General se convoca ordinariamente una vez al año. En 1997 se celebró el día 16 de abril. En esta sesión se presenta la memoria de actuaciones del año anterior y se somete a debate el programa del ejercicio iniciado, con las previsiones presupuestarias. También es el forum de debate de las cuestiones de mayor controversia y actualidad que afectan o pueden afectar al futuro de la conservación del Parque.

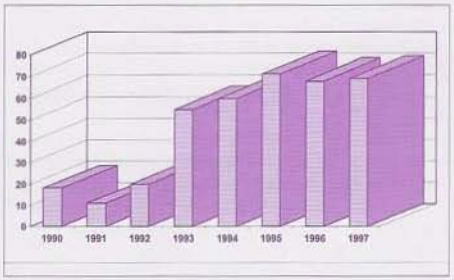

Evolución del número de autorizaciones, años 1989-1997

Asesoría jurídica general

La Secretaría General se hace responsable de la defensa jurídica del Patronato, y ejerce las funciones de asesorar jurídicamente al Presidente del Consejo de Administración, a la Gerencia y al Consejo de Administración. Esta función de asesoría conlleva la redacción y preparación de informes específicos, de manera previa a muchas cuestiones y problemáticas con las que han de enfrentarse los órganos de gobierno del Patronato.
En otro orden temático, se han tramitado 12 recursos por vía administrativa y 2 por vía laboral, en defensa de los intereses generales y del propio Patronato.

Derribo urbanización ilegal

- *Butlletí* (35, 36, 37 y 38)
- Memoria de gestión 1996
- Catálogo de la exposición "Collserola, una realitat compartida".
- Programa y cartel de la exposición "Collserola, una realitat compartida"
- Reedició del fullet del Parc de Collserola
- Fullet "Conèixer els Voluntaris", versió catalana y castellana
- Bolsas estampadas con el anagrama del Parque con ocasión del 10º aniversario
- Vídeo: "Treballar a Collserola" que trata sobre la labor de los trabajadores del Patronato en el Parque.
- Audiovisual "A peu per Collserola". Montaje audiovisual sobre los usos recreativos del Parque.

Ambos productos han sido editados con motivo del 10º aniversario del Parque, y forman parte de la exposición "Collserola, una realidad compartida".

Un reto importante que estaba planteado era el de poner "en línia" la Web del Parque. Se dio a conocer coincidiendo con la inauguración de la exposición. En ella se puede encontrar información sobre lugares concretos, sobre los sistemas naturales del Parque, sobre los programas educativos y sobre la oferta de actividades. Sin embargo, la web se irá ampliando y actualizando continuamente. La dirección es: http://pmpc.amb.es.

En el apartado de exposiciones , ya hemos mencionado el montaje de la exposición conmemorativa de los 10 años de Plan Especial, "Collserola, una realitat compartida". Esta exposición se ha concebido con el objetivo de que que haga un itinerario por los municipios del área Metropolitana de Barcelona. Bajo el lema "Un viatge a l'interior del Parc" se divulgan 10 años de gestión de este espacio natural, y se presentan los retos de futuro que hay que alcanzar en los próximos años. La exposición se estructura de la siguiente manera:
- un audiovisual que muestra cómo es el Parque hoy.
- un reportaje de vídeo que refleja el día a día de los servicios técnicos.
- un espacio que a través de textos e imágenes repasa los diez años de gestión.
- Un forum abierto a la participación ciudadana.

El Parc de Collserola on-line

Can Coll, Centro de Educación Ambiental

Como en años anteriores, la oferta de Can Coll a los escolares se ha organizado a través de dos programas denominados genéricamente: "Aproximaciones" y "Experimentemos". Las "Aproximaciones" han girado en torno a cinco grandes temas: geografía, vegetación, fauna, historia y mundo rural. Las actividades de "Experimentemos" han centrado su atención en Collserola, en el bosque y en la granja. Los programas de Didáctica y las Sesiones de presentación se han desarrollado con la participación de estudiantes universitarios.

Además, y a fin de aprovechar los recursos que ofrece la masía se ha experimentado una serie de programas de visita de breve duración, centrados en el conocimiento del sistemas de vida rural del siglo pasado y unas sesiones de

Aprendiendo a Cuidar la Tierra

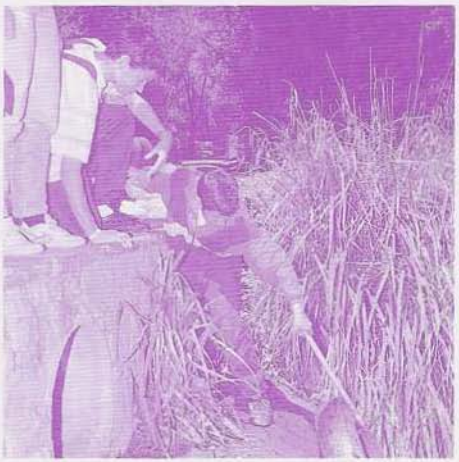

conocimiento de los animales de granja dirigidas a los niños y niñas de educación infantil (0-3 años). Los maestros que han tomado parte en algunas de las actividades las han preparado conjuntamente con los educadores del Centro en las sesiones de sábado o lunes.

En total, han trabajado en Can Coll, durante una jornada del curso escolar 1996-1997, un total de **12.703** alumnos de Educación Infantil y Primaria con sus maestros. Merecen una mención destacada las seis escuelas de educación especial que han creído de interés trabajar en Collserola. En total, 178 alumnos con 47 profesores.

Como novedad didáctica hay que citar la experimentación del programa "Cuidem la terra, cuidem Collserola" con la escuela Sant Martí de Cerdanyola del Vallès. El trabajo de colaboración fue intenso y fructífero, desde las sesiones de preparación hasta la jornada de colaboración con el Parque o las actividades finales de compromiso con la plantada de arbustos en el patio de la escuela y los talleres organizados en la escuela por los padres a partir de la recuperación de muebles viejos. A fin de apoyar la actividad se trabajó en hacer acopio de materiales en una carpeta temática que se incorporará a la *Col.lecció Carpetes*.

También se ha colaborado con el Servicio Local del Catalán de Cerdanyola del Vallès con el objetivo de publicar un artículo mensual en el TOT Cerdanyola. Por *Sant Jordi* se recogió en una pequeña publicación todos los artículos del año.

Los domingos, Can Coll ha servido de punto de información del Parque. Durante el año ha habido **2.750** visitantes que han hecho 71 visitas a la casa guiadas por voluntarios.

Por tercer año, durante los meses más fríos se han ofrecido también 9 visitas guiadas al observatorio de aves hibernantes, con una participación de 93 personas acompañadas por 29 voluntarios.

Mas Pins, Centro de Educación Ambiental

La oferta de actividades del Centro se ha organizado este año a partir de dos programas, con un total de siete propuestas de trabajo diferentes. Las "Descobertes" y las "Investigacions", con propuestas concretas sobre la vegetación, la fauna y los aspectos geográficos.

Como hecho destacable, cabe citar la incorporación de un técnico del Ayuntamiento de Barcelona, gracias a la ampliación del convenio existente entre ambas entidades. Este es el inicio de una nueva línea de trabajo y colaboración con la que se pretende llevar a cabo conjuntamente diversos proyectos educativos.

En total, el número de alumnos que han trabajado en Mas Pins durante el último curso ha sido de **3.712**, repartidos en 93 actividades. Todos los profesores responsables de los grupos hacen una sesión de trabajo previa en el centro, lo que ha representado muchas sesiones preparatorias durante el último curso.

Como novedad en materiales didácticos, se han publicado los dossiers del maestros de *Descoberta de la fauna*.

Los fines de semana, y durante las vacaciones escolares, el centro sigue acogiendo grupos de trabajo que llevan a cabo su propio programa. Durante el año se ha acogido a 17 grupos, con un total de 358 personas, que han realizado 43 días de visita.

Procedencia de los alumnos de Can Coll y Mas Pins el curso 1996-1997

Barcelona	7.571
Cerdanyola del Vallès	3.277
Esplugues del Llobregat	953
Molins de Rei	99
Sant Cugat del Vallès	679
Sant Feliu del Llobregat	100
Sant Just Desvern	183
Otras poblaciones	3.644
Total	**16.506**

Centro de Documentación y Recursos Educativos

Durante el curso 1996-1997 el servicio ha estado abierto al público de 10 a 14 h los días laborables. El CDRE ha atendido **295** consultas (personales, telefónicas, por correo o fax). Las consultas han implicado **499** préstamos.

Procedencia de las consultas

Escuelas (profesores y maestros)	53 %
Estudiantes universitarios 24 %	
Bibliotecas, Ayuntamientos y CRP	18 %
Otros	5 %

El préstamo de material audiovisual es un servicio con mucha demanda. Los vídeos del Parque del Parque se han cedido en 96 ocasiones, un 25 % de las cuales a los CRP. Otra línea de materiales de préstamo son las colecciones de diapositivas de producción propia, que se han dejado 67 veces para facilitar la preparación de las actividades.

A fin de que la información sobre Collserola esté disponible en todos los centros educativos del área metropolitana de Barcelona, 63 paquetes de publicaciones se han entregado a las escuelas, institutos y centros de recursos que lo han solicitado.

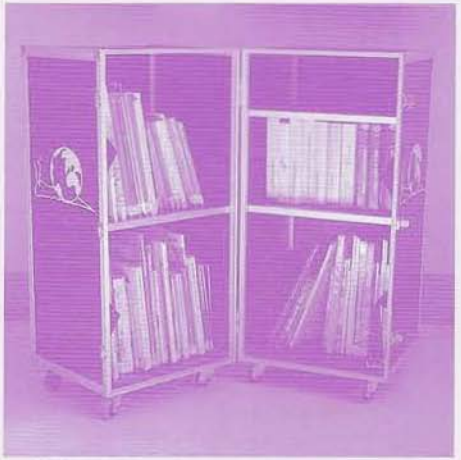

El bibliomobil en acción

La exposición itinerante *"¡Fuego en el bosque!"* se expuso durante los meses de marzo y abril en Granollers y durante el mes de mayo en Cerdanyola del Vallès. La exposición *"Collserola, una realitat compartida"* permaneció en Cerdanyola del Vallés entre el 11 y el 28 de diciembre.

Durante el curso 1996-1997 se dejó listo el **bibliomóvil,** una biblioteca itinerante que forma parte del programa educativo *"Cuidem la Terra, cuidem Collserola"*. Este material, junto con la exposición "Un lloc al món" pemaneció en la escuela Sant Martí de Cerdanyola del Vallès durante el mes de abril. Trabajaron en los dos recursos unos 200 alumnos con sus profesores.

La biblioteca contaba a final de año con 3.249 documentos registrados. Además, se han recibido regularmente 40 publicaciones periódicas y 3 boletines de sumarios.

A fin de mantener la relación con los maestros, las escuelas, los grupos y las instituciones que se interesan por profundizar en el Parque de Collserola y con los servicios de información que puede difundir el CDRE, se ha enviado información a 413 direcciones, destacando las escuelas que han hecho consultas al CDRE, los centros de recursos pedagógicos y las bibliotecas del área de influencia del Parque, las revistas de educación, las administraciones y los grupos con los que se mantiene intercambio de publicaciones, etc.

Durante el año se han hecho diversas sesiones de presentación del servicio, directamente en Can Coll, o bien a cursos de educadores ambientales, CRP y escuelas de verano.

Este curso se organizó un segundo encuentro de coordinación con técnicos municipales de educación de los ayuntamientos del Parque. Esta vez se añadieron a la convocatoria los técnicos de medio ambiente. Participaron representantes de Cerdanyola, Montcada i Reixac, Esplugues, Sant Just Desvern y Sant Feliu de Llobregat.

A lo largo del año se ha trabajado también en la elaboración de la normativa de uso y acceso a la documentación del centro de Documentación y Recursos Educativos con vistas a su definitiva publicación en el BOP.

Los voluntarios del Parque

Año tras año las actuaciones de los voluntarios tienen mejor aceptación. La difusión del Parque a través de los itinerarios guiados -durante 1997 los voluntarios guías-intérpretes han guiado casi a 5.000 usuarios- y la participación en fines y sesionas de debates y mesas redondas y medios de comunicación, han propiciado que la difusión de la organización de los voluntarios y del Parque haya sido creciente. La consolidación del Club de Voluntarios también ha sido un hecho significativo del año.

Labores de difusión:

Itinerarios guiados:
*En torno al C.I. de Vallvidrera
*Visita al interior de la masía de Can Coll
*Observación de aves desde la terraza de Can Coll
*Excursiones de media jornada
*Excursiones de jornada completa
*Paseos con gente mayor
*Guía de grupos

- En los alrededores del C.I. de Vallvidrera. Excepto en algunos días en que el visitante del Centro de

Los voluntarios ayudan a mantener limpio el Parque

Información no solicitaba estos itinerarios, este año se han llevado a cabo un centenar de itinerarios guiados e interpretados. Unos 456 usuarios han sido atendidos por 148 voluntarios. Un promedio de 3 usuarios por voluntario.

- En Can Coll (interior de la masía): **2.750** visitantes que han hecho el itinerario guiado. Cada voluntario guía a 28 personas por término medio por cada jornada de servicio.

- *Hide* de las Aves: 147 visitantes (enero, febrero, noviembre, diciembre). Un promedio de cuatro visitantes por voluntario.

- Media jornada:
Valle de Vallvidrera (2 veces)
GR-6 (2 veces)
Barcelona a los pies (del Coll de Roquetes a Vallvidrera)
Vuelta al Tibidabo
Verdaguer y Collserola
De Sant Feliu a La Floresta
El valle de Sant Just
La Floresta-Mas Pins-Pantano de Vallvidrera
Casino de la Arrabassada (2 veces)
Vallvidrera-Sant Pere Màrtir-Pedralbes
Ruta de las fuentes
Masías particulares de Collserola en la vertiente del Llobregat
Parque de Cervantes-Sant Just
Itinerario de la Budellera
Parque de Cervantes-Vallvidrera
Valldoreix-El Papiol

En las salidas de media jornada han participado **850** excursionistas

*Toda la jornada:
De Torre Baró al Puig Madrona GR-92
Han participado **60** excursionistas

*Paseos para gente mayor:
De Les Planes a La Floresta
Masía y reserva de fauna de Can Catà
Han participado **45** personas jubiladas

Otros itinerarios: Centro Excursionista Pontsicà (90 personas)
UEC Igualada **(80** personas)

El servicio de itinerarios guiados e interpretados ha atendido un total de **4.748** usuarios.

Labores de gestión forestal

Limpiezas
Un promedio de 20 voluntarios por acción han retirado inmundicias de los siguientes lugares del Parque:

Carretera de l'Arrabassada-Zoonosi,	2.770 kg
Carretera Cerdanyola-Pas del Rei,	1.660 kg
Camino Can Borrell,	2.170 kg
Carretera de Cerdanyola-Fan Fatjó,	2.130 kg
Camino Font de Can Mallol,	980 kg

Total: **9.710** kg. Cada voluntario ha recogido, pues, 100 kg aproximadamente en cada limpieza.

Inventario forestal
Los cinco grupos de inventario (30 voluntarios en total) han trabajado en las parcelas próximas al C.I. de Vallvidrera. Han cubierto 45 parcelas.

Repoblaciones
Una veintena de voluntarios, distribuidos en cuatro grupos, han hecho el seguimiento fenológico en: Can Furriol, Sant Pere Màrtir, Font de la Beca, Forat del Vent, Ca n'Abadal, Roquetes, Torre Baró y Montbau. Durante 1997 se ha elaborado un herbario. Se han hecho 30 salidas de seguimiento.

Seguimiento fitosanitario
Se ha continuado con el seguimiento de las zonas afectadas por escarabajo perforador y por la procesionaria. Una docena de voluntarios han controlado las trampas, tomando datos y elaborando materiales de las observaciones.

Las aves de Can Coll
Los voluntarios que dan a conocer las aves de Can Coll a los usuarios que visitan la Masía también hacen un seguimiento de las aves observadas; cuantifican su número, características, etc. en una hoja de recogida de datos que refleja las observaciones realizadas cada domingo.

Aforamiento
Durante los dos últimos sábados y domingos de octubre, 30 voluntarios hicieron esta labor puntual colaborando con los servicios técnicos de Medio Natural. La acción se llevó a cabo en dos puntos: el cruce entre el Paseo de las Aguas y el camino de Can Borni, y al final de ese paseo, bajo Sant Pere Màrtir.

Formaciones

Formación básica inicial para los voluntarios de la séptima promoción
Este año se han impartido dos formaciones de seguimiento para las siguientes labores:
- inventario forestal, seguimiento fitosanitario, repoblaciones y aves.

Formaciones especializadas
El grupo especializado en aves ha realizado dos salidas: A los *Aiguamolls* del Ampurdán y al Centro de Recuperación de Rapaces de Torreferrussa. Los voluntarios especialistas en inventario forestal han tenido una sesión de trabajo con miembros del CREAF.

Intercambios

*Amigos del Jardín Botánico. Visita al centro de información de Vallvidrera e itinerario a la Budellera.
*Los voluntarios del Ayuntamiento de Hospitalet visitan Can Coll guiados por 8 voluntarios del Parque.
*Una treintena de voluntarios visitaron el Museo de Zoología. Tuvieron la oportunidad de ver el taller de preparación de animales disecados, el departamento de comportamiento animal, la exposición "Vida bajo tierra", la Biblioteca, entre otras dependencias.
*La presidenta de *Els amics del arbres* guió a un numeroso grupo de voluntarios en un itinerario especializado en los árboles como energías vivas.
*Un grupo de voluntarios del Delta del Ebro participaron durante un fin de semana en las tareas de los voluntarios del Parque y en las actividades del Club de Voluntarios.

Participación en sesiones de trabajo y mesas redondas

*Jornadas de Gestión de Parques y Espacios Naturales, celebradas en el PNIN de la Albera, donde se trataron temas de voluntariado.

*Jornadas de formación a los voluntarios de Amics del Jardí Botànic.

*Semana del Medio Ambiente en Ciudad Badía.

* Reserva de la *Biosfera Hitoy Cerere*, aen Costa Rica: participación especial en temas relacionados con interpretación ambiental.

*El Voluntariado por el Medio Ambiente en Cataluña, organizado por la Fundación Solidaridad UB.

*Participación en la clase: El papel de los voluntarios en la Educación Ambiental. Curso de Educadores Ambientales de Formación Ocupacional. Organizado por Fundació Ecomediterrània.

*Sesión de trabajo: Sensibilización y Participación:
Instrumentos para la sostenibilidad. Organiza Fundació Ecomediterrània

*Ràdio Estel: Entrevista en el programa Un país a la motxilla.

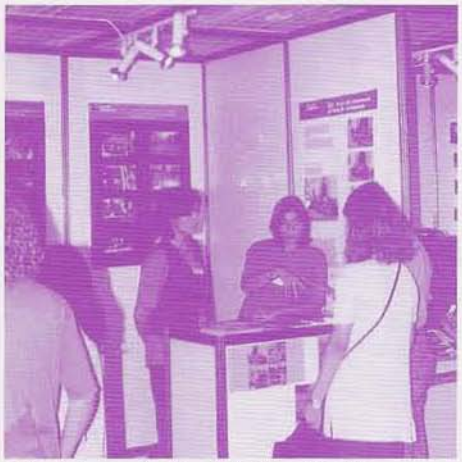

Voluntarios en la *Fira de la Mercè 1997*

*Ràdio Quatre: Entrevista sobre los itinerarios guiados e interpretados en el Parque.

Exposiciones y ferias

*"Collserola, una realitat compartida": 18 voluntarios participaron durante los días laborables, apoyando en el aspecto de información, acogida, secretaría, etc.

* II Muestra de Asociaciones de Voluntariado. Mercè 97. Una treintena de voluntarios realizaron labores de información en el estand situado en la plaza de Catalunya durante los cinco días de feria, que este año tenía como lema: Contra Racismo, Cultura!

Nueva promoción y renovaciones de compromisos

*Se incorporaron 21 nuevos voluntarios pertenecientes a la séptima promoción.
*Renovaron compromiso: 10 voluntarios de la primera, 30 de la tercera, 17 de la cuarta, 6 de la quinta y 16 de la séptima.

Actividades del Club de Voluntarios

A finales de este año, el Club de Voluntarios ha llevado a cabo su segunda asamblea. Se han consolidado las vocalías de apoyo a la gestión, cultura, archivo, fiestas, excursiones y divulgación histórico-cultural de Collserola.

Visitas y colaboraciones con otros parques

*Colaboración col el Parque Natural del Delta del Ebro en el censo anual de aves muertas en las playas del Delta.
*Los voluntarios del Delta nos visitaron el 25 y el 26 de octubre. Se alojaron en Mas Pins y llevaron a cabo las labores previstas para conocer el Parque y las tareas que desarrollan en él los voluntarios.
*Excursión de dos días al Cadí-Moixeró. Alojados en Coll de Pal, visitaron el centro de información y realizaron dos itinerarios guiados.
*Excursión al Montseny. Visitan tres centros de información y recorren un par de itinerarios guiados.

Fiestas
Se han celebrado las fiestas de la Primavera y la de Navidad. El Club organizó un conjunto de actividades complementarias al Encuentro de Voluntarios del día 20 de septiembre. En la salida al Montseny también se puso en marcha la fiesta de la Castañada.

Publicaciones

Durante 1997 se han editado 4 números de Erola -boletín dirigido a los voluntarios y entidades interesadas -que se ha acompañado de un monográfico referente a los itinerarios diseñados y guiados por los voluntarios.

Programa de Patrocinio

El objetivo de conservar y mejorar Collserola, como futuro gran parque metropolitano, sería una tarea inabordable si no se implicaran en ello todos los elementos de la sociedad: ciudadanos, Administración, entidades y empresas privadas. Para conseguir el apoyo de este importante sector de la sociedad que son las empresas, el Patronato Metropolitano del Parque de Collserola cuenta, desde 1993, con un Programa de patrocinio que se aplica con tres objetivos fundamentales:

*Obtención de recursos suplementarios que permitan llevar a cabo nuevos proyectos en los distintos ámbitos del Parque (medio natural, patrimonio arquitectónico, divulgación y educación ambiental).

*La implicación de un nuevo colectivo social -las empresas, sus directivos y trabajadores- en la voluntad de conservación del Parque.

*La difusión y comunicación de los proyectos patrocinados y de las empresas patrocinadoras como una nueva herramienta de promoción de los valores del Parque entre los ciudadanos del área Metropolitana de Barcelona.

Actividades del Programa en 1997

La actividad del Programa de Patrocinio en 1997 se ha estructurado en gran parte en torno a los actos de celebración de los diez años de existencia del Plan Especial de Collserola y, especialmente, de la realización de la exposición "Collserola, una realitat compartida".

La incorporación de cinco nuevas empresas patrocinadoras, así como la renovación de los convenios con las entidades que colaboran con el Parque desde el inicio del Programa de Patrocinio, señala su consolidación como uno de los proyectos de mecenazgo medioambiental más reconocidos dentro y fuera de Cataluña.

Dieciocho entidades y empresas han firmado en 1997 convenios que han permitido apoyar y dar continuidad a diversos proyectos de conservación, mejora y difusión del Parque.

A la hora de valorar las aportaciones dirigidas al Parque por parte de las entidades patrocinadoras, hemos de distinguir entre las

económicas y las realizadas mediante productos y servicios.

Programa de Patrocinio 1997

Aportaciones económicas	12.470.000.-pts
Aportaciones en productos y servicios	21.573.000.-pts
Total absoluto	**34.043.000.-pts**

Acciones de comunicación del Programa de Patrocinio
Las diferentes acciones de comunicación del Patronato desarrolladas durante 1996 se han orientado hacia dos objetivos básicos: la difusión de los valores naturalísticos, educativos y sociales del Parque de Collserola y la comunicación del Programa de Patrocinio, dando a conocer las entidades patrocinadoras y los proyectos patrocinados en los distintos ámbitos del Parque. La exposición "Collserola, una realitat compartida" fue el marco considerado como más idóneo para difundir este año la actividad del Programa de Patrocinio, representada en unos plafones en que figuraban todas las entidades que han colaborado en el Parque desde 1993. La exposición permaneció en Barcelona entre el 24 de octubre y el 9 de noviembre, para trasladarse, a continuación, a Cerdanyola del Vallès. Durante 1998 podrá ser visitada en una serie de municipios del área Metropolitana de Barcelona, iniciándose en Esplugues de Llobregat.

Los patrocinadores de la exposición, todos entidades con una presencia histórica importante en el ámbito geográfico del Parque, estuvieron presentes en el acto de inauguración, el 24 de octubre, en que el alcalde de Barcelona, Excmo. Sr. Joan Clos les entregó un galardón conmemorativo.

Con el objetivo de dar eco a los proyectos patrocinados y de hacer llegar a los ciudadanos de Barcelona y de su área metropolitana la identidad de las entidades que colaboran en el Parque, el Patronato cuenta con la importante colaboración de los medios de comunicación, los cuales, desde el principio han ofrecido del Programa de Patrocinio han dado su apoyo a los objetivos del Patronato y del Programa de Patrocinio.

En este sentido, la principal herramienta de difusión durante 1997 ha sido la página mensual "La Ventana de Collserola", publicada por El Periódico de Cataluña, donde se tratan temas de actualidad del Parque, se ofrecen los servicios del Centro de Información y se mencionan los proyectos y las entidades patrocinadoras.; desde noviembre se publica también en catalán: *"La Finestra de Collserola"*.

Por su parte, El *Butlleti* trimestral del Parque expone el desarrollo de cada uno de los proyectos patrocinados, además de incluir una sección dedicada al Programa de Patrocinio.

Los programas temáticos dedicados al medio ambiente de *Televisió de Catalunya* y de Televisión Española, han dedicado espacios al Parque de Collserola y a los proyectos que en él se desarrollan, acercando de esta manera la identidad de las empresas colaboradoras al conjunto de la sociedad.

En el capítulo de difusión del propio programa, el Patronato de Collserola fue invitado a explicar su experiencia de patrocinio en el curso sobre gestión de patrocinios impartido por la Escuela de Administración Pública de la Generalitat de Catalunya. Asimismo, el Patronato, a principios del año 1997, hizo llegar a todas las entidades y empresas que forman parte del mailing del Programa el nuevo catálogo del Programa de Patrocinio, documento que recoge las experiencias del periodo 1993-1996, así como los objetivos para el próximo trienio.

Proyectos patrocinados al Parque de Collserola durante el año 1997

El contenido de los proyectos patrocinados pertenecen a los diferentes ámbitos de conservación del medio natural, mejora de infraestructuras y difusión de los valores del Parque, que lleva a cabo el Patronato de Collserola.

Torre de Collserola
Mejora y mantenimiento del itinerario de la Budellera, que une el Centro de Información con la Torre de Collserola.

Serveis Funeraris S.A.
Tractaments fitosanitaris per al control de plagues forestals

Ediciones Primera Plana (El Periódico de Catalunya) y **Televisió de Catalunya**
Campañas de difusión del Parque de Collserola y del Programa de Patrocinio.

Enher
Fecsa
Valenciana de Cementos Portland
Parc d'Atraccions Tibidabo
Ferrocarrils de la Generalitat
Túnels i Accessos de Barcelona
Sony
Torre de Collserola
Exposición "Collserola, una realitat compartida"

Caja de Ahorros de Cataluña
Publicaciones para los programas educativos de los Centros de Educación Ambiental del Patronato.

Caja de Madrid
Campaña anual de observación de la migración de aves rapaces

Hoechst Ibérica
IV Plan de Seguimiento de mariposas diurnas (*Butterfly Monitoring Scheme*)

Coca Cola, Cobega
Publicaciones divulgativas del Centro de Información

Aguas de Barcelona
Instalación de la tubería entre el Turó del Temple y la plaza Mireia

Citroën Hispania
Cesión de un vehículo de apoyo al Servicio de Medio Natural

Colaboraciones:
Torrespapel
El Corte Inglés

Ferrocarrils de la Generalitat
de Catalunya

Centre de Documentació i Arxius Històrics
Parc de Collserola